

Załącznik do uchwały nr .../16
Rady Miejskiej w Przemkowie
z dnia 29 grudnia 2016 r.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemków
na lata 2016-2023

*Projekt pn. „Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemków”
współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach
Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 - 2020*

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
1 Rewitalizacja oraz Lokalny Program Rewitalizacji – wprowadzenie.....	4
1.1 Definicja rewitalizacji oraz programu rewitalizacyjnego.....	4
1.2 Zasady tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji	5
1.2.1 <i>Kompleksowość, koncentracja i komplementarność</i>	7
1.2.2 <i>Dokładna diagnoza</i>	9
1.2.3 <i>Planowanie w oparciu o realnie możliwe do uzyskania środki</i>	9
1.3 Operator rewitalizacji	9
1.4 Forma prawna Lokalnego Programu Rewitalizacji	10
1.5 Oddziaływanie Programu na środowisko	10
2 Kontekst strategiczny Lokalnego Programu Rewitalizacji – powiązanie programu z dokumentami	11
2.1 Rewitalizacja w krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych	11
2.2 Dokumenty strategiczne i planistyczne na poziomie Gminy	17
3 Charakterystyka Gminy.....	20
4 Diagnozy	28
4.1 Problemy występujące na terenie Gminy Przemków	28
4.1.1 <i>Sfera społeczna</i>	28
4.1.2 <i>Sfera ekonomiczno-gospodarcza</i>	52
4.1.3 <i>Sfera środowiskowa</i>	57
4.1.4 <i>Sfera przestrzenna</i>	70
5 Obszary problemowe.....	98
5.1 Metodologia delimitacji obszarów problemowych	98
5.2 Zasięg przestrzenny i charakterystyka obszarów problemowych	99
5.3 Opis sytuacji na obszarach problemowych	101
5.3.1 <i>Sfera społeczna</i>	101
5.3.2 <i>Sfera gospodarcza</i>	101
5.3.3 <i>Sfera środowiskowa</i>	102
5.3.4 <i>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</i>	102
5.3.5 <i>Potencjał obszaru rewitalizacji</i>	103
5.3.6 <i>Oczekiwania mieszkańców</i>	103
5.3.7 <i>Dokumentacja fotograficzna obszaru rewitalizacji</i>	104
6 Wyznaczenie wizji oraz celów rewitalizacji	110
6.1 Wizja obszarów zdegradowanych po rewitalizacji.....	110
6.2 Cel główny rewitalizacji.....	111
6.3 Cele szczegółowe / pośrednie:.....	111
6.4 Wskaźniki osiągnięcia celów (produktu i rezultatu)	112
7 Projekty	112
7.1 Zestawienie projektów.....	112
7.1.1 <i>Projekty inwestycyjne</i>	113
7.1.2 <i>Projekty nieinwestycyjne</i>	125
7.1.3 <i>Projekty uzupełniające</i>	129
7.2 Oddziaływanie i kompleksowość projektów	130
8 Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych	131
8.1 Komplementarność przestrzenna.....	131
8.2 Komplementarność problemowa	131
8.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	132
8.4 Komplementarność międzyokresowa.....	132

8.5	Komplementarność źródeł finansowania.....	132
9	Zarządzanie Lokalnym Programem Rewitalizacji	133
9.1	Szczegółowy sposób zarządzania	133
9.1.1	<i>Operator rewitalizacji, jego kompetencje, zadania i odpowiedzialność.....</i>	133
9.1.2	<i>Sposób współpracy z parterami</i>	134
9.1.3	<i>Okresowa i nadzwyczajna aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji ..</i>	135
9.1.4	<i>Monitoring produktów i rezultatów Lokalnego Programu Rewitalizacji</i>	135
9.1.5	<i>Przejrzystość i odpowiedzialność publiczna za wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji</i>	136
10	Źródła finansowania działań Lokalnego Programu Rewitalizacji	137
	SPIS TABEL	138
	SPIS RYSUNKÓW	139
	SPIS WYKRESÓW	139
	SPIS MAP	139
	SPIS ZDJĘĆ	140

1 Rewitalizacja oraz Lokalny Program Rewitalizacji – wprowadzenie

1.1 Definicja rewitalizacji oraz programu rewitalizacyjnego

Rewitalizacja¹ – to wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące łącznie kwestie społeczne, ekonomiczne, przestrzenne, infrastrukturalne i środowiskowe oraz kulturowe), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie swoich specyficznych uwarunkowań oraz wzmacnianie lokalnych potencjałów i jest procesem wieloletnim, prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są spójnie wewnętrznie – poszczególne działania pomiędzy sobą oraz zewnętrznie – z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są następujące elementy:

- uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju Gminy;
- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego wskazanego w programie rewitalizacji oraz zdefiniowaniu dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje łącznie kwestie społeczne, ekonomiczne, przestrzenno–infrastrukturalne i środowiskowe oraz kulturowe;
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej i kulturowej;
- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Program Rewitalizacji - inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446,

¹ Wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Dokument, który zapewnia integrację działań władzy samorządowej, społeczności lokalnej i innych uczestników (w tym: organizacji pozarządowych, przedsiębiorców), mających na celu wyprowadzenie obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej - przygotowany w oparciu o dokładną diagnozę problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, stworzony we współpracy ze społecznością terenów zdegradowanych oraz z zaangażowaniem wszystkich interesariuszy takich obszarów. Dla jego skutecznego wdrożenia konieczne jest uwzględnienie potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej, nie tylko na etapie identyfikacji obszarów zdegradowanych, ale również na etapie planowania, wdrażania i monitorowania skuteczności środków zaradczych w postaci projektów. Dokument jasno i precyzyjnie definiuje zakres zadań i odpowiedzialności poszczególnych podmiotów zaangażowanych w jego realizację, posiada realny plan finansowy i realny horyzont czasowy, przejrzysty system monitoringu skuteczności działań i elastyczny system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu. Równocześnie, ze względu na przewidywane finansowanie realizacji LPR ze źródeł zewnętrznych, w tym programów operacyjnych w trakcie prac nad tym dokumentem uwzględnione zostały założenia do „Narodowego Planu Rewitalizacji” oraz „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych” określone przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

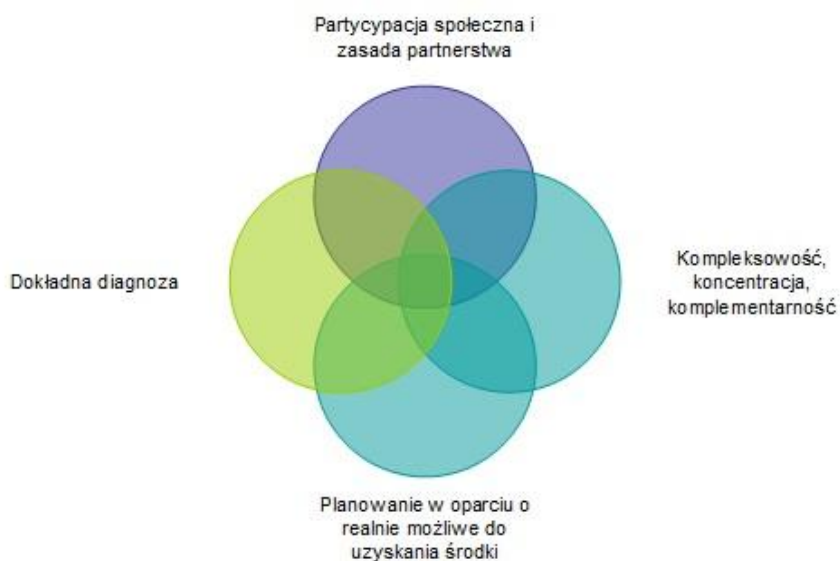
W drugim z wymienionych dokumentów zaznaczono, że „Narzędziem planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych projektów z zakresu rewitalizacji są programy rewitalizacji opracowywane i przyjmowane przez samorządy gminne w drodze uchwały na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy o samorządzie gminnym”. w przywołanych dokumentach krajowych zostało także zdefiniowane pojęcie rewitalizacji, które uwzględniono w pracach nad Programem dla Gminy Przemków. Dodatkowo dokument uwzględnia Wytyczne właściwe dla opracowania LPR.

1.2 Zasady tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Na etapie opracowania dokumentu zastosowano zasady: partycypacja społeczna, dokładna diagnoza, koncentracja, planowanie w oparciu o realnie możliwe do uzyskania środki. Proces rewitalizacji w dokumencie został przedstawiony jako przedsięwzięcie całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany. Rewitalizacja, poprzez realizację spójnych i komplementarnych działań jest kompleksowa poprzez zmiany w różnych sferach życia mieszkańców: społecznej, kulturowej,

gospodarczej oraz przestrzennej (np. remonty, działania infrastrukturalne dla tworzenia przyjaznego, bezpiecznego otoczenia), czy środowiskowej.

Rysunek 1. Partycypacja społeczna i zasada partnerstwa

Źródło: Opracowanie własne

Partycypacja społeczna jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji i stanowi fundament wszelkich działań na każdym etapie tego procesu. Udział wszystkich interesariuszy w tworzeniu LPR można określić jako szeroki i wystarczający, poczynając od informacji o działaniach władz lokalnych, poprzez współdziałanie w podejmowaniu decyzji o kierunkach interwencji aż po aktywne uczestnictwo w projektach. Duży wkład w przygotowaniu oraz wdrażaniu programu ma zarówno społeczność lokalna, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, jak i inni interesariusze obszarów zdegradowanych.

Rysunek 2. Partycypacja - piramida

Źródło: Opracowanie własne

Partycypacja społeczna w tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji ma miejsce na etapie: diagnozy sytuacji kryzysowej na obszarach zdegradowanych, jak również na etapie identyfikacji możliwych rozwiązań (identyfikacja głównych problemów, propozycja działań rewitalizacyjnych).

Jednocześnie nastąpi czynny wkład społeczności lokalnej przy wdrażaniu i utrzymaniu przyjętych założeń.

1.2.1 Kompleksowość, koncentracja i komplementarność

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób **kompleksowy** (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków europejskich, w tym: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Zaplanowane inwestycje nie są nastawione jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, czy skupione tylko na działaniach remontowych i modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze zdegradowanym.

Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Projekty inwestycyjne oraz tzw. “miękkie” są wzajemnie powiązane, jak również charakteryzują się synergią.

Podczas przygotowania dokumentu zastosowano zasadę **koncentracji terytorialnej i tematycznej**.

Koncentracja terytorialna – działania rewitalizacyjne skierowane są ku pewnemu, określonymu dzięki diagnozie, obszarowi. LPR został skierowany do obszarów najbardziej potrzebujących pomocy, gdzie koncentracja problemów jest największa, w tym zdegradowanych.

Koncentracja tematyczna – działania skupiają się na rozwiązaniu problemów, które wg diagnozy najbardziej szkodzą obszarowi problemowemu.

Koncentracja interwencji i konieczność hierarchizacji potrzeb powoduje, że LPR dotyczy obszarów zdegradowanych w Gminie, tj. tych, gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa. Działania rewitalizacyjne z definicji skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar zdegradowany, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji.

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich **komplementarności** w różnych wymiarach. w szczególności dotyczy to komplementarności: **przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania**.

- **Komplementarność przestrzenna** – na etapie tworzenia oraz wdrażania dokumentu wzięto pod uwagę wzajemne powiązania pomiędzy projektami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na

obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany. Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii. Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

- **Komplementarność problemowa** oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar zdegradowany we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).

- **Komplementarność proceduralno-instytucjonalna** dotyczy takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę ogólnym systemie zarządzania.

- **Komplementarność międzyokresowa** – dokument jest komplementarny w stosunku do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Przemkowa na lata 2010-2015 skupiającego się na zdefiniowanych w diagnozie obszarach zdegradowanych. Program został opracowany również w oparciu o wnioski i doświadczenia z poprzedniej perspektywy programowania, w tym Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

- **Komplementarność źródeł finansowania**, w kontekście polityki spójności 2014-2020

– Projekty rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego - z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów zdegradowanych. Jednocześnie koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE.

- Komplementarność finansowa oznacza zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanых zmian.

1.2.2 Dokładna diagnoza

W ramach prac nad programem przeprowadzono dokładną diagnozę sytuacji kryzysowej, która może gwarantować osiągnięcie sukcesu. w ramach diagnozy rozeznano potrzeby grup docelowych (w tym przyszłych użytkowników infrastruktury), charakteru i przestrzennego zróżnicowania a następnie specyficznych problemów i potrzeb.

1.2.3 Planowanie w oparciu o realnie możliwe do uzyskania środki

W związku z ograniczonymi środkami budżetowymi Gminy Przemków, konieczne jest pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Przy programowaniu działań z udziałem środków zewnętrznych uwzględniono realne możliwości uzyskania dofinansowania z dostępnych funduszy. Uwzględniono również konieczność posiadania wkładu własnego do projektów.

Ponieważ na etapie tworzenia LPR na część projektów Gmina nie posiada zapewnionego wkładu finansowego ze źródeł zewnętrznych, a koszty projektów są szacunkami, plan finansowy programu jest z konieczności indykatywny. Niemniej jednak, Gmina dąży do zabezpieczenia środków finansowych z różnych źródeł.

Realizacja poszczególnych przedsięwzięć, w tym wkład własny zostanie ujęty w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Jednocześnie podczas naboru projektów do LPR oraz jej aktualizacji o nowe przedsięwzięcia, potencjalni partnerzy procesu rewitalizacji zadeklarują zabezpieczenie wkładu własnego.

1.3 Operator rewitalizacji

Operatorem rewitalizacji, tj. jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie Gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji jest Urząd Miejski w Przemkowie. Operator jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpływania na sytuację na obszarze zdegradowanym, w tym zwłaszcza prawo głosu we wszystkich sprawach tego obszaru dotyczących. Jednocześnie koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń burmistrza odnoszących się do obszaru rewitalizowanego.

1.4 Forma prawna Lokalnego Programu Rewitalizacji

Omawiany dokument zostanie przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Przemkowie (akt prawa miejscowego).

1.5 Oddziaływanie Programu na środowisko

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.), projekt niniejszego dokumentu został skonsultowany z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Pismem z dnia 28 grudnia 2016 r. uzyskano opinię, iż dla dokumentu pn. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Przemków na lata 2016-2023 nie jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie zwrócono uwagę na konieczność przestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348). Budynki przewidziane do rewitalizacji w ramach zadań inwestycyjnych wymienionych na stronach 121-124 mogą stanowić miejsce gniazdowania ptaków, a także miejsca rozrodu i hibernacji nietoperzy. W stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową obowiązują zakazy zawarte w art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134) oraz w/w rozporządzenia.

Wobec powyższego przed przystąpieniem do wykonywania prac we współpracy z ornitologiem i chiropterologiem dokonane zostaną przeglądy obiektów pod kątem występowania miejsc gniazdowania i schronień zwierząt (ptaków i nietoperzy) a prace zostaną zaplanowane w taki sposób aby uniknąć ich niszczenia i niepokojenia.

2 Kontekst strategiczny Lokalnego Programu Rewitalizacji – powiązanie programu z dokumentami

2.1 Rewitalizacja w krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych

Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny z założeniami krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych, odnoszących się do problematyki rewitalizacji, tj.:

Tabela 1. Rewitalizacja w krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
Strategia Rozwoju Kraju 2020	<p>Obszar strategiczny 2: Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel 2.4. Rozwój kapitału ludzkiego</p> <p>2. 4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej</p> <p>2. 4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego</p> <p>Obszar strategiczny 3. Spójność społeczna i terytorialna.</p> <p>Cel 3.1. Integracja społeczna. 3.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>3.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych</p> <p>Cel 3.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <p>3.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich. Wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym.</p>	<p>Cel: Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości;</p> <p>Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia</p>
Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	<p>Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki</p> <p>Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców</p>	<p>Cel: Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów oraz utworzenie zielonych przestrzeni</p>

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
		publicznych
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego	Cel: ☐ Poprawa jakości przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020r.	Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska Cel 3. Poprawa stanu środowiska	Cel: Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów oraz utworzenie zielonych przestrzeni publicznych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie	Cel: Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości; Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich Cel 3: Poprawa dostępności terytorialnej kraju w równych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych	Cel: Poprawa jakości przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej Cel: Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości;

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
	<p>wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski</p> <p>Cel 6: przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego</p>	<p>Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia</p>
<p>Narodowy Plan Rewitalizacji</p>	<p>Cel główny: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.</p>	<p>Cel: Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia</p> <p>Cel: Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p>
<p>Umowa Partnerstwa</p>	<p>Kluczowe priorytety inwestycyjne (będące przedmiotem wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), zgodnie z celami tematycznymi:</p> <p>Cel Tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP:</p> <p>3.1 Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości,</p> <p>Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami:</p> <p>6.3 Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,</p> <p>6.5 Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojaskowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowania działań służących zmniejszaniu hałasu,</p> <p>Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników:</p> <p>8.2 wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia</p>	<p>Wszystkie cele LPR są zgodne z zakresem tematycznym Umowy Partnerstwa</p>

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
	<p>poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększenia dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych,</p> <p>8.5 zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników,</p> <p>8.7 samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy,</p> <p>Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem:</p> <p>9.2 wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich,</p> <p>9.4 aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności,</p> <p>9.8 wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>W ramach zakresu wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego wyróżnia się 4 obszary o istotnym znaczeniu dla wzmocnienia społecznego i gospodarczego wymiaru rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania na rzecz poprawy zatrudnienia (priorytet inwestycyjny 8.5) obejmujące różne formy aktywizacji osób bez pracy, • działania na rzecz aktywnej integracji społecznej, a więc poprawy samodzielności i aktywności życiowej i społecznej oraz zwiększenia szans na zatrudnienie, realizowane zarówno w odniesieniu do osób indywidualnych, jak i wieloprotymowych społeczności (priorytet inwestycyjny 9.4), • działania na rzecz promocji przedsiębiorczości (priorytet inwestycyjny 8.7) oraz przedsiębiorczości społecznej (priorytet 9.8) jako ważnych instrumentów o charakterze zatrudnieniowym, związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy, w tym zwłaszcza dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, • działania na rzecz rozwoju usług społecznych 	

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
	ogólnego interesu (np. usług wsparcia rodziny, usług opieki nad seniorami) w celu poprawy ich dostępności i jakości (priorytet inwestycyjny 9.7) oraz usług pozwalających na godzenie życia zawodowego i prywatnego np. usług opieki nad dziećmi do lat 3 (priorytet inwestycyjny 8.8).	
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020	Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa Cel 7: Włączenie społeczne i podniesienie poziomu i jakości życia	Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia; Cel: Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów oraz utworzenie zielonych przestrzeni publicznych;
Narodowy Program Gospodarki Niskoemisyjnej	Cel 5: Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami	Cel: Ochrona środowiska naturalnego w Gminie przez likwidację dzikich wysypisk śmieci
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego Perspektywa 2000	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa stanowi podstawowe narzędzie dla kształtowania przez samorząd wojewódzki regionalnej polityki przestrzennej. Jej prowadzenie służy realizacji celu publicznego, jakim jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego, traktowanego jako zasadniczy element prowadzenia polityki zrównoważonego rozwoju województwa przy uwzględnieniu potrzeb: 3) ochrony i wzmocnienia walorów urbanistycznych, architektonicznych i krajobrazowych; 4) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej w sposób zaspokajający potrzeby społeczne i gospodarcze;	Cel: Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego	Priorytet Inwestycyjny: 1.3. Rozwój przedsiębiorczości Cel szczegółowy: Lepsze warunki do rozwoju MŚP. Priorytet Inwestycyjny: 4.1. Gospodarka wodno-ściekowa Cel szczegółowy: Większa liczba ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z wymogami	Cel: Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
	<p>akcesyjnymi, w tym dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków</p> <p>Priorytet Inwestycyjny: 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów</p> <p>Cel szczegółowy: Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.</p> <p>Priorytet Inwestycyjny: 7.1. Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną</p> <p>Cel szczegółowy: 7.1.1. Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej</p> <p>Priorytet Inwestycyjny: 8.1. Zapewnienie dostępu do zatrudnienia</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa szans na zatrudnienie osób, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (50+, kobiety, osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach).</p> <p>Priorytet Inwestycyjny: 8.2. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość i tworzenie nowych miejsc pracy</p> <p>Cel szczegółowy: Tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy</p> <p>Priorytet Inwestycyjny: 9.1. Aktywna integracja</p> <p>Cel szczegółowy: Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia oraz zatrudnienia.</p> <p>Priorytet Inwestycyjny: 9.2. Dostęp do wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych.</p> <p>Cel szczegółowy: 9.2.1. Zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych, w tym opiekuńczych i wsparcia rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wsparcia pieczy zastępczej;</p> <p>Cel szczegółowy: 9.2.2. Zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych</p>	<p>Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia</p>
<p>Program Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Polkowickiego na lata 2016-2020</p>	<p>Program Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Polkowickiego na lata 2016 – 2020</p> <p>Priorytet Rozwoju Nr I: Dynamiczny kapitał ludzki</p> <p>Priorytet rozwoju Nr II: Konkurencyjna gospodarka powiatu polkowickiego</p> <p>3. Wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie powiatu</p> <p>4. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych</p>	<p>Cel: Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia</p>

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
	Priorytet rozwoju Nr III: Aktywny kapitał społeczny 6. Rozwój i uspołecznienie systemów włączania środowisk zagrożonych marginalizacją 7. Wzmocnienie mechanizmów partycypacji społecznej	społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia

Źródło: Opracowanie własne

2.2 Dokumenty strategiczne i planistyczne na poziomie Gminy

Programowanie rewitalizacji w Gminie pozostaje w zgodności z dokumentami wyższego rzędu (opisanymi w powyższym rozdziale) i równoległymi, aby nie prowadzić interwencji sprzecznej z ogólnymi kierunkami rozwoju:

Tabela 2. Dokumenty strategiczne i planistyczne na poziomie Gminy

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Przemków na lata 2008-2015	Cel O1: Rozwój przedsiębiorczości P01: Rozwój stref aktywności gospodarczej. P02: Dynamizacja małej przedsiębiorczości. P03: Promocja gospodarcza Gminy. Cel O2: Rozwój rynku pracy P01: Podnoszenie i zmiana kwalifikacji bezrobotnych. Cel O3: Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych P07: Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. P08: Promocja turystyczno-rekreacyjna Gminy. P09: Wykształcenie funkcji turystyczno-rekreacyjnych Gminy. Cel O4: Rozwój infrastruktury technicznej P10: Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej oraz towarzyszącej jej infrastruktury. P11: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej. Cel O6: Rozwój systemów opieki i edukacji i nauki P16: Rozbudowa bazy materialnej edukacji i nauki. Cel O7: Rozwój systemu pomocy społecznej P22: Profilaktyka problemów społecznych. Cel O12: Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej P40: Rewitalizacja Miasta. Cel O13: Rozwój systemów ochrony środowiska P42: Ograniczanie zanieczyszczenia wód.	Wszystkie cele LPR są zgodne z zakresem tematycznym Strategii

RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
	<p>Cel O14: Rozwój systemów gospodarki odpadami</p> <p>P45: Doskonalenie selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>P46: Minimalizacja wolumenu odpadów przedostających się do środowiska.</p> <p>Cel O15: Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego</p> <p>P47: Rozbudowa i rewitalizacja założeń parkowych.</p>	
<p>Projekt Programu Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Przemków na lata 2016-2020</p>	<p>Cel główny 1: Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych, środowiskowych i kulturowych na rzecz rozwoju gminy</p> <p>1.1. Zachowanie walorów krajobrazowych, przyrodniczych oraz kulturowych poprzez prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej, działań edukacyjnych i ochronnych oraz opracowanie niezbędnych dokumentów.</p> <p>Cel szczegółowy 1.2. Bieżąca modernizacja i rozbudowa systemu kanalizacyjnego i wodociągowego</p> <p>1.3. Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej i edukacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy.</p> <p>1.5. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców..</p> <p>Cel główny 2: Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców i partnerską współpracę z podmiotami gospodarczymi</p> <p>2.1. Stworzenie systemu wspierającego przedsiębiorczość mieszkańców i podmioty gospodarcze działające na terenie gminy.</p> <p>2.2. Rozwój rynku lokalnych produktów, w tym rolniczych i usług.</p> <p>Cel główny 3: Aktywne włączenie obywateli w rozwój gminy oraz zapewnienie im satysfakcjonujących warunków życia</p> <p>3.2. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo – rekreacyjnej.</p> <p>3.3. Rozwój infrastruktury i oferty zajęć kulturalnych dla mieszkańców.</p> <p>3.4. Poprawa stanu lokalnej infrastruktury komunikacyjnej oraz dostosowanie komunikacji publicznej do potrzeb mieszkańców gminy.</p>	<p>Wszystkie cele LPR są zgodne z zakresem tematycznym projektu Programu Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na lata 2016-2020</p>
<p>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Przemków</p>	<p>Paragraf 11: Ustalenia dotyczące modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.</p>	<p>Cel: Poprawa komunikacji w Gminie przez remont dróg i chodników, wprowadzenie oznakowania drogowego</p>
<p>Plan urządzenia lasu</p>	<p>VIII.3. Kształtowanie granicy polno-leśnej</p>	<p>Cel: Ochrona przed</p>

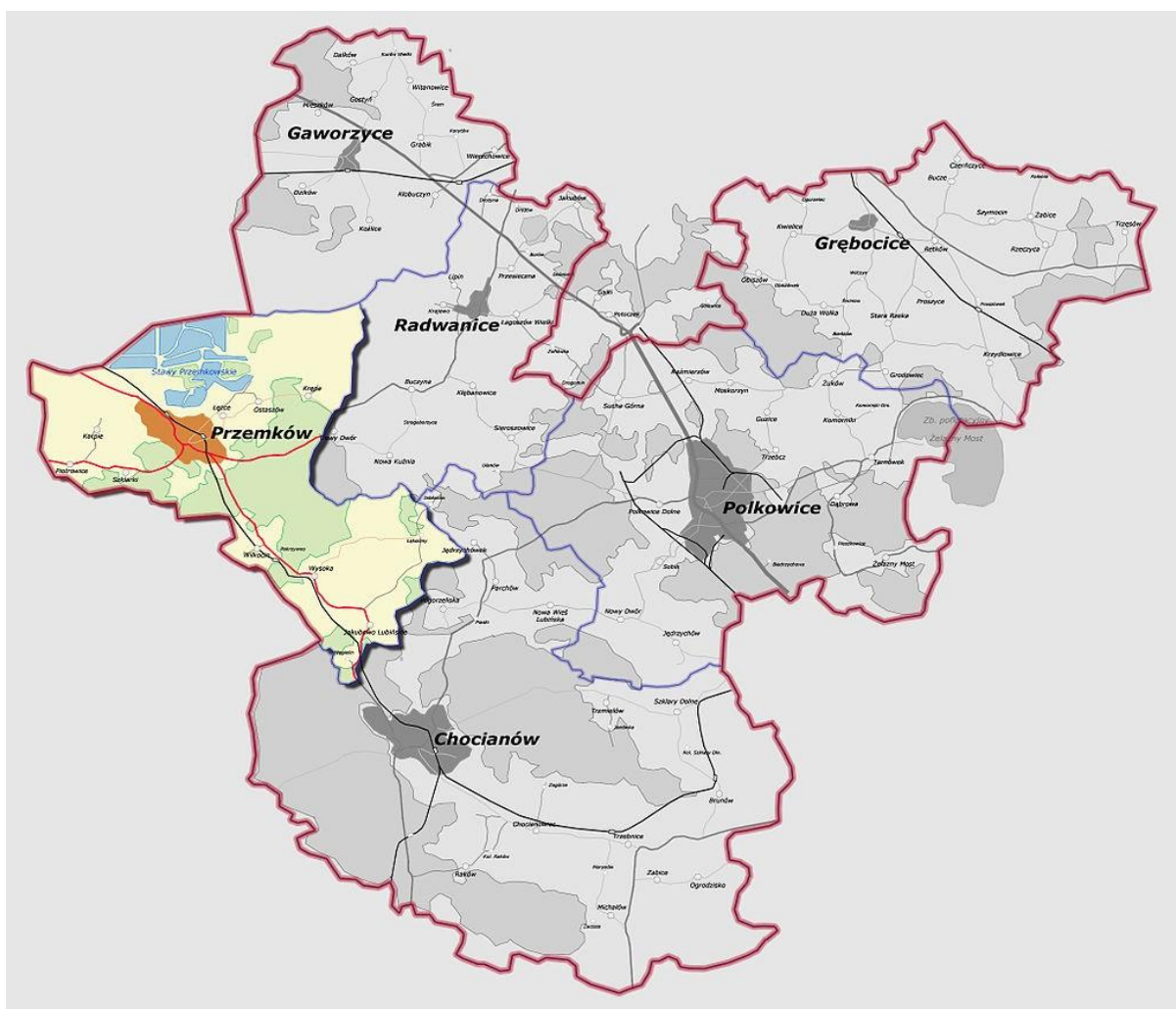
RODZAJ DOKUMENTU	ZAKRES TEMATYCZNY	SPOÓJNOŚĆ Z LPR
dla nadleśnictwa Przemków	VIII.4. Ochrona różnorodności biologicznej	czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów oraz utworzenie zielonych przestrzeni publicznych
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Przemków na rok 2016	Cel szczegółowy 3. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom w których występują problemy uzależnień oraz przemocy polegającej w szczególności na zwiększeniu dostępności pomocy psychospołecznej i prawnej.	Cel: Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia

Źródło: Opracowanie własne

3 Charakterystyka Gminy

Gmina Przemków to miejsko-wiejska gmina położona na terenie powiatu polkowickiego w odległości ok. 25 km od Polkowic. Leży na północnym skraju Borów Dolnośląskich w obrębie makroregionu Niziny Śląsko-Lużyckiej. Gmina zajmuje obszar 108 km², co stanowi około 2,6% ogólnej powierzchni Województwa Dolnośląskiego. 44% powierzchni użytkowane jest rolniczo, lasy zajmują 32% powierzchni Gminy, 6% powierzchni Gminy zajmuje część miejska (617 ha). Znaczny obszar zajmują wody - ok. 8%. W skład Gminy wchodzi dziesięć wsi: Jakubowo Lubińskie, Jędrzychówek, Karpie, Krępa, Łęzce, Ostaszów, Piotrowice, Szklarki, Wilkocin i Wysoka; dwa przysiółki - Jakubowo-Węgielin i Łąkociny oraz Miasto Przemków.

Mapa 1. Gmina Przemków na terenie powiatu polkowickiego

Źródło: Diagnoza społeczno-społeczna dla potrzeb opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków

Na obszarze miejskim zlokalizowanych jest również większość obiektów użyteczności publicznej świadczących usługi publiczne w gminie.

Przemków znajduje się w całości na terenie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Na północ od Przemkowa, przez teren rezerwatu ornitologicznego Stawy Przemkowskie, przepływa rzeka Szprotawa.

Na obszarze Gminy znajdują się następujące rezerwaty przyrody:

- rezerwat przyrody Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa – chroni kompleks lasów łągowych oraz grądów i olsów z dużą ilością źródlisk, wysięków i gęstą siecią strumieni, będący siedliskiem roślin chronionych oraz rzadkich gatunków ptaków,
- rezerwat przyrody Stawy Przemkowskie - chroni europejską ostoję ptactwa.

Z uwagi na urozmaicony krajobraz naturalny, występowanie zabytków kultury materialnej, oraz powstającą oazę turystyczną obszar Miasta i Gminy Przemków stanowi alternatywny rejon wypoczynkowy dla Zagłębia Miedziowego, za czym przemawia również stosunkowo niewielka odległość od aglomeracji miejskich zagłębia.

Wykres 1. Liczba ludności Gminy Przemków 2010-2015

Źródło: *Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków*

Jak wynika z Diagnozy społeczno-socjologicznej dla potrzeb opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności Gminy spadła z 8880

osób do 8566 osób. Analizując poszczególne lata tego okresu widać, że w każdym kolejnym roku liczba ludności spadła w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 3. Liczba ludności Gminy Przemków w latach 2010-2015

LICZBA LUDNOŚCI GMINY PRZEMKÓW W LATACH 2010 – 2015			
Miejscowość	2010	2015	Zmiana
Jakubowo Lubińskie	297	287	-10
Jędrzychówek	85	88	3
Karpie	158	142	-16
Krępa	202	224	22
Łąkociny	44	37	-7
Łęczce	126	120	-6
Ostaszów	274	253	-21
Piotrowice	396	420	24
Przemków	6556	6272	-284
Szklarki	146	146	0
Węgielin	10	13	3
Wilkocin	258	234	-24
Wysoka	328	330	2
RAZEM	8 880	8 566	-314

Źródło: Diagnoza społeczno-społeczna dla potrzeb opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków

Na 13 miejscowości w 5 liczba mieszkańców wzrosła, a w 7 liczba mieszkańców zmniejszyła się, w tym w Przemkowie, siedzibie Gminy i zdecydowanie największej miejscowości.

W strukturze demograficznej gminy zdecydowanie wyróżnia się miasto Przemków, w którym zamieszkuje niemal $\frac{3}{4}$ ogółu mieszkańców gminy. Ponadto uwzględniono potrzebę wykonania szczegółowej diagnozy, więc dane dotyczące liczby mieszkańców Przemkowa zostały dodatkowo ujęte w odrębnym zestawieniu.

Tabela 4. Liczba mieszkańców Gminy Przemków w podziale na ulice

Ulica	liczba osób 2016 r.
10 lutego	51
Akacyjowa	345
Antoniego Sokoła	3
Brzozowa	23
Długa	14
Dworcowa	22
Fabryczna	73
Garncarska	70
Generała Sikorskiego	99
Generała Świerczewskiego	19
Głogowska	324
Górska	68
Hutnicza	48
Jodłowa	27
Kaczanowska	19
Kamienna	42
Karpowa	138
Klonowa	24
Kolejowa	123
Kościuszki	258
Kraśńskiego	66
Krochmalna	19
Krótką	12
Kwiatowa	135
Leśna	283

Ulica	liczba osób 2016 r.
Leśna góra	16
Lipowa	185
Łąkowa	38
Marszałka Roli-Żymierskiego	233
Mickiewicza	96
Młyńska	23
Modrzewiowa	24
Norwida	8
Nowa	105
Ogrodowa	226
Osiedle Głogowskie	308
Owczka	37
Plac Cerkiewny	1
Plac Jordanowski	3
Plac Kościelny	37
Plac Targowy	54
Plac Wolności	167
Polna	21
Ratuszowa	52
Rentowa	23
Rybna	421
Słoneczna	74
Słowackiego	43
Sosnowa	16
Stawowa	51
Strumykowa	72

Ulica	liczba osób 2016 r.
Strzelecka	30
Szkolna	227
Szprotawska	66
Świerkowa	25
Topolowa	717
Wielkie Piece	84
Wilcza	59
Winogrodzka	33
Wiśniowa	64
Wrzosowa	23
Zamkowa	90
Zielona	172

Źródło: Diagnoza społeczno-społeczna dla potrzeb opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków

Kolejna tabela przedstawia zestawienie zmian w strukturze demograficznej gminy. Widać pewne tendencje istotne z punktu widzenia diagnozy społeczno- socjologicznej:

- Wskazany już wcześniej w opracowaniu miejscowości o największym przyroście ludności oraz największym spadku liczby ludności;
- Poza grupami wiekowymi kobiet powyżej 60 lat oraz mężczyzn powyżej 65 w każdej z pozostałych grup wiekowych widać spadek liczby mieszkańców. Szczególnie mocno tendencja ta widoczna jest w Przemkowie.
- Przedstawione w tabeli dane jednoznacznie wskazują na charakterystyczne tendencje – spadek liczby mieszkańców oraz starzenie się społeczeństwa.

Tabela 5. Zmiany w strukturze demograficznej Gminy Przemków dla lat 2010 oraz 2015

ZESTAWIENIE ZMIAN W STRUKTURZE LUDNOŚCI DLA LAT 2010 ORAZ 2015																			
Miejscowość	Razem	Nieletni	Dorośli	0 - 6		7 - 15		16 - 19		20 - 60		20 - 65		powyżej 60		powyżej 65		Razem	
				K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M		
Jakubowo Lubińskie	-10	-5	-5	0	1	4	-3	-8	1	0	-7	0	2	-4	-6				
Jędrzychówek	3	-2	5	-1	1	3	-4	1	-2	-1	1	3	2	5	-2				
Karpie	-16	-6	-10	-5	-4	3	1	-2	1	-5	-8	-1	4	-10	-6				
Krępa	22	3	19	3	5	-6	3	-2	0	11	9	0	-1	6	16				
Łąkociny	-7	-8	1	-2	-2	-2	-2	1	-1	-1	2	-1	1	-5	-2				
Łężce	-6	0	-6	1	1	2	0	-2	-2	0	1	-3	-4	-2	-4				
Ostaszów	-21	-21	0	1	-5	-8	-6	-1	-2	-1	-6	3	4	-6	-15				
Piotrowice	24	4	20	2	5	7	1	-7	-4	2	12	9	-3	13	11				
Przemków	-284	-202	-82	-19	-16	-75	-13	-38	-41	-95	-86	64	35	-163	-121				
Szklarki	0	-3	3	1	0	-6	6	-1	-3	2	-2	2	1	-2	2				
Węgielin	3	3	0	1	0	0	1	0	1	1	-1	0	0	2	1				
Wilkocin	-24	-14	-10	3	-5	-6	-7	-1	2	-5	2	-2	-5	-11	-13				
Wysoka	2	-2	4	-2	8	2	-1	-5	-4	3	-6	2	5	0	2				
RAZEM:	-314	-253	-61	-17	-11	-82	-24	-65	-54	-89	-89	76	41	-177	-137				

Źródło: Diagnoza społeczno-społeczna dla potrzeb opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków

Wnioski te należy porównać z danymi statystycznymi GUS mówiącymi o strukturze ludności w podziale na osoby w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym:

Tabela 6. Analiza porównawcza struktury ludności – rok 2010 i 2015

STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY PRZEMKÓW Z PODZIAŁEM NA WIEK ORAZ PŁEĆ W ROKU 2010	
ogółem	8865
mężczyźni	4372
kobiety	4493
W wieku przedprodukcyjnym – poniżej 18 lat	
ogółem	1735
mężczyźni	877
kobiety	858
W wieku produkcyjnym: 18 - 59 kobiety, 18 - 64 lata mężczyźni	
ogółem	5814
mężczyźni	3121
kobiety	2693
W wieku poprodukcyjnym	
ogółem	1316
mężczyźni	374
kobiety	942

STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY PRZEMKÓW Z PODZIAŁEM NA WIEK ORAZ PŁEĆ W ROKU 2015	
ogółem	8622
mężczyźni	4269
kobiety	4353
W wieku przedprodukcyjnym – poniżej 18 lat	
ogółem	1524
mężczyźni	813
kobiety	711
W wieku produkcyjnym: 18 - 59 kobiety, 18 - 64 lata mężczyźni	
ogółem	5627
mężczyźni	3029
kobiety	2598
W wieku poprodukcyjnym	
ogółem	1471
mężczyźni	427
kobiety	1044

Źródło: Diagnoza społeczno-społeczna dla potrzeb opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków

Analizując te dane widać, że w ramach grupy osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym liczba osób spadła a wzrosła w ramach grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Dane te również potwierdzają tezę o starzeniu się społeczeństwa Gminy.

4 Diagnozy

W ramach prac nad programem przeprowadzono dokładne diagnozy sytuacji społecznej, ekonomicznej, architektoniczno-infrastrukturalnej i przyrodniczej Gminy Przemków, wykazujących główne problemy tych czterech obszarów oraz umiejscawiające ich główne ogniska na terenie Gminy. Diagnozy powstały w oparciu o analizę dokumentów strategicznych i sprawozdań gminnych, raportów wojewódzkich i ogólnopolskich, badania ankietowe a także spotkania diagnostyczne z udziałem mieszkańców Gminy. W spotkaniach wzięły udział różne grupy interesariuszy - radni, sołtysi, przedstawiciele mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i Urzędu Miasta. Podczas spotkań związane z Gminą osoby wskazywały atuty i bolączki Gminy Przemków we wspomnianych wcześniej czterech dziedzinach oraz proponowały sposoby działań mogących zaradzić problemom Gminy. Ankietę udostępniono na stronie internetowej Gminy Przemków w okresie 21 lipca – 05 sierpnia 2016 roku. W badaniach wzięło udział 99 ankietowanych.

Warto nadmienić, że wiele problemów Gminy jest opisanych niezależnie w kilku opracowaniach z uwagi na swoją wielowymiarową naturę. Przykładami tego niech będą kwestia bezrobocia, rozpatrywanego jako bariera społeczna i ekonomiczna czy brak terenów rekreacyjnych, będący problemem architektonicznym, jak i przyrodniczym.

4.1 Problemy występujące na terenie Gminy Przemków

4.1.1 Sfera społeczna

Na potrzeby niniejszej diagnozy dokonano analizy danych, w których posiadaniu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Przyjrzyjmy się na początku ogólnym danym charakteryzującym sytuację w gminie Przemków.

Tabela 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną

LICZBA RODZIN I OSÓB W RODZINACH OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ						
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba mieszkańców gminy	% mieszkańców gminy objętych pomocą	Dolny Śląsk %	Polska %
2010	441	1071	8880	12,06	7	8,7
2011	398	950	8872	10,71	6,4	8,1

2012	413	963	8828	10,91	6,1	8,1
2013	420	969	8773	11,05	6,3	8,3
2014	332	740	8710	8,50	5,8	7,7
2015	392	857	8566	10,00	b.d	b.d

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Z powyższych danych widać, że na przestrzeni analizowanych lat zarówno liczba rodzin, jak i liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną nie wykazuje jednoznacznej tendencji czasem rosnąc a czasem spadając. Ważnym wskaźnikiem sytuacji społecznej w gminie jest określenie jaki procent mieszkańców objętych jest pomocą społeczną. Jak widać w powyższej tabeli w przypadku gminy Przemków procent ten również raz rośnie a raz spada. Porównując ten wskaźnik z danymi dla Dolnego Śląska i całego kraju widać, że w każdym z analizowanych lat jest on znacząco wyższy niż analogiczny wskaźnik dla całej Polski oraz całego województwa. Świadczy to o dużej skali problemów społecznych na terenie gminy Przemków.

Przedstawia to zestawienie świadczeniobiorców w analizowanych latach.

Tabela 8. Zestawienie świadczeniobiorców w latach 2010-2015

ZESTAWIENIE ŚWIADCZENIOBIORCÓW W LATACH 2010 – 2015													
Rok	Liczba mieszkań Gminy	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej GOPS	Formy wsparcia (liczba beneficjentów)										
			zasiłki stałe	zasiłki okresowe	zasiłki celowe i pomoc w naturze	zasiłki rodzinne	fundusz alimentacyjny	składka na ubezpieczenie zdrowotne	Uczestnicy programu w zakresie dożywiania	Udziały w schronieniu	Pomoc usługowa opiekuńcza	Zdarzenia losowe	Liczba osób umieszczonych w DPS
2010	8880	441	57	310	253	395	109	49	229	1	40	5	2
2011	8872	398	53	313	205	337	106	58	226	0	28	0	3
2012	8828	413	54	318	103	317	106	76	224	0	28	0	4
2013	8773	420	56	299	175	285	116	75	213	0	30	2	4
2014	8710	415	65	289	305	240	112	87	191	0	29	1	4
2015	8566	392	69	282	214	222	117	92	190	1	28	3	5

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Dane zawarte w powyższej tabeli potwierdzają trudną sytuację społeczną mieszkańców gminy Przemków. Na przestrzeni analizowanych lat wzrosła liczba świadczeniobiorców zasiłków stałych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie zdrowotne. Spadła natomiast liczba świadczeniobiorców zasiłków okresowych, zasiłków celowych, zasiłków rodzinnych.

Podział beneficjentów pomocy społecznej na poszczególne miejscowości. Analizie poddany został 2015 rok.

Tabela 9. Podział beneficjentów pomocy społecznej według miejscowości

LP.	MIEJSCOWOŚĆ:	LICZBA OSÓB ZAMELDOWANYCH NA DZIEŃ 31.12.2015R	LICZBA RODZIN OBJĘTYCH POMOCA	LICZBA OSÓB W RODZINACH	% LICZBY OSÓB DO MIESZKAŃCÓW MIEJSCOWOŚCI
1	Jakubowo Lubińskie	287	6	11	3,8%
2	Jędrzychówek	88	5	11	12,5%
3	Karpie	142	9	15	10,6%
4	Krępa	224	10	23	10,3%
5	Łakociny	37	2	3	8,1%
6	Łęczce	120	4	11	9,2%
7	Ostaszów	253	9	25	9,9%
8	Piotrowice	420	30	67	16,0%
9	Przemków	6272	269	586	9,3%
10	Szklarki	146	1	1	0,7%
11	Węgielin	13	0	0	0,0%
12	Wilkocin	234	14	24	10,3%
13	Wysoka	330	4	16	4,8%
Razem		8566	363	793	9,3%

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Analizując dane o liczbie beneficjentów widać, że największa liczba beneficjentów pomocy społecznej mieszka w Przemkowie, to aż 74% wszystkich beneficjentów pomocy społecznej. Warto zwrócić również uwagę, że prawie 10% mieszkańców Przemkowa jest beneficjentami pomocy społecznej.

Tabela 10. Powody ubiegania się o pomoc w latach 2010 - 2015

POWODY UBIEGANIA SIĘ O POMOC W LATACH 2010 – 2015													
Lp.	Powody trudnej sytuacji rodzinnej	2010r. liczba rodzin ogółem	2010r. liczba osób w rodzinach ogółem	2011r. liczba rodzin ogółem	2011r. liczba osób w rodzinach ogółem	2012r. liczba rodzin ogółem	2012r. liczba osób w rodzinach ogółem	2013r. liczba rodzin ogółem	2013r. liczba osób w rodzinach ogółem	2014r. liczba rodzin ogółem	2014r. liczba osób w rodzinach ogółem	2015r. liczba rodzin ogółem	2015r. liczba osób w rodzinach ogółem
1	ubóstwo	395	1048	332	836	346	804	321	752	332	740	314	723
2	sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	bezdomność	18	34	2	2	7	8	2	2	3	3	5	5
4	bezrobocie	339	928	296	756	290	668	268	662	269	647	235	576
5	niepełnosprawność	109	217	70	144	81	146	78	662	92	164	100	175
6	długotrwała lub ciężka choroba	190	459	97	207	91	20	77	158	77	138	64	113
7	rodziny niepełne	15	54	31	115	34	130	43	136	33	97	29	79
8	przemoc w rodzinie	3	9	0	0	3	0	2	9	4	14	2	9
9	alkoholizm	45	104	37	62	43	80	29	63	22	58	19	34
10	narkomania	2	2	0	0	0	0	1	2	3	4	0	0
11	trudności w przystosowaniu się do życia	9	16	11	13	0	0	15	27	7	14	8	13

POWODY UBIEGANIA SIĘ O POMOC W LATACH 2010 – 2015													
Lp.	Powody trudnej sytuacji rodzinnej	2010r. liczba rodzin ogółem	2010r. liczba osób w rodzinach ogółem	2011r. liczba rodzin ogółem	2011r. liczba osób w rodzinach ogółem	2012r. liczba rodzin ogółem	2012r. liczba osób w rodzinach ogółem	2013r. liczba rodzin ogółem	2013r. liczba osób w rodzinach ogółem	2014r. liczba rodzin ogółem	2014r. liczba osób w rodzinach ogółem	2015r. liczba rodzin ogółem	2015r. liczba osób w rodzinach ogółem
	po opuszczeniu zakładu karnego												
12	zdarzenie losowe	0	0	1	1	0	0	2	5	1	1	3	3
13	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	20	81	37	156	41	171	51	192	39	149	38	137

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Powyższa tabela dotyczy powodów ubiegania się o pomoc społeczną. Należy pamiętać, że w przypadku beneficjenta pomocy społecznej powody te często są z sobą sprzężone, np. często ubóstwo związane jest z bezrobociem. Można tu mówić o „wieloproplemowości” lub „skorelowaniu problemów”, które to faktycznie obrazują skalę problemów i negatywnych zjawisk społecznych, nie ograniczając się tylko do liczbowego uwzględnienia beneficjentów pomocy społecznej.

Analizując powyższe dane widać, że najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc społeczną są: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz funkcjonowanie w niepełnej rodzinie. Analizując zmiany w ramach tych wskaźników w latach 2010 – 2015 widać, że dla większości przesłanek zmniejszyła się liczba powodów ubiegania się o pomoc społeczną. Zwiększyła się natomiast liczba powodów ubiegania się o pomoc społeczną w przypadku takich przyczyn, jak: funkcjonowanie w rodzinach niepełnych czy bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Przyczyny ubiegania się o pomoc społeczną w podziale na poszczególne miejscowości przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Przyczyny ubiegania się o pomoc społeczną w podziale na poszczególne miejscowości

MIEJSCOWOŚĆ	RAZEM	RAZEM	ZMIANA	2015	PRZYCZYNY % MIESZKAŃCÓW
Jakubowo Lubińskie	297	287	-10	28	10%
Jędrzychówek	85	88	3	21	24%
Karpie	158	142	-16	48	34%
Krępa	202	224	22	30	13%
Łąkociny	44	37	-7	39	105%
Łężce	126	120	-6	18	15%
Ostaszów	274	253	-21	38	15%
Piotrowice	396	420	24	153	36%
Przemków	6556	6272	-284	1339	21%
Szklarki	146	146	0	94	64%
Węgielin	10	13	3	0	0%
Wilkocin	258	234	-24	49	21%
Wysoka	328	330	2	10	3%
RAZEM:	8880	8566	-314	1867	22%

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Powyższa tabela obrazuje zmiany w liczbie ludności w latach 2010 – 2015 (trzy pierwsze kolumny) oraz liczbę powodów ubiegania się o pomoc społeczną w 2015 oraz procentowy stosunek liczby powodów ubiegania się o pomoc w stosunku do liczby mieszkańców w 2015 roku. Choć w wielu miejscowościach procentowy udział powodów do liczby mieszkańców jest wyższy niż w Przemkowie to warto zwrócić uwagę, że w 2015 roku 72% wszystkich powodów ubiegania się o pomoc społeczną przypada na tą właśnie miejscowość. Koreluje to z zaprezentowanymi powyżej danymi, że mieszkańcy Przemkowa stanowią 74% wszystkich beneficjentów pomocy społecznej z terenu gminy.

Natomiast patrząc na najważniejsze przesłanki ubiegania się o pomoc społeczną w podziale na poszczególne miejscowości w 2015 roku widać, że poza przesłankami związanymi z bezradnością w sprawach opiekuńczych i wychowawczych Przemków ma najwięcej osób i rodzin w zakresie takich przesłanek jak: ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba, funkcjonowanie w rodzinach niepełnych, przemoc w rodzinie, alkoholizm oraz trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Ponieważ dane pokazują, że ponad 70% beneficjentów pomocy społecznej mieszka w Przemkowie można sprawdzić jak wygląda ich rozkład geograficzny w mieście. Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje danymi za 2015 rok pokazującymi rozkład rodzin na poszczególne ulice:

Tabela 12. Rozłożenie beneficjentów pomocy społecznej według ulic

LP.	NAZWA ULICY	LICZBA RODZIN
1.	10-go Lutego	2
2.	Brzozowa	2
3.	Ceglana	0
4.	Fabryczna	2
5.	Garncarska	6
6.	Głogowska	25
7.	Górska	7
8.	Kaczanowska	0
9.	Kamienna	1
10.	Karpowa	1
11.	Kościuszki	16
12.	Krochmalna	0
13.	Krótką	2
14.	Kwiatowa 5	5

LP.	NAZWA ULICY	LICZBA RODZIN
15.	Leśna Góra	0
16.	Lipowa	10
17.	Młyńska	2
18.	Nowa	19
19.	Osiedle Głogowskie	2
20.	Owczka	5
18.	Plac Kościelny	3
19.	Plac Targowy	4
20.	Plac Wolności	11
21.	Polna	0
22.	Ratuszowa	6
23.	Sikorskiego 4	4
24.	Słoneczna	2
25.	Sosnowa	0
26.	Stawowa	1
27.	Strumykowa	1
28.	Strzelecka	1
29.	Szprotawska	0
30.	Świerczewskiego	0
29.	Wilcza	1
30.	Winogrodzka	3
31.	Wiśniowa	2
32.	Zamkowa	8
33.	Żymierskiego	6

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Widać, że w mieście duża skala problemów społecznych występuje w centrum przy ulicach Głogowskiej, Kościuszki, Nowej i Placu Wolności.

Natomiast na terenie osiedla Huta liczba rodzin beneficjentów pomocy społecznej wynosi:

Tabela 13. liczba rodzin beneficjentów pomocy społecznej na terenie osiedla Huta według ulic

LP.	NAZWA ULICY	LICZBA RODZIN
1.	Akacyjowa	1

2.	Hutnicza	4
3.	Kolejowa	12
4.	Krasickiego	0
5.	Leśna	9
6.	Łąkowa	1
7.	Mickiewicza	4
8.	Norwida	0
9.	Ogrodowa	14
10.	Pl. Jordanowski	0
11.	Rentowa	0
12.	Rybna	24
13.	Słowackiego	3
14.	Szkolna	15
15.	Topolowa	13
16.	Wielkie Piece	2
17.	Zielona	7

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Widać, że na osiedlu Huta duża skala problemów społecznych występuje przy ulicach Rybnej, Szkolnej, Ogrodowej, Topolowej i Kolejowej.

4.1.1.1 Obraz Gminy w dokumentach strategicznych

Na potrzeby niniejszej diagnozy dokonano również analizy dokumentów dotyczących problemów społecznych na terenie gminy:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przemków na lata 2016 – 2022;
- Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wykonana w 2014 roku;
- Raport z diagnozy problemów alkoholowych na terenie Gminy Przemków 2010 – 2014;
- Sprawozdania i raporty z realizacji Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Zadań zawartych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- Innych dokumentów przekazanych przez pracowników Urzędu Gminy i innych jednostek.

Na podstawie informacji zawartych w tych dokumentach można rozszerzyć zakres i kontekst problemów społecznych gminy Przemków.

Warto zauważyć, że liczba większości przestępstw na terenie Gminy Przemków maleje. Na tym samym poziomie utrzymuje się jedynie paserstwo, oszustwo oraz pobicia. W 2015 roku realnie największa liczba przestępstw dotyczyła kradzieży (31), kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwym (27), paserstwa i oszustwa (25).

Należy przyrzeć się również problemom związanym z przemocą domową. W statystykach policji w 2015 roku znajduje się 18 osób (w tym 17 mężczyzn) jako sprawcy przemocy domowej. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w 2015 roku uległa zmniejszeniu w stosunku do lat poprzednich. Jako pozytywne zjawisko należy wskazać również zmniejszenie liczby postępowań karnych z tytułu znęcania się psychicznego i fizycznego.

Na potrzeby przygotowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przemków na lata 2016 – 2022 przeprowadzono pośród mieszkańców badania ankietowe. Najważniejsze wnioski na potrzeby niniejszej diagnozy to:

- 65% ankietowanych oceniło warunki życia jako średnie a 30% jako złe;
- 54% ankietowanych nie jest zadowolonych z warunków i instytucji chroniących życie i bezpieczeństwo publiczne, 31% jest zadowolonych;
- 54% oceniło dostęp do opieki zdrowotnej jako zadowalający, a 31% jako bardzo niezadawalający;
- 71% oceniło dostęp do opieki społecznej jako zadowalający;
- 53% ankietowanych nie jest zadowolonych a 40% bardzo niezadowolonych z jakości oferowanych przez Urząd Pracy usług;
- 54% ankietowanych uznaje gminę Przemków za bezpieczne miejsce a 35% nie czuje się bezpiecznie na terenie gminy;
- 65% ankietowanych ocenia swoją sytuację materialną jako złą;
- Dla 70% badanych dostęp do placówek opieki zdrowotnej jest niewystarczający i niedostateczny;
- 53% respondentów słyszało o przypadkach przemocy domowej na terenie gminy, 32% respondentów zna rodziny, w których stosuje się przemoc;
- Do najczęstszych negatywnych zjawisk odnoszących się do dzieci i młodzieży zalicza się zaniedbanie 25%, chuligaństwo i bezproduktywne spędzanie czasu 30%, używki 10% i demoralizacja 10%;
- Jako główne przyczyny występowania bezrobocia wskazano: trudną sytuację na lokalnym rynku pracy 45%, niedostosowanie kwalifikacji do potrzeb pracodawców i rynku pracy 25%.
Aż 15% respondentów deklarowało niechęć do pracy.

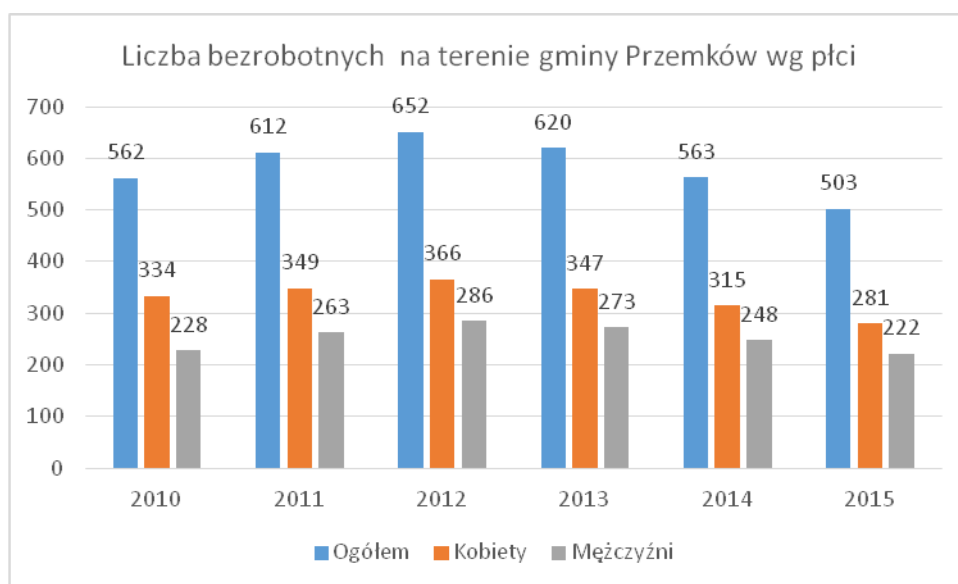
- 65% respondentów oceniło pomoc Urzędu Pracy jako niewystarczającą, tylko 30% stwierdziło, że jest wystarczająca.
- Ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 70% badanych. Wśród problemów życiowych zmuszających mieszkańców do pobierania świadczeń wskazywano: bezrobocie (74%), ubóstwo (67%), długotrwałą i ciężką chorobę (67%), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (60%), niepełnosprawność (60%), alkoholizm (50%);
- Dla przeszło połowy badanych (55%) mieszkań socjalnych jest zdecydowanie za mało;
- 85% badanych wskazywało również na brak mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych;
- Ankietowani ocenili, że najważniejsze problemy z jakimi zmagają się starsi mieszkańcy gminy to: problemy finansowe (40%), problemy z dojazdem do placówek opieki zdrowotnej (30%), brak ofert spędzania czasu wolnego (20%), bariery architektoniczne w miejscach publicznych (10%);
- Ankietowani ocenili, że najważniejsze problemy z jakimi zmagają się niepełnosprawni mieszkańcy gminy to: bariery architektoniczne (30%), utrudniony dostęp do usług opiekuńczych (5%), utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych (25%), brak akceptacji w środowisku lokalnym (15%), bezrobocie (25%);
- 65% ankietowanych stwierdziło, że zjawisko alkoholizmu znajduje się na poziomie wysokim, a 35%, że na poziomie średnim;
- 65% ankietowanych deklarowało, że codziennie widuje osoby pod wpływem alkoholu w miejscach publicznych;
- 30% ankietowanych deklarowało, że uczestniczyło w imprezach kulturalnych w ostatnim roku. Przyczynami nie uczestniczenia były natomiast: brak takiej oferty (13%), brak informacji o takim wydarzeniu (20%), brak czasu i zainteresowania (27%).

Warto przyjrzeć się również problemom społecznym, które wskazali mieszkańcy w „Diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych” wykonanej w 2014 roku. Wskazane w tym opracowaniu uszeregowanie problemów społecznych wygląda następująco: bezrobocie (33), kryzys rodziny (24), zubożenie (24), narkomania (23), przestępczość (22), alkoholizm (18), problemy mieszkaniowe (18), kryzys norm moralnych (15), zanieczyszczenie środowiska (12), HIV/AIDS (7).

4.1.1.2 Sytuacja na lokalnym rynku pracy

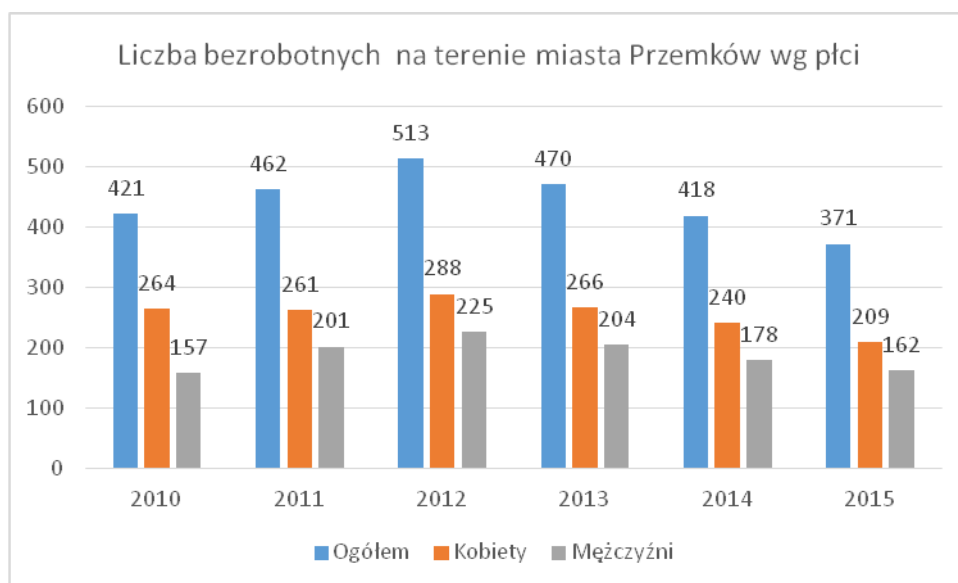
Sytuacja na lokalnym rynku pracy czy bezrobocie, wskazywane są przez mieszkańców jako jeden z głównych problemów społecznych na terenie gminy. Jest to również jedna z głównych przesłanek ubiegania się o pomoc społeczną. Przyjrzyjmy się jak sytuacja wygląda w lokalnej statystyce:

Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Przemków według płci

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych na terenie miasta Przemków według płci

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Z powyższych wykresów widać, że od 2012 roku liczba osób bezrobotnych na terenie gminy oraz miasta systematycznie maleje. Warto zauważyć również, że na przestrzeni analizowanych lat liczba bezrobotnych kobiet jest większa od liczby mężczyzn. W każdym z analizowanych lat od 74% do 79% bezrobotnych z terenu gminy to mieszkańcy Przemkowa.

Tabela 14. Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH WŚRÓD OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM (WARTOŚĆ %)						
Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5	6,5
Dolny Śląsk	7,8	7,5	8,3	8,2	6,6	5,5
Powiat Polkowicki	8,3	8,1	8,2	8,1	7,2	6,1
Przemków (gmina)	9,7	10,5	11,3	10,7	9,7	8,9

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Analiza danych dotyczących procentowego udziału osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym pokazuje, że procentowy udział osób bezrobotnych w każdym z analizowanych lat jest dużo większy od średnich dla kraju, województwa i powiatu. Pokazuje to, że bezrobocie jest faktycznym problemem dla mieszkańców gminy. Przyjrzyjmy się teraz szczegółowej strukturze bezrobocia na terenie gminy i miasta na koniec 2015 roku.

Tabela 15. Struktura osób bezrobotnych w Gminie Przemków na koniec 2015 roku

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W GMINIE PRZEMKÓW NA KONIEC 2015 ROKU				
Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	56	31	25
	1 do 3	83	41	42
	3 do 6	77	42	35
	6 do 12	75	43	32
	12 do 24	79	36	43
	pow. 24	133	88	45
Wiek	18 do 24	78	46	32
	25 do 34	127	92	35
	35 do 44	97	57	40
	45 do 54	109	52	57
	55 do 59	69	33	36
	60 i więcej	23	1	22
Wykształcenie	wyższe	25	23	2

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W GMINIE PRZEMKÓW NA KONIEC 2015 ROKU				
Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn
	policealne i śr. zawodowe	81	58	23
	średnie ogólnokształ.	48	41	7
	zasad. zawod.	151	67	84
	gimnazjalne i poniżej	198	92	106
Staż pracy ogółem	do 1 roku	90	55	35
	od 1 do 5	119	67	52
	od 5 do 10	73	39	34
	od 10 do 20	84	43	41
	od 20 do 30	54	15	39
	30 lat i więcej	10	3	7
	bez stażu	73	59	14
Ogółem		503	281	222

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych w mieście Przemków na koniec 2015 roku

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W MIEŚCIE PRZEMKÓW NA KONIEC 2015 ROKU				
Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	34	20	14
	1 do 3	65	31	34
	3 do 6	57	30	27
	6 do 12	60	35	25
	12 do 24	60	28	32
	pow. 24	95	65	30
Wiek	18 do 24	55	29	26
	25 do 34	98	70	28
	35 do 44	67	39	28

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W MIEŚCIE PRZEMKÓW NA KONIEC 2015 ROKU				
Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn
	45 do 54	77	43	34
	55 do 59	56	27	29
	60 i więcej	18	1	17
Wykształcenie	wyższe	20	18	2
	policealne i śr. zawodowe	63	48	15
	średnie ogólnokształ.	37	31	6
	zasad. zawod.	105	45	60
	gimnazjalne i poniżej	146	67	79
Staż pracy ogółem	do 1 roku	63	36	27
	od 1 do 5	82	45	37
	od 5 do 10	54	30	24
	od 10 do 20	68	37	31
	od 20 do 30	38	14	24
	30 lat i więcej	8	2	6
	bez stażu	58	45	13
Ogółem		371	209	162

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Analizując powyższe dane widać, że szczególne trudności na rynku pracy mają osoby długotrwale bezrobotne, czyli te pozostające bez zatrudnienia w okresie powyżej 24 miesięcy, o niskim poziomie wykształcenia oraz niewielkim stażu pracy (od 1 roku do 5 lat). Warto zwrócić również uwagę, że zarówno na terenie miasta jak i całej gminy najliczniejsza grupa bezrobotnych to osoby młode w wieku od 25 do 34 lat. Natomiast druga najliczniejsza grupa to osoby w wieku od 45 do 54 lat.

Dostępne są także dane obrazujące dynamikę bezrobocia w różnych miejscowościach gminy Przemków. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób bezrobotnych w każdej z miejscowości, oraz informację jaki stanowią oni odsetek wśród ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie gminy.

Tabela 17. Dynamika bezrobocia w różnych miejscowościach gminy Przemków

nazwa miejscowości	2013		2014		2015		2016	
	l. os.	%	l. os.	%	l. os.	%	l. os.	%
ogółem	619	100%	563	100%	503	100%	433	100%
Jakubowo Lubińskie	18	3%	14	2%	11	2%	13	3%
Jędrzychówek	4	1%	4	1%	3	1%	5	1%
Karpie	8	1%	11	2%	4	1%	3	1%
Krępa	14	2%	11	2%	12	2%	9	2%
Łakociny	4	1%	4	1%	2	0%	3	1%
Łężce	8	1%	10	2%	6	1%	6	1%
Ostaszów	14	2%	17	3%	15	3%	19	4%
Piotrowice	34	5%	38	7%	36	7%	27	6%
Przemków	468	76%	420	75%	372	74%	321	74%
Szklarki	2	0%	4	1%	3	1%	3	1%
Węgielin	1	0%	-	-	-	-	-	-
Wilkocin	28	5%	19	3%	27	5%	16	4%
Wysoka	16	3%	11	2%	12	2%	8	2%

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Powyższa tabela obrazuje przede wszystkim dwa zjawiska: z jednej strony znaczny spadek² liczby osób bezrobotnych oraz utrzymanie się podobnego odsetka dla poszczególnych miejscowości, czyli niezależnie od nominalnej liczby osób bezrobotnych, procentowy rozkład dla poszczególnych miejscowości jest podobny w kolejnych latach. Tak więc średnio $\frac{3}{4}$ ogółu osób bezrobotnych zamieszkuje na terenie Przemkowa. Dla pozostałych miejscowości odsetek (zaokrąglony do pełnych liczb) mieści się w przedziale 0% - 7%, najwyższy jest w Piotrowicach, i wynosi 6% w 2016 roku.

4.1.1.3 Wyniki badań ankietowych

Ankieta, która przeprowadzona została pośród mieszkańców gminy, dotyczyła zagadnień związanych z diagnozą gminy w aspektach: społeczno-socjologicznym, gospodarczym, przyrodniczym oraz architektonicznym. W niniejszej analizie wykazano wnioski istotne z punktu widzenia diagnozy społeczno-socjologicznej.

² Takie zjawisko może być związane z dynamiką demografii oraz migracjami, a także realizacją projektów unijnych kierowanych do osób bezrobotnych. Konkretny wniosek wymagałby przeprowadzenia w tym przypadku bardziej pogłębionych analiz.

W jednym z pytań poproszono mieszkańców o określenie skali występowania na terenie gminy negatywnych zjawisk społecznych. Wyniki prezentuje poniższa tabela:

Tabela 18. Skala występowania na terenie Gminy negatywnych zjawisk społecznych - badanie ankietowe

ZAGADNIENIE	ZDECYDOWANIE TAK	TAK	NIE WIEM	NIE	ZDECYDOWANIE NIE
Bezrobocie	42%	49%	7%	2%	0%
Ubóstwo	20%	61%	12%	5%	1%
Alkoholizm	40%	52%	7%	1%	0%
Narkomania	19%	28%	36%	17%	0%
Bezdomność	1%	5%	48%	41%	4%
Niepełnosprawność	3%	39%	40%	17%	1%
Przestępczość	18%	49%	26%	7%	0%
Przemoc w rodzinie	12%	35%	44%	10%	0%
Rodziny niepełne	9%	40%	42%	9%	0%
Sieroctwo	1%	7%	66%	24%	1%
Bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych	12%	51%	24%	13%	1%
Niski poziom edukacji (nauczanie podstawowe i gimnazjalne)	11%	33%	19%	31%	6%
Niski stopień zaangażowania seniorów w życie społeczne	5%	31%	18%	34%	11%
Alienacja społeczna i niechęć do aktywności społecznej i wspólnych działań (niski poziom kapitału społecznego)	22%	52%	16%	10%	0%
Niewystarczający dostęp do niezbędnej infrastruktury opiekuńczo – wychowawczej (żłobki i przedszkola)	17%	43%	17%	19%	4%
Niewystarczający dostęp do niezbędnej infrastruktury społecznej i zdrowotnej (podstawowa opieka	51%	32%	6%	9%	1%

ZAGADNIENIE	ZDECYDOWANIE TAK	TAK	NIE WIEM	NIE	ZDECYDOWANIE NIE
medyczna oraz pomoc społeczna)					

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Aby oszacować skalę problemów zsumowano odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „tak”.

Tabela 19. Skala problemów - badanie ankietowe

NAZWA PROBLEMU	SKALA PROBLEMU
Alkoholizm	92%
Bezrobocie	91%
Niewystarczający dostęp do niezbędnej infrastruktury społecznej i zdrowotnej (podstawowa opieka medyczna oraz pomoc społeczna)	83%
Ubóstwo	81%
Alienacja społeczna i niechęć do aktywności społecznej i wspólnych działań (niski poziom kapitału społecznego)	74%
Przestępczość	67%
Bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych	63%
Niewystarczający dostęp do niezbędnej infrastruktury opiekuńczo – wychowawczej (żłobki i przedszkola)	60%
Rodziny niepełne	49%
Narkomania	47%
Przemoc w rodzinie	47%
Niski poziom edukacji (nauczanie podstawowe i gimnazjalne)	44%
Niepełnosprawność	42%
Niski stopień zaangażowania seniorów w życie społeczne	36%
Sieroctwo	8%
Bezdomność	6%

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Z powyższego zestawienia wynika, że w odczuciu mieszkańców największymi problemami społecznymi na terenie gminy są: alkoholizm, bezrobocie, niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej i zdrowotnej, ubóstwo, alienacja społeczna i niechęć do wspólnych działań, przestępczość,

bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych oraz niewystarczający dostęp do infrastruktury opiekuńczo – wychowawczej. To przeciwdziałanie tym problemom powinno być zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

W kolejnym kroku zadano mieszkańcom pytanie, których grup społecznych szczególnie dotyczą negatywne zjawiska społeczne:

Tabela 20. Grupy społecznych, których szczególnie dotyczą negatywne zjawiska społeczne – badanie ankietowe

ZAGADNIENIENIE	ZDECYDOWANIE		NIE WIEM	NIE	ZDECYDOWANIE	
	TAK	TAK			NIE	NIE
Długotrwale bezrobotni	52%	38%	18%	2%	0%	
Młodzież do 25 roku życia, szczególnie ta określana jako NEETs – nie ucząca się, nie chodząca do pracy, nie biorąca udziału w żadnych kursach i szkoleniach	27%	49%	13%	11%	0%	
Osoby w wieku od 25 do 50 lat	21%	40%	21%	18%	1%	
Osoby powyżej 50 lat	10%	36%	36%	17%	2%	
Samotni rodzice	7%	27%	42%	22%	2%	
Niepełnosprawni	5%	20%	47%	25%	3%	
Alkoholicy	37%	36%	20%	4%	2%	
Narkomani	23%	34%	32%	1%	1%	
Bezdomni	13%	13%	56%	13%	6%	
Osoby opuszczające zakłady karne	20%	28%	45%	7%	1%	
Osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze	18%	26%	45%	10%	1%	

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Aby oszacować skalę negatywnych zjawisk społecznych w poszczególnych grupach zsumowano odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „tak”:

Tabela 21. Skala negatywnych zjawisk w poszczególnych grupach - badanie ankietowe

GRUPA SPOŁECZNA	SKALA NEGATYWNYCH ZJAWISK
Długotrwale bezrobotni	90%
Młodzież do 25 roku życia, szczególnie ta określana jako NEETs – nie ucząca się, nie chodząca do pracy, nie biorąca udziału w żadnych kursach i szkoleniach	76%
Alkoholicy	73%
Osoby w wieku od 25 do 50 lat	61%
Narkomani	57%
Osoby opuszczające zakłady karne	48%
Osoby powyżej 50 lat	46%
Osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze	44%
Samotni rodzice	34%
Bezdomni	26%
Niepełnosprawni	25%

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Z powyższego zestawienia widać, że w odczuciu mieszkańców grupami społecznymi, których dotyczy największa skala negatywnych zjawisk społecznych są: długotrwale bezrobotni, młodzież do 25 roku życia, alkoholicy, osoby w wieku 25 do 50 lat. Działania skierowane do tych grup powinny być zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

W kolejnym pytaniu poproszono ankietowanych o wskazanie maksymalnie 3 miejscowości, gdzie występuje szczególne nasilenie negatywnych zjawisk społecznych:

Tabela 22. Miejscowości, gdzie występuje szczególne nasilenie negatywnych zjawisk społecznych - badanie ankietowe

NR	MIEJSCOWOŚCI	LICZBA WSKAZAŃ (NASILENIE NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH)
1.	Przemków	55
2.	Piotrowice	14
3.	Wysoka	5

NR	MIEJSCOWOŚCI	LICZBA WSKAZAŃ (NASILENIE NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH)
4.	Wilkocin	4
5.	Jakubowo Lubińskie	3
	Ostaszów	3
6.	Krępa	2
7.	Jędrzychówek	1
	Łąkociny	1
	Karpie	1

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Warto podkreślić, że dane o liczbie wskazań miejscowości, gdzie występuje nasilenie negatywnych zjawisk społecznych, jest wprost skorelowana z miejscem zamieszkania osób wypełniających ankietę, 68% osób wypełniających ankietę to mieszkańcy miasta Przemkowa.

W kolejnym kroku ankiety zadano pytanie, których obszarów miasta Przemkowa szczególnie dotyczą negatywne zjawiska społeczne. Większość odpowiedzi dotyczyła obszarów centrum miasta oraz osiedla Huta. Zgodne to jest z danymi OPS-u dotyczącymi liczby rodzin objętych pomocą społeczną na terenie miasta Przemków.

4.1.1.4 Warsztat diagnostyczny

Kolejnym wykorzystanym narzędziem partycypacyjnym był warsztat diagnostyczny. Podczas niego mieszkańcy identyfikowali czynniki sprzyjające procesowi rewitalizacji, czynniki utrudniające proces rewitalizacji oraz jakie działania rewitalizacyjne należałoby podjąć. To właśnie te czynniki są problemami na przeciwdziałaniu, którym zależy mieszkańcom (lista obejmuje te problemy, które podczas warsztatu otrzymały więcej niż jedno wskazanie):

- Niski poziom zaangażowania społecznego;
- Duże bezrobocie;
- Niskie poczucie bezpieczeństwa w centrum miasta;
- Wyjazd ludzi młodych;
- Zbyt mała oferta kulturalna;
- Duża grupa ludzi uzależnionych i zagrożonych patologiami;
- Niewystarczające połączenia komunikacyjne ościennych miejscowości z Przemkowem.

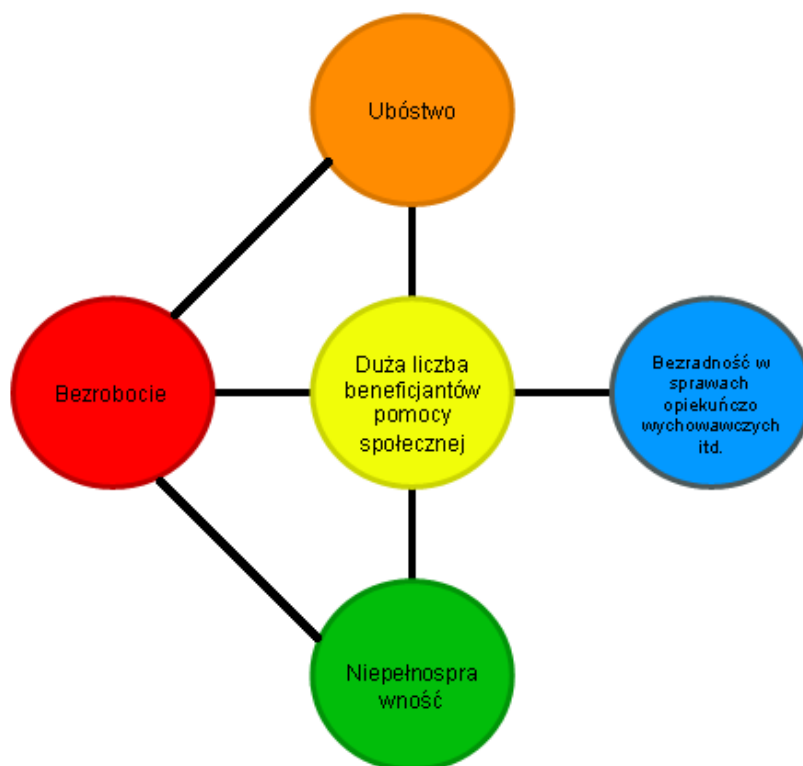
Wyniki warsztatu diagnostycznego należy ostrożnie brać pod uwagę. Raz, że w warsztacie udział wzięło raptem kilkunastu mieszkańców gminy, dwa, że mogli oni mieć skłonność wskazywania miejscowości, w których mieszkają, jako miejsc o szczególnej intensywności występowania danego problemu.

4.1.1.5 Podsumowanie

Podsumowaniem diagnozy społeczno-socjologicznej jest wskazanie obszarów, w których występuje szczególne nasilenie negatywnych zjawisk społecznych. To spośród tych obszarów wyznaczony powinien zostać obszar rewitalizacji dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków. Wskazując te obszary brano pod uwagę nie tylko szczególną intensywność jednego czy kilku wskaźników, ale również korelację wielu negatywnych zjawisk i wieloaspektowość wskazań danego obszaru w zastosowanych metodach diagnostycznych. Szczególną uwagę należałoby zwrócić na:

- Miasto Przemków ponieważ jego mieszkańcy stanowią 73% mieszkańców gminy, 74% beneficjentów pomocy społecznej oraz 74% bezrobotnych z terenu gminy (według danych z 2015 roku);
- W samym mieście szczególną uwagę w planowaniu działań rewitalizacyjnych skupić należy na centrum miasta (czyli na ulicach Głogowskiej, Kościuszki, Nowej i Placu Wolności) oraz na osiedlu Huta (szczególnie na ulicach Rybnej, Szkolnej, Ogrodowej, Topolowej i Kolejowej);
- Grupami społecznymi, które szczególnie warto włączyć w działania rewitalizacyjne są: bezrobotni, szczególnie kobiety, młodzież do 25 roku życia, alkoholicy, osoby w wieku 25 do 50 lat;
- Mieszkańcy całej gminy, a wskazanych obszarów szczególnie, zmagają się z takimi problemami jak: duże bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, niski poziom kapitału społecznego, niewystarczający dostęp do niezbędnej infrastruktury – szczególnie społecznej, zdrowotnej oraz opiekuńczo – wychowawczej, niskie poczucie bezpieczeństwa;

Rysunek 3. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na istnienie dużej liczby osób korzystających ze wsparcia opieki społecznej w Gminie Przemków

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

Rysunek 4. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na niski kapitał społeczny w Gminie Przemków

Źródło: Diagnoza społeczno-socjologiczna dla potrzeb opracowania LPR Gminy Przemków

4.1.2 Sfera ekonomiczno-gospodarcza

4.1.2.1 Diagnoza ekonomiczno-gospodarcza w oparciu o analizy i dokumenty statystyczne

Podstawą analiz statystycznych w wymiarze ekonomiczno-gospodarczym jest prezentacja liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz Krajowego Rejestru Sądowego. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Podmioty gospodarcze w gminie Przemków - stan na rok 2016

L.p.	Miejscowość	Liczba podmiotów wpisanych do CEDG	Liczba podmiotów wpisanych do KRS
1	Jakubowo Lubińskie	5	0
2	Jędrzychówek	1	0
3	Karpie	2	0
4	Krępa	1	1
5	Łakociny	0	0
6	Łęże	2	0
7	Ostaszów	2	1
8	Piotrowice	6	0
9	Przemków	235	13
10	Szklarki	6	0
11	Węgielin	3	0
12	Wilkocin	3	0
13	Wysoka	6	0

Źródło: Diagnoza ekonomiczno-gospodarcza Gminy Przemków do LPR

Tabela 24. Podmioty gospodarcze z podziałem na sektory przeważające w Gminie Przemków – stan na rok 2014

Zagadnienie		powiat	gmina
Ogółem		4603	507
sektor	Rolniczy	133	23
	Przemysłowy	364	46
	Budowlany	589	68
na 10 tys. mieszkańców		728	578
Osoby fiz. prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności		503	412

Źródło: Diagnoza ekonomiczno-gospodarcza Gminy Przemków do LPR

Istotną kwestią diagnostyczną jest potencjał i zamierzenia inwestycyjne, w tym w szczególności w odniesieniu do tworzenia warunków dla rozwoju nowych firm. Gmina oferuje atrakcyjne, wyposażone w infrastrukturę gospodarczą tereny objęte Legnicką Specjalną Strefą Ekonomiczną (powierzchnia obszaru Podstrefy Przemków wynosi 7.0874 ha, na teren składa się 15 działek). Władze gminy starają się stworzyć odpowiednie warunki do harmonijnego rozwoju sfery usługowej i produkcyjnej poprzez budowę odpowiedniej infrastruktury, zważając na to, aby przemysłowy rozwój miasta nie kolidował z funkcjami turystyczno-wypoczynkowymi.

Niewielki fragment gminy (koło Jędrzychówka) znajduje się w zasięgu obszaru górniczego ZG Polkowice. Występowanie rozległych obszarów chronionych znacznie ogranicza asortyment aktywności gospodarczych, które na obszarze miasta i gminy mogłyby się rozwijać. Szczególnie wykluczona jest lokalizacja zakładów, które mogłyby mieć istotnie niekorzystny wpływ na walory środowiska przyrodniczego.

Atutem gminy są ukształtowane tradycje przemysłowe miasta Przemkowa, a także (jako uwarunkowania zewnętrzne) bliskie sąsiedztwo KGHM "Polska Miedź" S.A., z którym przedsiębiorstwa przemkowskie (wytwórcze, usługowe) mogą kooperować.

4.1.2.2 Wyniki badania ankietowego mieszkańców

Uczestniczący w badaniu ankietowym wskazali, iż w zakresie zagadnień gospodarczych rezultatem działań rewitalizacyjnych powinien być:

- Zwiększenie ilości nowych miejsc pracy (75%)
- Rozwój terenów inwestycyjnych (44%)

Wykres 4. Główne kierunki rewitalizacji i rozwoju Gminy wedle oczekiwań mieszkańców

Źródło: Diagnoza ekonomiczno-gospodarcza Gminy Przemków do LPR

Duże nasilenie problemów ekonomicznych gospodarstw domowych (wysoki poziom bezrobocia, zła sytuacja materialna) ankietowani wskazali w szczególności miasto Przemków oraz miejscowości: Piotrowice, Wysoka.

Szczególnie duże nasilenie problemów gospodarczych związanych z brakiem bazy ekonomicznej tj. niewielką liczbą podmiotów gospodarczych występuje w mieście Przemków, sołectwach Karpie, Jędrzychówek, Łężce, na co wskazali respondenci w badaniu ankietowym.

Ankietowani wskazywali również, że na terenie gminy jest odczuwany istotny brak oferty konkretnej działalności gospodarczej, jako propozycje działalności wymieniono między innymi:

- Usługi gastronomiczne – restauracje, puby, kawiarnie,
- Oferta noclegowa,
- Punkt informacji turystycznej.

Kolejną dość istotną kwestią było wskazanie przez ankietowanych działalności gospodarczej, która jest uciążliwa dla otoczenia. W większości respondenci odpowiedzieli, że nie ma takich działalności na terenie gminy Przemków, wskazano jedynie:

- Sklepy sprzedaży alkoholu w centrum miasta Przemków.

Następne pytanie dotyczyło konkretnych projektów/działań rewitalizacyjnych, które powinny zostać zrealizowane w gminie Przemków, aby najskuteczniej poprawić sytuację ekonomiczną gospodarstw domowych. Wskazane zostały następujące kwestie:

- Utworzenie ryneczku do sprzedaży produktów od lokalnych producentów, rolników,
- Wymiana sieci wodociągowych, co wpłynie na obniżenie cen za wodę dla gospodarstw domowych,
- Wykorzystanie istniejącej strefy ekonomicznej do tworzenia miejsc pracy dla mieszkańców,
- Stworzenie ośrodka wypoczynkowego dla dzieci i młodzieży,
- Adaptacja budynków po byłych zakładach metalurgicznych,
- Stworzenie bazy turystycznej oraz promocja gminy Przemków: walorów krajobrazowych,
- Odtworzenie kąpieliska,
- Remont budynków mieszkalnych oraz zagospodarowanie terenów zielonych w mieście oraz we wsiach, tak aby stały się wizytówką.

4.1.2.3 Oczekiwania mieszkańców w zakresie potrzeb rewitalizacyjnych i diagnoza ekonomiczno-gospodarcza – wyniki prac warsztatowych

Dnia 4 sierpnia 2016 roku w Przemkowskim Ośrodku Kultury odbyło się spotkanie z lokalną społecznością (radni, sołtysi, przedstawiciele mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i Urzędu Miejskiego) w zakresie rewitalizacji problemowych obszarów Gminy oraz oczekiwanych działań mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze.

Podczas spotkania zostały wypracowane między innymi główne grupy czynników ekonomiczno-gospodarczych, które wspierają proces rewitalizacji gminy. Wśród korzystnych uwarunkowań rozwojowych wskazane zostało m.in.:

- Strefa ekonomiczna,
- Liczne tereny o charakterze inwestycyjnym,
- Położenie geograficzne.

Z kolei jako główne grupy czynników ekonomiczno-gospodarczych, które utrudniają proces rewitalizacji gminy wskazane zostało m.in.:

- Brak aktywności mieszkańców,
- Trudności w pozyskiwaniu dotacji oraz ograniczone środki finansowe,
- Brak warunków preferencyjnych dla przedsiębiorców,
- Brak inwestorów,
- Niewykorzystana strefa ekonomiczna.

W odpowiedzi na pytanie jakie działania rewitalizacyjne należy podjąć, aby wykorzystać siły i szanse oraz przełamywać bariery i słabości w wymiarze ekonomiczno-gospodarczym wskazane zostały następujące propozycje:

- Promocja gminy,
- Rewitalizacja (w tym remont) budynków zabytkowych,
- Działania zwiększające aktywizację mieszkańców,
- Wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia oferty turystycznej.

4.1.2.4 Podsumowanie

Opierając się na przeprowadzonej szczegółowej diagnozie, w tym wykorzystaniu szerokiej gamy partycypacji społecznej, do głównych obszarów problemów w sferze gospodarczej oraz analiz potrzeb i celów rozwojowych Gminy w tym wymiarze wyznaczyć można grupę miejscowości, w których występują deficyty i niekorzystne zjawiska w sferze gospodarczo-ekonomicznej. Miejscowości te wyznaczono w oparciu o syntezę opinii mieszkańców w zakresie określenia obszarów o znaczących potrzebach inwestycyjnych. Są to miejscowości: Przemków, Piotrowice, Wysoka, Jędrzychówek, Karpie, Łężce.

Do problemów ekonomicznych Gminy można zaliczyć następujące zjawiska:

1. **Brak bazy ekonomicznej** – niewielka liczba podmiotów gospodarczych to jeden z głównych problemów Gminy. Istnieje co prawda podobszar należący do strefy ekonomicznej, jednak uczestnicy warsztatu diagnostycznego (w tym przedsiębiorcy), uznali ją za niewykorzystany potencjał. Jedna czwarta ankietowanych na potrzeby diagnozy społecznej uważała, że przyczyną bezrobocia w Gminie jest niedostosowanie kwalifikacji do potrzeb pracodawców i rynku pracy. Badanie ankietowe wykazało też, że w Gminie odczuwalny jest brak oferty konkretnej działalności gospodarczej, usług gastronomicznych czy oferty noclegowej. Brak

bazy ekonomicznej, na której opierałaby się gospodarka w Gminie jest sytuacją typu „nie wiadomo od czego zacząć”.

2. **Słabe warunki dla rozwoju przedsiębiorczości** - podczas warsztatu diagnostycznego w którym uczestniczyli m.in. lokalni przedsiębiorcy, wymieniono problemy, np. trudność w pozyskiwaniu dotacji oraz ograniczone środki finansowe instytucji, brak warunków preferencyjnych dla przedsiębiorców.
3. **Brak inwestorów** – problem podniesiony podczas warsztatów diagnostycznych, silnie związany z brakiem miejsc pracy, słabymi warunkami do prowadzenia przedsiębiorczości.
4. **Mała aktywność mieszkańców** – uczestnicy warsztatu diagnostycznego uznali to zjawisko za problem natury ekonomicznej. W Gminie brakuje działań, których motorem byłiby sami mieszkańcy.

Rysunek 5. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na istnienie trudnej sytuacji na rynku pracy w Gminie Przemków

Źródło: Diagnoza ekonomiczno-gospodarcza Gminy Przemków do LPR

4.1.3 Sfera środowiskowa

4.1.3.1 Krajobraz

Przemków znajduje się w całości na terenie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Na północ od Przemkowa, przez teren rezerwatu ornitologicznego Stawy Przemkowskie, przepływa rzeka Szprotawa.

Większość terenu ma charakter równinny i leży na Wysoczyźnie Lubińskiej (część centralna i południowa Gminy) i Równinie Szprotawskiej (dolina rzeki Szprotawy na północnym-wschodzie Gminy). Większość form rzeźby terenu powstała w czwartorzędzie w okresie zlodowaceń (formy glacialne). Wysoczyzna Lubińska jest to teren płaski łagodnie nachylony do Obniżenia Ścinawskiego. Zajmuje centralną i południową część Gminy Przemków. Ukształtowana została przez lądolód w okresie stadiału Odry w postaci ciągu moren martwego lodu, poprzecinanych dolinkami. Różnica między najniższym położonym terenem a najwyższym wynosi około 40 m. dolinkami. Różnica między najniższym położonym terenem a najwyższym wynosi około 40 m. Większość terenu Wysoczyzny Lubińskiej jest wylesiona i użytkowana rolniczo jako grunty orne, jednak fragment leżący w gminie Przemków jest w większości zalesiony. Dolina Szprotawy została ukształtowana przez rzekę Szprotawę i jest w większości wylesiona. Szeroka dolina rzeczna opiera się o skarpy Wysoczyzny Lubińskiej i Wzgórz Dalkowskich. Środkiem płynie nizinna o niewielkim spadku rzeka Szprotawa. W okolicach Przemkowa w dolinie utworzono duży kompleks stawów rybnych.

4.1.3.2 Geologia

Budowa geologiczna terenu Gminy to utwory paleozoiczne, mezozoiczne i kenozoiczne. Zlodowacenie środkowopolskie stadiału Warty pozostawiło osady zastoiskowe w postaci mułków, piasków kwarcowych i ilów. Z tego okresu pochodzą również piaski i żwiry wodnolodowcowe, eksploatowane w okolicach Przemkowa, Ostaszowa i Wilkocina. Osady holocenijskie to żwiry i piaski rzeczne, rzadziej utwory torfowe i namułowe, związane głównie z pobliską doliną Bobru i Szprotawą. Nieczynne wyrobiska rozsiane są po całej gminie, największe w okolicach Przemkowa i Ostaszowa, w Wilkocinie trwa eksploatacja.

4.1.3.3 Gleby i użytkowanie terenu

Gleby gminy wytworzone zostały głównie z utworów piaszczystych, niewiele jest gleb wytworzonych z glin. Wynika to z budowy geologicznej i ukształtowania terenu. Mady i piaski rzeczne występują głównie w dolinie Szprotawy. Wysoczyzna Lubińska to głównie gleby słabe piaszczyste. Dominują gleby bielcowe (właściwe i pseudobielcowe) oraz brunatne (właściwe i wylugowane) stanowiące 54% gruntów ornych gminy. W obniżeniach terenowych występują czarne ziemie (właściwe i zdegradowane) oraz gleby pobagiennie wytworzone z piasków. W Dolinie Szprotawy występują gleby mułowo – torfowe, mursze, czarne ziemie i mady trwałych użytków

zielonych. Przeważają gleby bardzo lekkie i lekkie w uprawie. Gleby średniociężkie stanowią zaledwie 0,2% gruntów ornych. Gleby gminy w przeważającej części są suche, o niewielkiej retencji wodnej. Występują jednak również gleby okresowo nadmiernie uwilgotnione (opis gleb z planu urządzeniowo-rolnego). Użytkowanie terenu wynika w większości z jakości gleby. Obecnie, gdy większość mieszkańców pracuje poza rolnictwem, zauważa się proces zamiany gruntów rolniczych na tereny pod zabudowę lub pozostawania bez użytkowania.

4.1.3.4 Wody

Gmina w całości leży w dorzeczu Szprotawy, która jest prawostronnym dopływem Bobru (dorzecze Odry). Teren odwadniany jest przez system licznych kanałów i rowów melioracyjnych. W dolinie Szprotawy powstał duży, drugi co do wielkości kompleks stawów rybnych (grunty pod wodami to 1046,42 ha, 10,3% powierzchni gminy). W granicach miasta jest kompleks małych stawów użytkowanych jako kąpielisko.

4.1.3.5 Jakość środowiska

Jakość środowiska oceniono na podstawie danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu udostępnionych poprzez stronę internetową <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/>. Główne dane pochodzą z najnowszego „Raportu o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 roku” zwanym dalej Raportem WIOŚ 2014.

4.1.3.6 Powietrze

Raport WIOŚ 2014 wskazuje, że w rejonie Gminy nie ma zakładów będących największymi emitorami punktowymi zanieczyszczeń powietrza. Znajdują się one w pobliskich dużych, leżących na wschód, ośrodkach przemysłowych: Głogów, Polkowice, Lubin. Punktowe emisje mają największy udział w emisji SO₂ (aż 77%) oraz NO₂ (35% ogólnej emisji), znacznie mniejszy w emisji CO (6%) i pyłu zawieszonego PM₁₀ (9%) i PM_{2,5} (8%). z danych WIOŚ wynika, że gmina nie ma na swoim terenie silnych emitorów powierzchniowych. Natomiast uciążliwe emisje lokalne z palenisk domowych były sygnalizowane przez mieszkańców. Widać to również na mapie gdzie takim silniejszym powierzchniowym emitorem jest miasto Przemków. Oprócz emisji punktowej i powierzchniowej ważnym źródłem emisji jest emisja liniowa, generowana głównie przez transport drogowy. Jest to szczególnie uciążliwe w okolicach bezpośrednio przyległych do ruchliwych dróg, im dalej od drogi oddziaływanie maleje. Analiza rysunków obrazujących emisję liniową na Dolnym Śląsku nie wskazuje, aby drogi na terenie gminy były istotną przyczyną obniżenia standardów jakości powietrza. Największy wpływ na przekroczenie standardów jakości powietrza ma na terenie gminy tzw. „niska emisja” z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa) zwłaszcza na terenie miasta.

Emisje z rolnictwa są również źródłem zanieczyszczeń powietrza. W wyniku uproszczenia krajobrazu i zaniku zadrzewień śródpolnych odsłania się powierzchnia narażona na erozję wietrzną (eoliczną). Powoduje to intensywne pylenie z pól. Dostają się również do atmosfery emisje związane z produkcją rolną (między innymi nawozy, pestycydy, amoniak z produkcji zwierzęcej). Nie ma danych obrazujących ten rodzaj emisji w poszczególnych regionach Dolnego Śląska. Mieszkańcy nie sygnalizowali tego problemu. Na terenie Gminy nie ma stałego punktu pomiarowego monitoringu jakości powietrza. Najbliższy punkt znajduje się w Polkowicach. Dane z tego punktu pomiarowego wskazują na przekroczenia następujących poziomów normatywnych emisji do powietrza: Polkowice – PM10, Arsen i benzo(a)piren.

4.1.3.7 Przekroczenia standardów jakości powietrza

W ankiecie zadano mieszkańcom następujące pytanie dotyczące jakości powietrza:

Oceń jakość powietrza w twojej miejscowości. Odpowiadający mogli wybrać jedną z następujących odpowiedzi: bardzo czyste (15), czyste (66), zanieczyszczone (16), bardzo zanieczyszczone (0).

Odpowiedzi udzieliło 97 mieszkańców. Zdecydowana większość jest zadowolona z jakości powietrza w miejscu swojego zamieszkania (83%). Poproszono również mieszkańców, którzy nie są zadowoleni z jakości powietrza, aby odpowiedzieli, co jest tego przyczyną. Udzielono następujących odpowiedzi: palenie śmieci, palenie odpadami w piecach, głównie w centrum miasta poprzez korzystanie z pieców węglowych, palenie w piecach głównie śmieciami. Na warsztacie wskazano czyste powietrze jako potencjał gminy.

Przekroczenia standardów jakości powietrza.

Niska emisja z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa) zwłaszcza na terenie miasta. Mieszkańcy zgłaszali złą jakość powietrza z palenisk domowych, zwłaszcza w Przemkowie i w okresie jesienno-zimowym. Dane WIOŚ również wskazują, że taki problem występuje.

4.1.3.8 Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie miejscowości gminy mają dostęp do wody poprzez system wodociągowy. Cała dostępna zdatna do picia i użytkowania woda pochodzi ze studni głębinowych. Nie sygnalizowano problemów z zaopatrzeniem w wodę.

4.1.3.9 Oczyszczanie ścieków i jakość wód powierzchniowych

Ścieki poprzez system kanalizacji odprowadzane są do biologicznych oczyszczalni ścieków w Przemkowie. Podczyszczone ścieki z oczyszczalni odprowadzane są do lokalnych cieków, a ostatecznie wpływają do Szprotawy. Nie wszystkie gospodarstwa domowe są podłączone do gminnej sieci kanalizacyjnej. Ścieki z tych gospodarstw gromadzone są w zbiornikach

bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków. Problem braku dostępu do sieci kanalizacyjnej dotyczy głównie terenów wiejskich, jednak cały system gospodarki ściekowej wymaga uzdatnienia i usprawnienia. Ścieki komunalne są w dużej mierze przyczyną złego stanu wód powierzchniowych. Dane z Raportu WIOŚ 2014 zawierają klasyfikację jakości wód powierzchniowych w punktach pomiarowych położonych w gminie lub w pobliżu. Na ich podstawie można określić jakość wód powierzchniowych gminy.

Tabela 25. Jednolite części wód powierzchniowych

Nazwa JCWP	Punkt pomiarowy	Klasyfikacja elementu			Stan/potencjał	
		Biologiczny	Hydro-morfologiczny	Fizyko-chemiczny	Biologiczny	Ogólny
Dopływ spod Przemkowa	Lęzce	II	II	I	Dobry	
Szprotawa od źródeł do ujścia Chocianowskiej Wody	Szprotawa – poniżej Chocianowskiej Wody	I	II	II	Dobry	
Szprotawica	Szprotawica – ujście do Szprotawy	I	II	Poniżej stanu dobrego	Umiarkowany	Zły

Źródło: Diagnoza przyrodnicza Gminy Przemków do LPR

4.1.3.10 Przekroczenia standardów jakości wód powierzchniowych

- ⤴ Zanieczyszczenie wód ściekami, nie najlepsza jakość wód dopływających do Szprotawy z terenu gminy.
- ⤴ Zanieczyszczenie wód powierzchniowych odpadami.
- ⤴ Zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych w zbiornikach, ważnych dla chronionych gatunków zwierząt, z powodu wykorzystywania ich do kąpieli.

4.1.3.11 Hałas

Nie sygnalizowano problemu nadmiernego, uciążliwego hałasu.

4.1.3.12 Odpady

Gmina ma zorganizowany system zbiórki odpadów komunalnych. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów na terenie całej gminy. Składowisko odpadów w rekultywacji znajduje się na obrzeżach Przemkowa. Mieszkańcy większości miejscowości sygnalizowali jednak problem powstawania tak zwanych dzikich wysypisk śmieci.

Na pytanie zadane mieszkańcom o problemy w zakresie gospodarki odpadami, odpowiedzi wskazują na następujące problemy:

- Niska świadomość szkodliwości zaśmiecania środowiska,

- Zaśmiecenia lasów odpadami, pozbywanie się nielegalnie odpadów,
- Zaśmiecanie z powodu niedoskonałości systemu zbiórki odpadów.

Spośród tych problemów na pierwszym miejscu znalazł się problem świadomości ekologicznej mieszkańców. Nielegalne pozbywanie się odpadów dotyka głównie tereny leśne. Wynika to z dużej lesistości, jak również sprzyja temu możliwość niezauważonego pozbycia się śmieci.

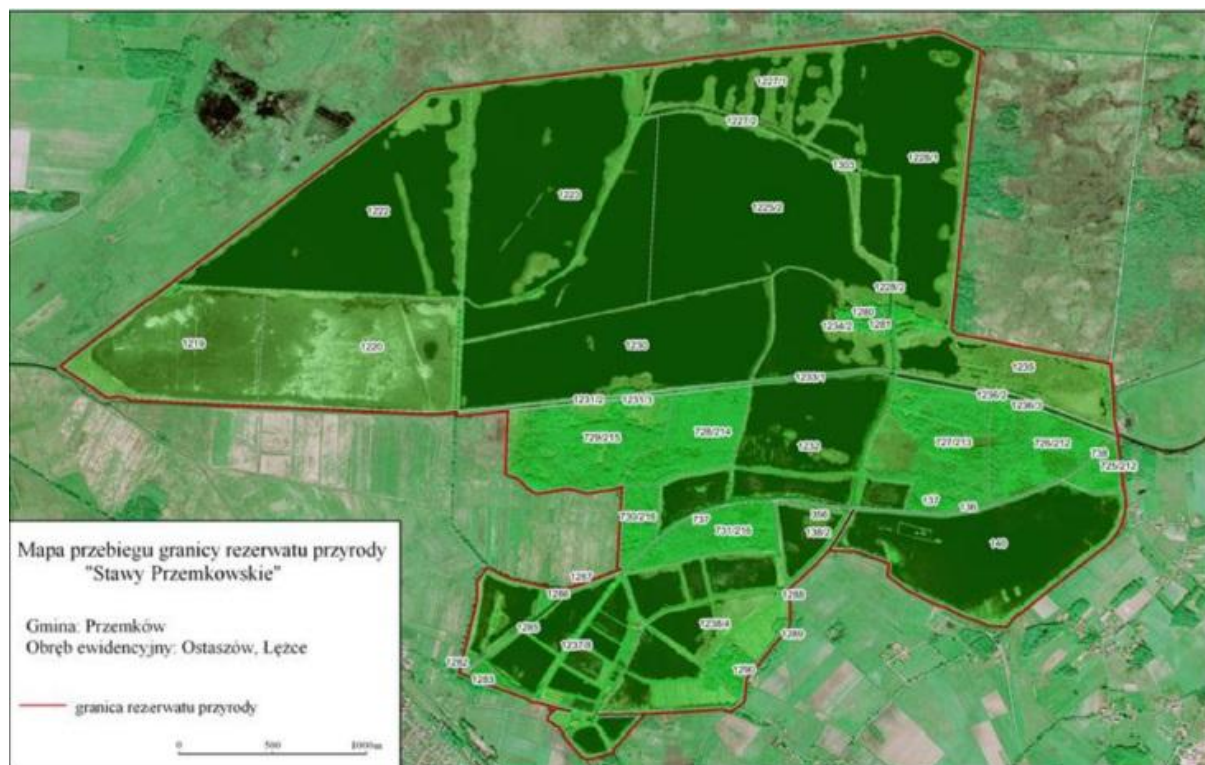
4.1.3.13 Ochrona przyrody

Na terenie gminy ochrona przyrody jest realizowana z pomocą następujących form: rezerwat przyrody, park krajobrazowy, obszar Natura 2000, użytek ekologiczny, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Opis form ochrony przyrody zaczerpnięto ze stron internetowych Systemu informacji przyrodniczej E-SIP – Dolnośląska Kraina Karpią (DKK) <http://www.e-sip.net/>. Dane o ochronie gatunkowej z inwentaryzacji przyrodniczej gminy uzupełnione obserwacjami własnymi.

Rezerwat przyrody „Stawy Przemkowskie” w całości leży w gminie Przemków, ok. 1 km na północ od Przemkowa. Ewidencja gruntów gminy Przemków, obręb Ostaszów i obręb Łężce. Położony jest na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, PGL- LP Nadleśnictwo Przemków, Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, Starosty Polkowickiego. Powierzchnia 1071,5648 ha, rok utworzenia 1984. Rodzaj faunistyczny (Fn), wodny (W). Cel ochrony: zachowanie stawów i mokradeł oraz otaczających je lasów w dolinie Szprotawy, stanowiących ostoję licznych gatunków ptaków. Mapa rezerwatu znajduje się między innymi w: Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>. Rezerwat leży w Przemkowskim Parku Krajobrazowym i obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Stawy Przemkowskie PLB020003. Rezerwat to głównie stawy rybne typu karpiego wraz z położonymi wewnątrz kompleksu stawów lasami. Został utworzony dla ochrony terenów wodnych i błotnych z bogatą ornitofauną. Na rezerwat składa się 35 stawów i 12 łęgowych lasków zajmujących razem około 1023 ha. Stawy Przemkowskie są drugim co do wielkości kompleksem stawów rybnych na Śląsku oraz jednym z największych kompleksów stawowych w Polsce. Są też jedynym, obok stawów w dolinie Baryczy, tak wielkim kompleksem środowisk wodnych na rozległym, bezzeziornym obszarze południowo-zachodniej części Polski, od doliny górnej Wisły po Nysę Łużycką. Stanowią bardzo cenny obiekt przyrodniczy, a w szczególności ornitologiczny. Pod względem liczby łęgowych ptaków wodno-błotnych (48 gatunków) ustępują jedynie kompleksowi stawów w dolinie Baryczy (58 gatunków). Stawy są miejscem, gdzie 51 gatunków ptaków przelotnych ma swoje miejsce odpoczynku i żerowania. Rezerwat został wpisany na listę europejskich ostoi ptaków, znajdując się wśród 126 miejsc w Polsce. Stawy figurują też na liście terenów o szczególnym znaczeniu dla ptaków wodnych i błotnych w Polsce. Stawy Przemkowskie zajmują płaską nieckę, przez którą przepływa Szprotawa uchodząca do Bobru, położoną pomiędzy wyniesioną od południa Wysoczyzną Lubińską, a od północy Wzgórzami Dalkowskimi. Równina jest zbudowana z materiałów naniesionych przez rzekę.

Krajobraz jest płaski w większości położony poniżej rzędnej 135 m n.p.m., o niewielkiej różnicy wysokości wynoszącej około 8 m między najwyższym i najniższym punktem (127,4 m n.p.m. - koryto Kanału Północnego).

Mapa 2. Mapa przebiegu granicy rezerwatu przyrody "Stawy Przemkowskie"

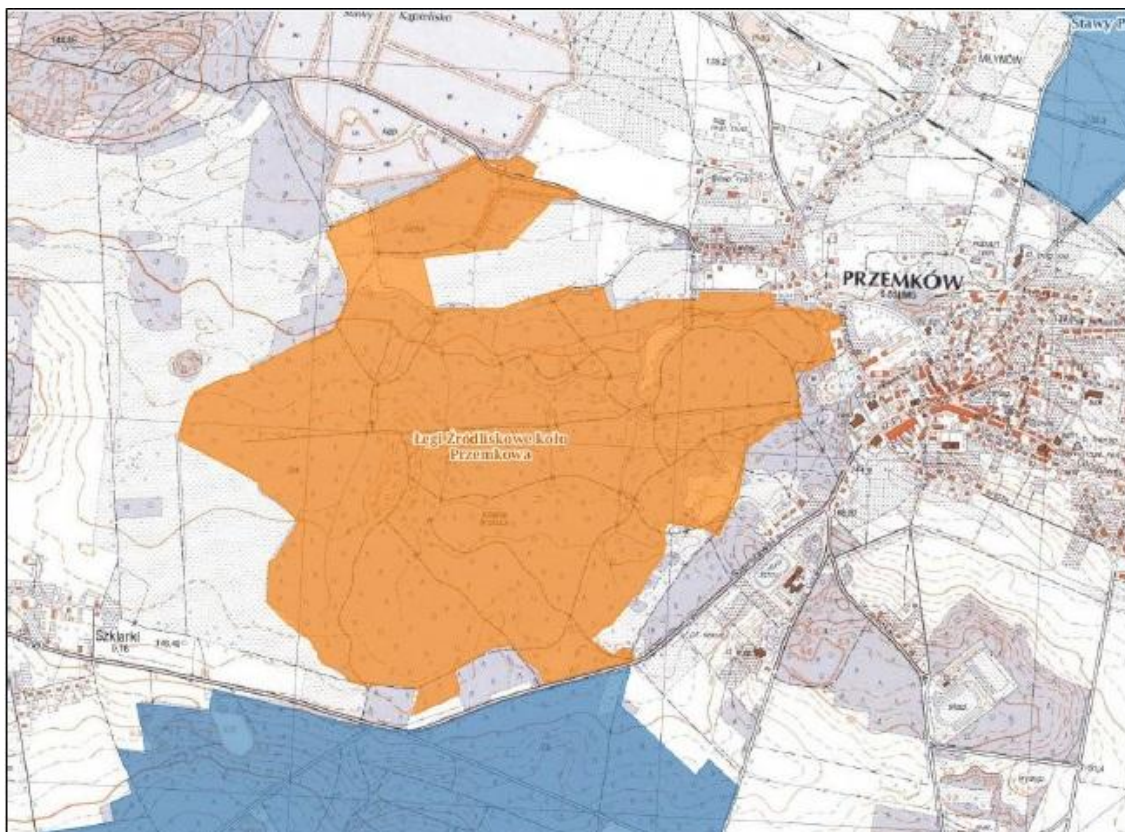

Źródło: Diagnoza przyrodnicza Gminy Przemków do LPR

Rezerwat przyrody „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa” w całości położony w gminie Przemków, przy zachodniej granicy zabudowy miejskiej Przemkowa na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Przemków. Ewidencja gruntów gminy Przemków, obręb Szklarki. Powierzchnia 140,22 ha, rok utworzenia 2002, rodzaj leśny (L). Cel ochrony: Zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasów łęgowych oraz grądów i olsów z dużą ilością źródlisk, wysięków i gęstą siecią strumieni. Głównym walorem rezerwatu są dobrze zachowane siedliska przyrodnicze: grąd środkowoeuropejski *Galio-Carpinetum*, łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* i ols porzeczkowy *Ribeso nigri-Alnetum*. Znajdują się tu również na niewielkich powierzchniach kwaśne buczyny niżowe *Luzulo pilosae-Fagetum*, łąki świeże rajgrasowe *Arrhenatheretum elatioris* i łąki trzęślicowe *Molinion*. Drzewostan ma strukturę różnowiekową z okazałymi bukami i dębami, które stanowią miejsce bytowania pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* oraz wielu innych rzadkich i chronionych zwierząt. Chronione gatunki roślin stwierdzone w rezerwacie: nastroszek Brucha *Uloa bruchii* (mech), wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, cis pospolity *Taxus baccata*, wiciokrzew (suchodrzew) pomorski *Lonicera periclymenum*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*. Występuje również wiele gatunków rzadkich i godnych uwagi jak: przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis*, śniedek baldaszkowy

Ornithogalum umbellatum, bluszcz pospolity *Hedera helix*, barwinek pospolity *Vinca minor*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, konwalia majowa *Convallaria majalis*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, porzeczka czarna *Ribes nigrum* i przytulia wonna *Galium odoratum*. Walorem kulturowym rezerwatu jest założony tu w XIX w. cmentarz rodowy książąt rodu Schleswig-Holstein.

Mapa 3. Mapa rezerwatu „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”

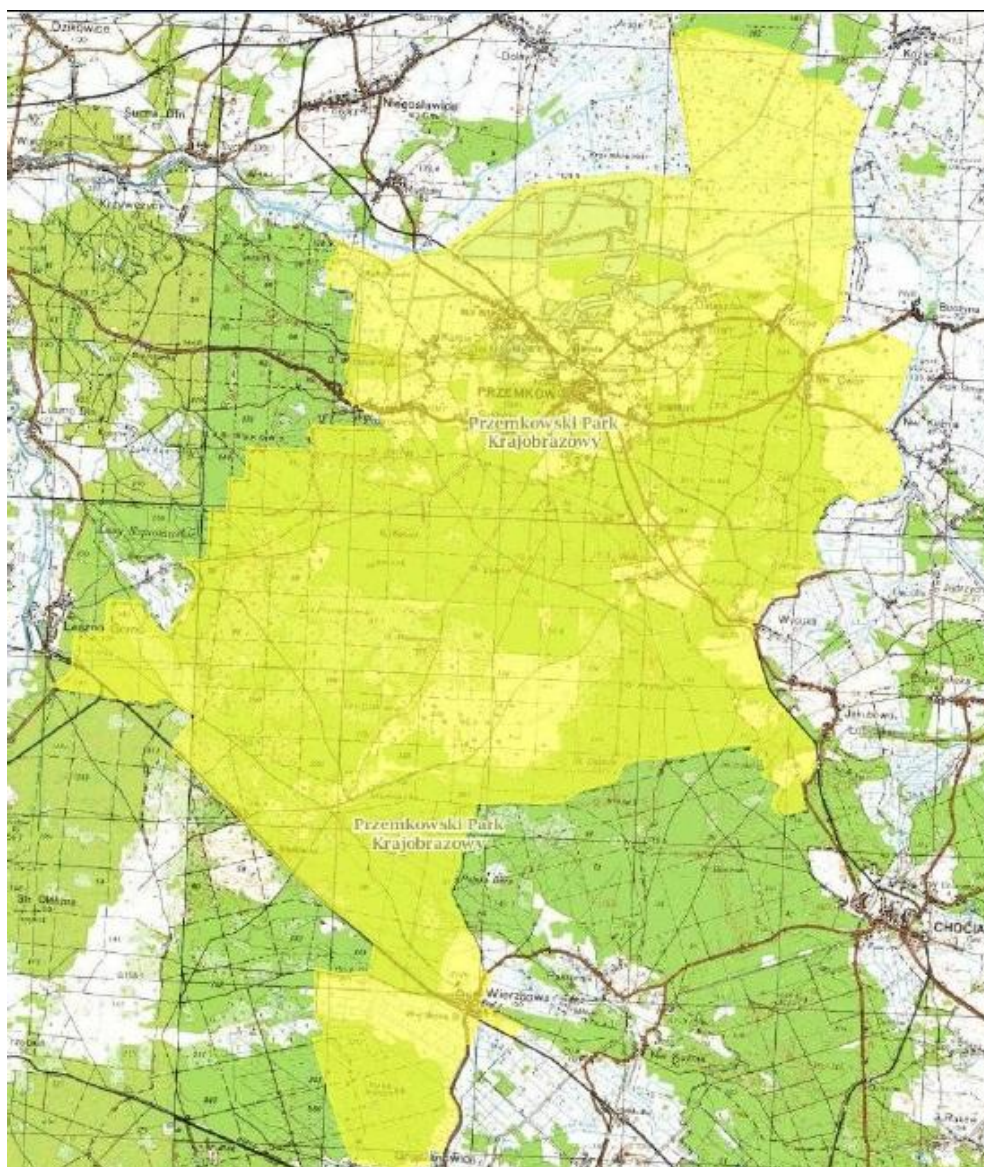

Źródło: Diagnoza przyrodnicza Gminy Przemków do LPR

Przemkowski Park Krajobrazowy położony jest na terenie: powiat polkowicki, gminy: Chocianów, Gaworzyce, Przemków, Radwanice, powiat bolesławiecki, gmina Gromadka. Powierzchnia Parku 22 340 ha, otuliny wokół Parku 15 467 ha. Rok utworzenia 1997. Cel ochrony: obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe, w celu zachowania i popularyzowania tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Cele szczegółowe ochrony Parku: zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny nizinnej rzeki Szprotawy, wraz z obszarami wodnymi i wodno-błotnymi w zlewni rzeki Bóbr; zachowanie siedlisk borowych, w tym suchych wrzosowisk. Obszar Parku obejmuje kompleksy przyrodniczo - krajobrazowe charakterystyczne Borów Dolnośląskich. Największe powierzchnie zajmuje ubogi florystycznie suboceaniczny bor świeży. Północna część Parku obejmuje fragment Równiny Szprotawskiej - szerokiego obniżenia (graniczącego od północy ze Wzgórzami Dalkowskimi), przez które przepływa rzeka Szprotawa, prawostronny dopływ Bobru. Tutaj znajduje się drugi pod względem wielkości w Polsce kompleks stawów rybnych. Centrum Parku leży w zachodniej części

Wysoczyzny Lubińskiej zwanej Wzgórzami Chocianowskimi. Jest to zalesiony garb morenowy, z kulminacją 191 m n.p.m., zajęty głównie przez bory sosnowe rosnące na wydmach. Południowo - zachodnia część Parku leży na obszarze mezoregionu Borów Dolnośląskich, w ich wschodniej części zwanej Równina Nadbobrzańską. Obejmuje ona płaskie stożki napływowe rzeki Bóbr, częściowo zwydmione, porośnięte borami sosnowymi. Na obszarze granicznym Wzgórz Chocianowskich i Równiny Nadbobrzańskiej znajdują się rozległe wrzosowiska. Południowo - wschodnią część Parku stanowi fragment Równiny Legnickiej, a dokładnie jej zachodnia część zwana Doliną Czarnej Wody. Jest to płaskodenna dolina rzeczna zajęta przez łąki, pastwiska oraz bagienne bory sosnowe i lasy brzoźowe, pośród których występują torfowiska. Duże zróżnicowanie terenu Parku sprawia, że występuje to szereg cennych zbiorowisk roślinnych zamieszkiwanych przez dużą ilość chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Wyrazem tego jest wiele rezerwatów przyrody oraz obszarów Natura 2000.

Mapa 4. Mapa Przemkowskiego Parku Krajobrazowego

Źródło: Diagnoza przyrodnicza Gminy Przemków do LPR

Użytek ekologiczny „Przemkowskie Bagno” leży w gminie Przemków (północna część gminy) i Gaworzyce. Powierzchnia 1696,78 ha, rok utworzenia 1993. Cel ochrony: zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk.

4.1.3.14 Obszary Natura 2000

Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Stawy Przemkowskie PLB020003. Powierzchnia 4605,42 ha (SDF). Położenie: północna część województwa dolnośląskiego i południowa część województwa lubuskiego. Województwo dolnośląskie (3229,8 ha): powiat polkowicki, gminy: Gaworzyce (1249,1 ha), Przemków (1980,7 ha); województwo lubuskie (1375,6 ha): powiat żagański, gmina Niegosławice (1375,6 ha). Rok utworzenia 2004 Mapa z lokalizacją obszaru Natura 2000 (<http://natura2000.gdos.gov.pl/datafiles>). Obszar chroni populacje dziko występujących ptaków wraz z ich siedliskami na obszarze stawów rybnych i przylegających do nich rozległych terenach podmokłych. Występujące tu gatunki ptaków były przedmiotem regularnych badań w latach 80 ubiegłego wieku, a w latach późniejszych tylko wrywkowo. Ponownie przeprowadzono badanie występowania ptaków w Obszarze w latach 2008-2009, a także w 2007 w części lubuskiej. w Obszarze dotychczas stwierdzono występowanie 35 gatunków ptaków zamieszczonych w załączniku i Dyrektywy „ptasiej”. Obszar jest też miejscem ważnym dla wielu migrujących gatunków ptaków, szczególnie dla gęsi zbożowej, której liczebność kwalifikuje go do rangi międzynarodowych ostoi ptaków (ostoja ptasia o randze europejskiej PL087 IBA). Występują tu trzy gatunki zagrożone w skali globalnej² (derkacz, podgorzałka, kania ruda) i 16 umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (bąk, bączek, podgorzałka, cietrzew, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak zbożowy, rybołów, zielonka, rybitwa białowąsa, łączak, batalion, siewka złota, sowa błotna, podróżniczek). Jest to także ważny teren dla wielu lęgowych i migrujących ptaków wodno-błotnych głównie kaczkowatych *Anatidae*, których koncentracja wynosi powyżej 20 000 osobników. Stosunkowo dużo przebywa takich gatunków jak: łabędź niemy, krzyżówka, łyska. w okresie wędrówek występuje duża populacja gęsi zbożowej, krakwy, płaskonosa i głowienki, stosunkowo liczny jest rycyk. w okresie lęgowym Obszar zasiedla liczna populacja gęgawy, zausznika, wąsatki w mniejszej, ale znaczącej ilości łabędź niemy, czernica, głowienka i wodnik.

Obszar jest ważnym pierzowiskiem dla łyski, łabędzia niemego, gęgawy, krzyżówki i innych kaczek. Dolina Szprotawy w okolicach Przemkowa ma długą i bogatą historię użytkowania. Pierwsze stawy rybne zostały założone jeszcze w roku 1860. Płaska rozległa dolina w terenie podmokłym była odpowiednim miejscem do założenia stawów hodowlanych. Po drugiej wojnie światowej znacznie je rozbudowano i obecnie składają się z trzech kompleksów obejmujących łącznie 46 stawów. Stawy Przemkowskie są drugim co do wielkości kompleksem stawów rybnych na Śląsku. Obszar to zbiór

zróznicowanych i atrakcyjnych siedlisk dla wielu gatunków ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych. Oprócz siedlisk ważnych dla ptaków występują w Obszarze siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory: 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 4030 suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno- Arctostaphylion*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 91E0* łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe. Ponieważ te siedliska są także istotne dla ochrony ptaków, więc ich zachowanie w obszarze jest korzystne. Przedmiotami ochrony w obszarze jest 12 gatunków ptaków: czernica *Aythya fuligula*, głowienka *Aythya ferina*, podgorzałka *Aythya nyroca*, płaskonos *Anas clypeata*, gęś zbożowa *Anser fabalis*, gęgawa *Anser anser*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, łyska *Fulica atra*, perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, zausznik *Podiceps nigricollis*, rycyk *Limosa limosa*, wąsatka *Panurus biarmicus*.

Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Bory Dolnośląskie PLB020005 położony jest w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego i południowo-zachodniej części województwa lubuskiego. Województwo dolnośląskie (125384,1 ha): powiat bolesławiecki, gminy: Bolesławiec (wiejska, 13062,5 ha), Gromadka (23446,5 ha), Nowogrodziec (1859,1 ha), Osiecznica (43710,2 ha); powiat legnicki, gmina Chojnów (2501,6 ha); powiat polkowicki, gminy: Chocianów (4026,2 ha), Przemków (3053,7 ha), Radwanice (339,6 ha); powiat zgorzelecki, gminy: Pieńsk (2618,7 ha), Węgliniec (30765,9 ha); województwo lubuskie (46709,3 ha): powiat zagański i powiat żarski. **Powierzchnia** 172 093,4 ha, **rok utworzenia** 2007. Ostoja obejmuje jeden z największych kompleksów leśnych Polski położonych w dorzeczu Nysy Łużyckiej, Bobru i Kwisy. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana z dużymi powierzchniami piaszczystych stożków napływowych i sandrowych rozciągających się po obu stronach środkowego biegu Bobru. Przeważają tereny równinne z rozległymi polami wydm śródlądowych, poprzecinane południkowo dolinami rzek. Większość drzewostanów to zwarte bory sosnowe z ubogim podszytem. w bardziej żyznych rejonach występują bory mieszane i lasy liściaste. Doliny rzeczne stanowią enklawy z bardziej bujną i wielowarstwową roślinnością. Urozmaicenie stanowią także liczne stawy rybne, podmoknięcia, małe oczka wodne, torfowiska, wrzosowiska i piaszczyste wydmy. w obszarze występują duże skupienia rzadkich roślin o atlantyckim typie zasięgu, np.: wrzośca bagiennego, przygielki brunatnej. Bory Dolnośląskie są ważną ostoją sóweczki, włośchatki i do niedawna także cietrzewia i głuszca w Polsce południowo-zachodniej. Bory są obszarem węzłowym o znaczeniu krajowym sieci ECONET, częścią Korytarza Południowo-Centralnego i Korytarza Zachodniego. Przedmiotami ochrony w obszarze jest 15 gatunków ptaków: bocian czarny *Ciconia nigra*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, głuszc *Tetrao urogallus*, cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*, kropiatka *Porzana porzana*, żuraw *Grus grus*, puchacz *Bubo bubo*, sóweczka *Glaucidium passerinum*,

włochatka *Aegolius funereus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, lerka *Lullula arborea*.

4.1.3.15 Pomniki przyrody

Rejestr pomników przyrody udostępniony przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu (stan 12 stycznia 2016 r.) zawiera informację o 1 pomniku przyrody na terenie Gminy.

Tabela 26. Pomniki przyrody w gminie Przemków

OPIS POMNIKA PRZYRODY	OBWÓD NA WYS. 1,3 M [CM]	LOKALIZACJA [NR DZIAŁKI EWIDENCYJNEJ]	DATA UTWORZENIA	NR W REJESTRZE RDOŚ
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	465	Przemków [76/18]	1905	1467

Źródło: Diagnoza przyrodnicza Gminy Przemków do LPR

4.1.3.16 Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Gmina ma bardzo dużo gatunków roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową. Zostały one w większości wskazane przy wymienionych powyżej formach obszarowych ochrony przyrody. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Podczas warsztatów wśród problemów wskazano na ograniczenia wprowadzane na terenie gminy przez Przemkowski Park Krajobrazowy, zaniedbane użytki zielone, brak infrastruktury (bazy noclegowe, restauracje itp.). Wymieniono również przyrodę jako potencjał gminy: walory przyrodnicze, Stawy Przemkowskie, przyroda, wrzosowiska, wydmy śródładowe, czyste środowisko, Przemkowski Park Krajobrazowy, rezerваты, lasy, jagody i grzyby, ścieżki przyrodnicze, park miejski, krajobrazy, kąpielisko, wieża widokowa na Stawach Przemkowskich. Wśród pomysłów na rozwój wskazano park miejski zabytkowy, wykorzystanie walorów przyrodniczych, zagospodarowanie parku miejskiego pod względem ścieżek spacerowych, zalesienie społeczne nieużytków. Należy zauważyć, że mieszkańcy znają dosyć dobrze i doceniają walory przyrodniczych okolic Przemkowa, a także akceptują ochronę przyrody i chcą ją dalej rozwijać. Wskazano również, że przyroda jest jednym z ważniejszych elementów gminy, na którym można oprzeć jej rozwój.

4.1.3.17 Problemy środowiskowe

Problemy środowiskowe – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu

Problemy środowiskowe zostały zidentyfikowane poprzez analizę materiałów udostępnionych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Nie ma bezpośrednich pomiarów na terenie Przemkowa, przyjęto więc, że część problemów zidentyfikowanych w pobliskich Polkowicach może dotyczyć również Przemkowa.

Przekroczenia standardów jakości powietrza

Odory i niska jakość powietrza. Zanieczyszczenie powietrza z lokalnych źródeł głównie z palenisk domowych (palenie śmieci, palenie odpadami w piecach, głównie w centrum miasta poprzez korzystanie z pieców węglowych). Niska emisja z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa) zwłaszcza na terenie miasta. Mieszkańcy zgłaszali złą jakość powietrza z palenisk domowych, zwłaszcza w Przemkowie (centrum) i w okresie jesienno-zimowym. Dane WIOŚ również wskazują, że taki problem występuje.

Przekroczenia standardów jakości wód powierzchniowych

Obniżona jakość wód wpływających do Szprotawy z terenu gminy. Zanieczyszczone wody głównie poprzez nielegalne odprowadzanie ścieków z gospodarstw domowych i zaśmiecanie (odprowadzanie ścieków do rowów, śmieci w rowach, brak odpowiedniego oczyszczania). System kanalizacji komunalnej nie zapewnia właściwe zagospodarowanie ścieków z terenu gminy. Dotyczy głównie miejscowości niepodłączonych do systemu kanalizacji sanitarnej gminy, ale również Przemkowa, gdzie nie wszystkie gospodarstwa są w gminnym systemie zagospodarowania ścieków.

Problemy środowiskowe wynikające z analizy zagrożeń dla krajobrazu i różnorodności biologicznej

1. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. Zawracano również uwagę, że przyczyną wielu problemów ze środowiskiem jest niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
2. Odpady nie są właściwie zagospodarowane, powstają dzikie wysypiska śmieci. W wielu miejscach, zwłaszcza w lasach powstają mniejsze i większe nielegalne składowiska odpadów. Odpady wyrzucane są również do cieków i stawów. Wyrzucanie śmieci poza systemem zbiórki i utylizacji zorganizowanym przez gminę.
3. Zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych w zbiornikach, ważnych dla chronionych gatunków zwierząt, z powodu wykorzystywania ich do kąpiel. Nie ma odpowiednio urządzonego kąpieliska, więc mieszkańcy wykorzystują do tego celu różne inne zbiorniki wodne. Między innymi kąpią się w zbiornikach w Borach Dolnośląskich, które służą również wielu chronionym gatunkom zwierząt. Wskazywanym przez mieszkańców rozwiązaniem byłoby zagospodarowanie „kąpieliska” w Przemkowie.

4. Zagrożenie dla różnorodności biologicznej rezerwatu przyrody „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”. Stan zagospodarowania parku miejskiego w Przemkowie utrudnia pełnienie funkcji lokalnej ostoji i funkcji rekreacyjnych dla mieszkańców. Problem wynika z dwojakiej funkcji dużego kompleksu leśnego położonego tuż przy zabudowie miejskiej. Część jest chroniona jako rezerwat przyrody, a część to park miejski. Celowe byłoby opracowanie i wykonanie zagospodarowania, które łączyłoby te dwie funkcje, a mieszkańcom pozwoliło na zrozumienie dwoistości charakteru ich parku miejskiego.

Lokalny potencjał

- ▲ Ważny w skali ponadlokalnej obszar o dużej różnorodności biologicznej – 2 rezerwaty przyrody, Przemkowski Park Krajobrazowy, użytek ekologiczny, 2 obszary Natura 2000.
- ▲ Wysoka akceptacja dla ochrony przyrody, jak również duża świadomość posiadania terenów o wysokich walorach przyrodniczych.
- ▲ Urozmaicony krajobraz w gminie i jej okolicy – mozaika lasów, łąk, wydm, wrzosowisk i stawów (zachowanie różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazu, jakość życia, mikroklimat, rozwój lokalny).
- ▲ Duże zalesienie gminy (mikroklimat, jakość powietrza, siedliska).

4.1.3.18 Podsumowanie

Obszary o obniżonych standardach jakości powietrza

- Obręb Przemków, szczególnie centrum miasta – lokalizacja obszaru o obniżonych standardach jakości powietrza. Rekomendowane działania zmierzające do zmniejszenia emisji w wyniku spalania paliw.

Obszary o obniżonych standardach jakości wód

- Gmina Przemków – lokalizacja obszarów o obniżonych standardach jakości wód. Rekomendowane działania zmierzające do usprawnienia działania systemu oczyszczania ścieków.

Obszary ważne ze względu na zagrożenia dla krajobrazu i różnorodności biologicznej

- Gmina Przemków – lokalizacja obszarów o niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców, zagrażającej zachowaniu dobrej jakości krajobrazu i różnorodności biologicznej. Rekomendowane działania zmierzające do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów.
- Gmina Przemków – lokalizacja obszarów zagrożonych powstawaniem dzikich wysypisk śmieci i zanieczyszczeniem środowiska zwłaszcza w lasach i wód. Rekomendowane działania zmierzające do usprawnienia systemu zagospodarowania odpadów i wyeliminowania tzw. dzikich wysypisk śmieci i zanieczyszczania odpadami wód.
- Obręb Przemków – lokalizacja obszaru, który poprzez niewłaściwe zagospodarowanie kąpieliska i parku stwarza zagrożenie utraty różnorodności biologicznej w pobliskich cennych ekosystemach

RODZAJ GRUNTU	GMINA	MIASTO	UDZIAŁ W OGÓŁEM GMINY	CZEŚĆ WIEJSKA	UDZIAŁ W OGÓŁEM GMINY
	Ha	ha	%	ha	%
użytki rolne - grunty orne	2544	250	9,8%	2294	90,2%
użytki rolne - sady	9	0	0,0%	9	100,0%
użytki rolne - łąki trwałe	1722	35	2,0%	1687	98,0%
użytki rolne - pastwiska trwałe	315	4	1,3%	311	98,7%
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	97	11	11,3%	86	88,7%
użytki rolne - grunty pod stawami	942	52	5,5%	890	94,5%
użytki rolne - grunty pod rowami	105	4	3,8%	101	96,2%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	3780	58	1,5%	3722	98,5%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	3734	54	1,4%	3680	98,6%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	46	4	8,7%	42	91,3%
grunty pod wodami razem	56	0	0,0%	56	100,0%
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	44	0	0,0%	44	100,0%
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	12	0	0,0%	12	100,0%
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	515	192	37,3%	323	62,7%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	96	66	68,8%	30	31,3%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	30	19	63,3%	11	36,7%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	17	12	70,6%	5	29,4%

RODZAJ GRUNTU	GMINA	MIASTO	UDZIAŁ W OGÓŁEM GMINY	CZĘŚĆ WIEJSKA	UDZIAŁ W OGÓŁEM GMINY
	Ha	ha	%	ha	%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	12	10	83,3%	2	16,7%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	37	24	64,9%	13	35,1%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	270	49	18,1%	221	81,9%
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	36	10	27,8%	26	72,2%
grunty zabudowane i zurbanizowane - użytki kopalne	17	2	11,8%	15	88,2%
użytki ekologiczne	557	0	0,0%	557	100,0%
nieużytki	70	8	11,4%	62	88,6%
tereny różne	33	3	9,1%	30	90,9%

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Na obszarze miejskim zlokalizowanych jest większość obiektów użyteczności publicznej świadczących usługi publiczne w gminie.

Tabela 28. Lokalizacja głównych usług publicznych na terenie Miasta i Gminy Przemków

TYP PODMIOTU/USŁUGI		LOKALIZACJA	TYP OBSZARU M – MIEJSKI W - WIEJSKI
SZKOŁY	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka	ul. Kościuszki 6b	M
	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Wojska Polskiego	ul. Rybna 3a	M
	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Wysokiej	Wysoka 16a	W

TYP PODMIOTU/USŁUGI		LOKALIZACJA	TYP OBSZARU M – MIEJSKI W - WIEJSKI
	Zespół Szkół w Przemkowie w tym Publiczne Gimnazjum w Przemkowie - Liceum Ogólnokształcące dla Młodzieży - Zasadnicza Szkoła Zawodowa - Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	ul. Leśna Góra 3	M
PRZEDSZKOLA	Publiczne Przedszkole nr 1	ul. Słoneczna 23	M
	Publiczne Przedszkole nr 2	ul. Szkolna 6	M
INSTYTUCJE KULTURY	Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Plac Targowy 1a	M
	filia biblioteki	Wysoka 37a	W
	Przemkowski Ośrodek Kultury	ul. Głogowska 17	M
	Kino "Gwardia"	ul. Plac Targowy 4	M
INSTYTUCJE PUBLICZNE INNE	Ośrodek zdrowia	ul. Długa 4	M
	Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. 10 Lutego 7	M
PARAFIE	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. WNMP w Przemkowie	ul. Ratuszowa 6	M
	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Miłosierdzia Bożego	ul. Plac Zbawiciela 1,	M
	Parafia Grekokatolicka p.w. Św. Kosmy i Damiana	ul. Plac Cerkiewny 1	M
	Parafia p.w. Św. Archanioła Michała	ul. Plac Kościelny 6	M
ŚWIETLICE WIEJSKIE	Świetlica Wiejska	Jakubowo Lubińskie nr 37a – dz. nr 415 i 412/1	W
	Świetlica Wiejska	Jędrzychówek nr 12a – dz. nr 52/2	W
	Świetlica Wiejska	Karpie nr 41 – dz. nr 355/6	W
	Świetlica Wiejska	Krępa nr 63a – dz. nr 338/2	W
	Świetlica Wiejska	Łężce nr 15 – dz. nr 53/3	W
	Świetlica Wiejska	Ostaszów nr 11a – dz. nr 181/5	W
	Świetlica Wiejska	Piotrowice nr 89 – dz. nr 66/2	W
	Świetlica Wiejska	Szklarki - dz. nr 46	W
	Świetlica Wiejska	Wilkocin nr 27 – dz. nr 41	W
	Świetlica Wiejska	Wysoka nr 37 – dz. 17/2	W
OBIEKTY SPORTOWE	Stadion Miejski	dz. 789, ul. Strzelecka 2, 59-170 Przemków	M

TYP PODMIOTU/USŁUGI		LOKALIZACJA	TYP OBSZARU M – MIEJSKI W - WIEJSKI
	Boisko sportowe - Uczniowski Klub Sportowy "ARKON" dz. 1399 obręb Przemków,	dz. 1399 obręb Przemków,	M
	Boisko wielofunkcyjne – przy Szkole Podstawowej nr 1	ul. Kościuszki 6b	M
	Boisko ORLIK – przy Szkole Podstawowej nr 2	ul. Rybna 3a	M
PLACE ZABAW	Plac zabaw przy Przedszkolu nr 1	ul. Słoneczna 23	M
	Plac zabaw przy Przedszkolu nr 2	ul. Szkolna 6	M
	Plac zabaw	ul. Marszałka Roli-Żymierskiego 36	M
	Plac zabaw	dz. 1160 Osiedle Głogowskie	M
	Plac zabaw	dz. 246 Mała Huta	
	Place zabaw na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej "Przemko" – 4	ul. Akacyjowa 7	M
	Plac zabaw/miejsce rekreacji	Szklarki dz. 13/2	W

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

4.1.4.2 Obszary wymagające przekształceń rewitalizacji lub rekultywacji

W Gminie obowiązują dokumenty z zakresu planowania przestrzennego w tym: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Przemków oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Należy podkreślić, że dokumenty te, w szczególności Studium, opracowane kilka lat wcześniej (1998r.) i pomimo dwóch aktualizacji (w 2007 r. i 2012r.) nie określają rzeczywistych kierunków zagospodarowania przestrzeni. Wynika to również z faktu, iż zawarta w tych dokumentach diagnoza (nie aktualizowana w toku zmian studium) opiera się o ocenę sytuacji z lat 90 ubiegłego wieku. W żaden sposób nie pozwala na prowadzenie efektywnej i skutecznej polityki przestrzennej Gminy, co w znacznym stopniu ogranicza możliwości jej rozwoju.

Studium nie dostrzega wyzwań w zakresie rewitalizacji. Niemniej wskazuje potrzebę podjęcia działań w zakresie rekultywacji, w tym: rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych (w obrębie Wilkocin) w kierunku leśnym lub leśno-wodnym, z uwzględnieniem zasad ochrony ptaków oraz wpływu na warunki gruntowo-wodne terenów przyległych i rekultywowanych. Studium w zakresie uwarunkowań rozwoju turystyki wskazuje "Możliwość organizowania większych ośrodków rekreacji w oparciu o rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych, a także turystyki "wędkarskiej" (wędkarstwo

amatorskie) na stawach rybnych.” Formułuje zasady i kierunek działania: „Przewiduje się wykorzystanie (i rekultywację) wyrobisk poeksploatacyjnych dla stworzenia ośrodków rekreacji przyrodniczej o ponadlokalnym znaczeniu, a przy stawach wyznaczenie stanowisk (pomostów) dla wędkarzy - amatorów (w zasięgu rezerwatu, z uwzględnieniem obowiązujących tam rygorów ochronnych).”

Studium w zakresie obszarów i terenów górniczych (tereny powierzchniowego wydobycia kruszywa), jako generalną zasadę ich zagospodarowania, wskazuje że „po zakończeniu ich eksploatacji prowadzone będzie zgodnie z odrębnymi decyzjami w kierunku leśnym, wodnym lub z wykorzystaniem rekreacyjnym, na podstawie przepisów odrębnych.”

4.1.4.3 Dostępność komunikacyjna

Przez Gminę Przemków przebiegają istotne szlaki drogowe, w tym w szczególności:

- droga krajowa - DK 12
- droga wojewódzka - DW 328
- drogi powiatowe - 1183D, 1182D, 1181D, 1180D, 1179D, 1145D, 1142D, 1140D
- oraz drogi gminne stanowiące uzupełnienie lokalnego układu drogowego, łącząc jednostki osadnicze - sołectwa i przysiółki z miastem oraz z układem drogowym wyższego rzędu, tj. drogami wojewódzkimi.

Należy podkreślić, że w pobliżu Gminy przebiega autostrada A-4 oddalona o 40 km dostępną drogą DW 328 oraz będąca w budowie droga S-3 – oddalona o 18 km i połączona drogą DK 12.

Łączna długość dróg publicznych w granicach administracyjnych części miejskiej Gminy wynosi 23,72 km w tym:

- długość dróg o nawierzchni bitumicznej: 8,57 km
- długość dróg o nawierzchni betonowej: 1,32 km
- długość dróg o nawierzchni z kostki betonowej: 2,88 km
- długość dróg o nawierzchni wzmocnionej materiałem kamiennym: 1,07 km
- długość dróg gruntowych publicznych: 1,7 km
- powierzchnia chodników: 25 980 m²

Poza miastem na terenie gminy długość dróg wynosi 48, 82 km, w tym:

- długość dróg o nawierzchni bitumicznej: 3,75 km
- długość dróg o nawierzchni wzmocnionej materiałem kamiennym: 21,40 km
- długość dróg gruntowych publicznych: 23, 67 km

Częściowo układy osadnicze tego zespołu ciążą jednak do ośrodka miejskiego Chocianowa (np. Jakubowo Lubińskie, Jędrzychówek i Łąkociny).

Łączna powierzchnia miasta Przemkowa to 6,17 km² (617 ha). Na jego obszarze występuje 36 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Są to zarówno pojedyncze budynki jak i zespoły urbanistyczne. Ponadto w ewidencji obiektów zabytkowych wpisanych jest 296 obiektów zlokalizowanych w głównej mierze w: Przemkowie, Jakubowie Lubińskim, Karpiach, Ostaszowie, Wysokiej.

Tabela 29. Obiekty wpisane do rejestru zabytków na terenie Przemkowa

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	RODZAJ OBIEKTU	REJESTR ZABYTKÓW	DATA WPISU
Jakubowo Lubińskie	Park krajobrazowy	Park	A/2917/654/L	22-12-1983
Przemków	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP	Kościół	A/2351/232	27-04-1971
Przemków	Kaplica	Kaplica	A/2352/1979	27-03-1961
Przemków	Plebania	Plebania	26/A/00	12-07-2000
Przemków	Kościół prawosławny pw. Św. Michała Archanioła	Kościół	A/2353/1980	27-04-1971
Przemków	Plebania	Plebania	A/2353/1980	27-04-1971
Przemków	Cmentarz zamknięty	Cmentarz	A/2354/749/L	28-12-1987
Przemków	Park krajobrazowy	Park	A/3258/655/L	22-12-1983
Przemków	Szkoła podstawowa	Publiczny	A/3259/1998	27-04-1971
Przemków	Dworzec „Przemków Odlewnia”	Dworzec	A/3261/804/L	28-12-1987
Przemków	Dworzec „Przemków Miasto”	Dworzec	A/3260/805/L	28-12-1987
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3262/1981	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3263/958	24-05-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3264/1985	04-04-1971
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3265/1983	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3266/1984	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3267/957	24-05-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3268/956	24-05-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3269/1991	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3270/1997	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3271/2000	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3272/2001	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3273/2003	16-10-1973
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3274/2004	27-04-1971
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3275/2005	27-04-1971
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3276/2007	27-04-1971
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3277/2009	27-04-1971

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	RODZAJ OBIEKTU	REJESTR ZABYTKÓW	DATA WPISU
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3278/959	24-05-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3279/945	24-05-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3280/2006	27-04-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3281/1982	27-04-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3282/2011	27-04-1991
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3283/2012	04-04-1971
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3284/2013	27-04-1971
Przemków	Budynek mieszkalny	Budynek mieszkalny	A/3285/2014	27-04-1971
Wysoka	Kościół filialny pw. Św. Marcina	Kościół	A/2542/2026	27-04-1971

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Zgodnie z zapisami Studium prawie cały obszar miasta jest objęty strefami konserwatorskimi różnej kategorii, tj.:

- Strefą "A" ochrony konserwatorskiej obejmującą centrum miasta wraz z parkiem oraz osiedle pracowników dawnej huty i odlewni żeliwa.
- Strefą "B" ochrony konserwatorskiej obejmującą otoczenie historycznego centrum miasta - Osiedle Głogowskie oraz osiedle mieszkaniowe w rejonie ulicy Fabrycznej i ulicy Zielonej (osiedle fabryczne z lat 30-tych i sąsiadujący dworzec kolejowy)
- Hutę i odlewnię żeliwa i przy ulicy Kolejowej i II przy ulicy Fabrycznej - pałacyk przy ulicy Strzeleckiej.
- Strefą "K" ochrony krajobrazu kulturowego obejmującą tereny położone na północ od centrum miasta i parku; tereny zarówno zabudowane, jak i otwarte, stanowiące charakterystyczne połączenie rozproszonego osadnictwa zagrodowego, osiedla robotniczego z systemem stawów.
- Strefą "E" ochrony ekspozycji obejmującą tereny położone na południe od historycznego centrum miasta (u podnóża skarpy), chroniącej widok panoramy starego miasta.

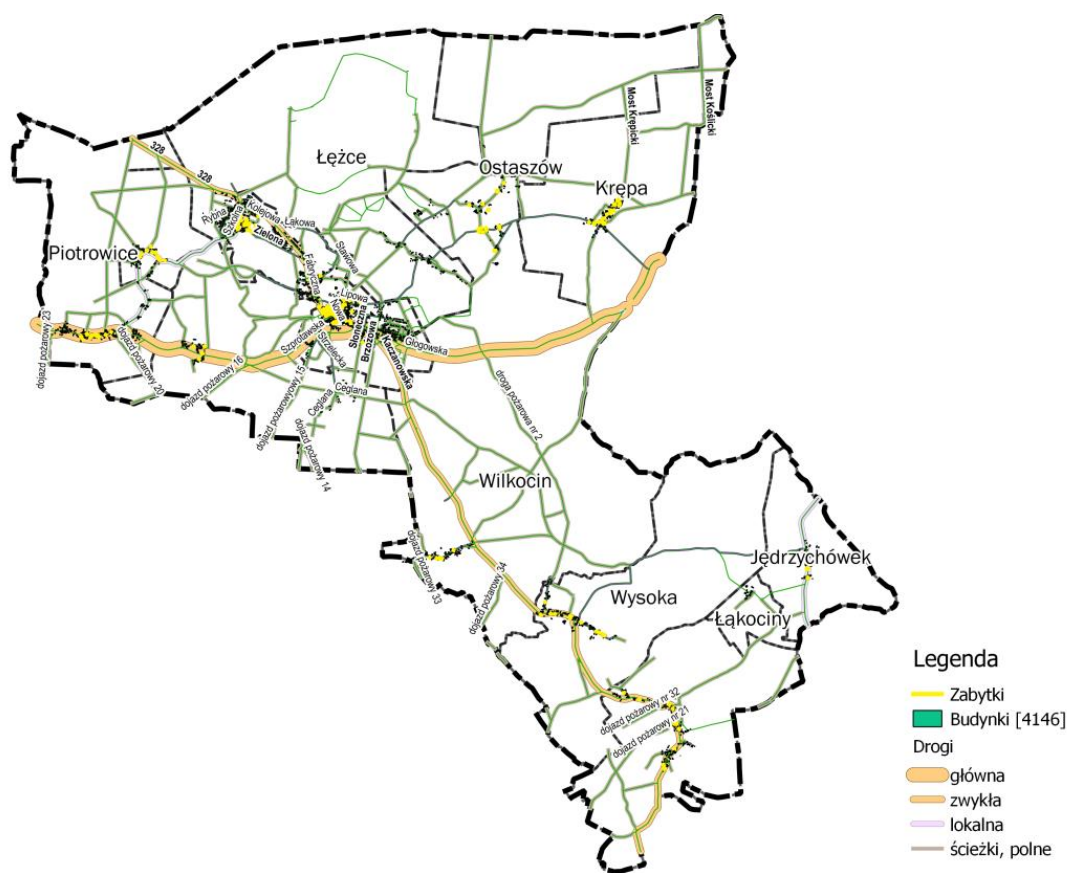
Do szczególnie interesujących i cennych obiektów zabytkowych w Gminie Przemków zaliczyć należy:

- Kościół Parafialny rzymskokatolicki pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, pierwotnie wymieniony w 1418 roku, wzniesiony w pocz. XV w.
- Plebanię i dawną Szkołę Parafialną Katolicką obecnie plebanię parafii rzymskokatolickiej, wzniesioną w 1680 roku,
- Dawny Kościół Ewangelicki wzniesiony w latach 1744-1746 w konstrukcji belkowej z wypełnieniem,
- Pastorówkę obecnie plebanię prawosławną, wzniesioną w 1747 roku,
- dawną Szkołę Ewangelicką wzniesioną w 1748 roku, obecnie budynek opustoszały prowizorycznie zabezpieczony przed dostępem z zewnątrz popada w ruinę,

- park pałacowy wykształcony z niedużego założenia zielonego przy renesansowym dworze, przekształcony w I połowie XIX w.,
- budynek dworca Przemków-Odlewnia z rampą, wzniesiony około 1910-1915 roku,
- budynek dworca Przemków-Miasto wzniesiony około 1920 roku,
- budynki mieszkalne wzniesione w początku XIX - obiekty zabytkowe przy ul. Głogowskiej, Ratuszowej.

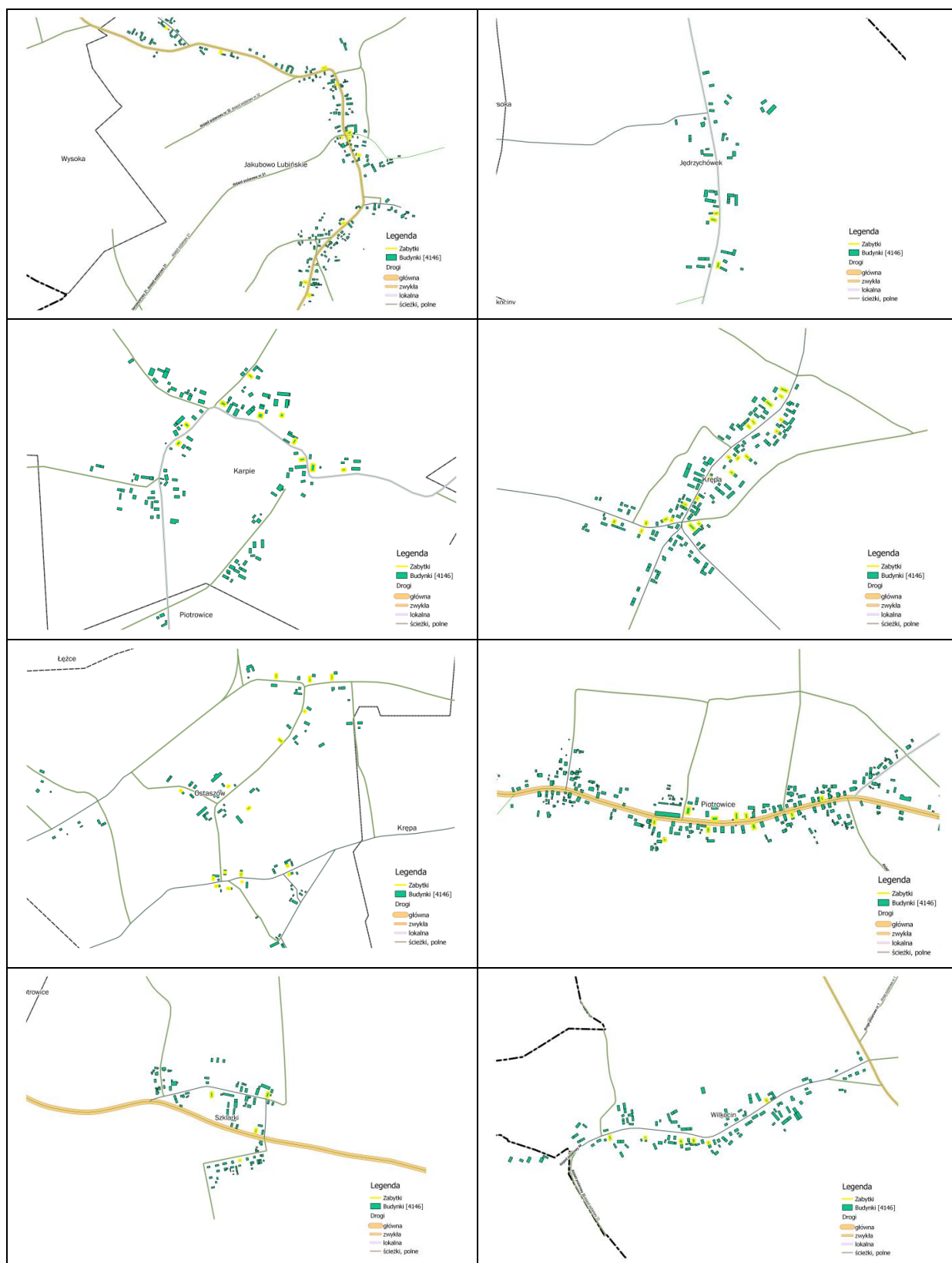
Przestrzenne rozmieszczenie zabytków w gminie Przemków przedstawiają poniższe rysunki.

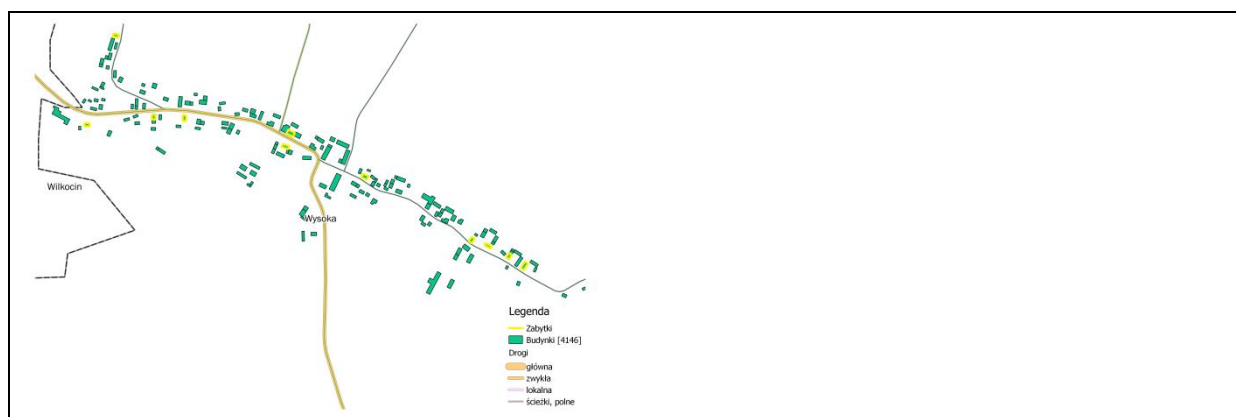
Mapa 7. Zabytki w Gminie Przemków

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 9. Zabytki w poszczególnych sołectwach Gminy Przemków

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Tabela 30. Charakterystyka sołectw Gminy Przemków

SOŁECTWO	POWIERZCHNIA W HA	LICZBA LUDNOŚCI	CECHY
Jakubowo Lubińskie	869,02	293	Wieś o układzie ulicowym, położona na lekko pofałdowanym terenie, ciągnąca się wzdłuż drogi DW 328 na przestrzeni ponad 2 km, o luźnej zabudowie.
Jędrzychówek	393,14	124	Wieś położona na płaskim terenie, o luźnej zabudowie i o malejącej wyraźnie liczbie mieszkańców
Karpie	264,47	146	Wieś położona na płaskim terenie o nieznacznym spadku w kierunku północnym. Zabudowa usytuowana jest wzdłuż kilku dróg.
Krępa	986,01	222	Wieś zabudowana w większości budynkami o średniej wysokości z dachami dwuspadowymi, usytuowana na terenie o wyraźnym spadku w kierunku północnym, o dość zwartej zabudowie.
Łęczce	1559,61	122	Wieś usytuowana na płaskim terenie o nachyleniu północno-zachodnim. Zabudowa wsi bardzo luźna. W większości budynki o niskiej wysokości z dachami dwuspadowymi.
Ostaszów	1393,17	252	Wieś leżąca na terenie płaskim, o zabudowie rozproszonej, historyczna forma zabudowy (mur pruski, dachy naczółkowe).
Piotrowice	760,10	417	Duża wieś leżąca na terenie opadającym wyraźnie w kierunku zachodnim.
Szklarki	974,80	80	Mała wieś leżąca na terenie o wyraźnym nachyleniu zabudowa częściowo północnym i zachodnim. Zabudowa niska częściowo luźna częściowo średnio zwarta.
Wilkocin	1709,95	234	Wieś usytuowana na terenie o nachyleniu zachodnim o luźnej zabudowie.
Wysoka	1127,33	325	Wieś usytuowana na terenie o wyraźnym nachyleniu wschodnim. o luźnej zabudowie.

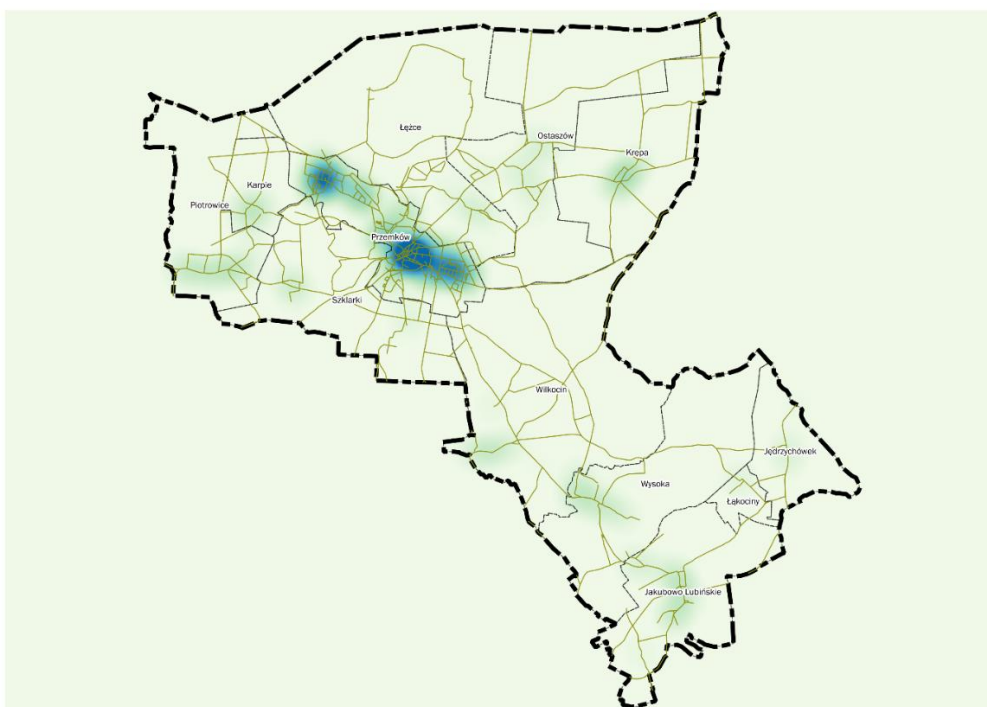
Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

4.1.4.5 Budownictwo, wyposażenie mieszkań i gospodarka komunalna

Zgodnie z danymi GUS zasoby mieszkaniowe w Gminie obejmowały pod koniec 2014 roku 2775 mieszkań, w których było 11365 izb o łącznej powierzchni użytkowej 212946 m². Należy podkreślić że na terenie Gminy zasoby mieszkaniowe utrzymują się na stałym poziomie - od roku 2010 nastąpił tylko 1% wzrost liczby mieszkań.

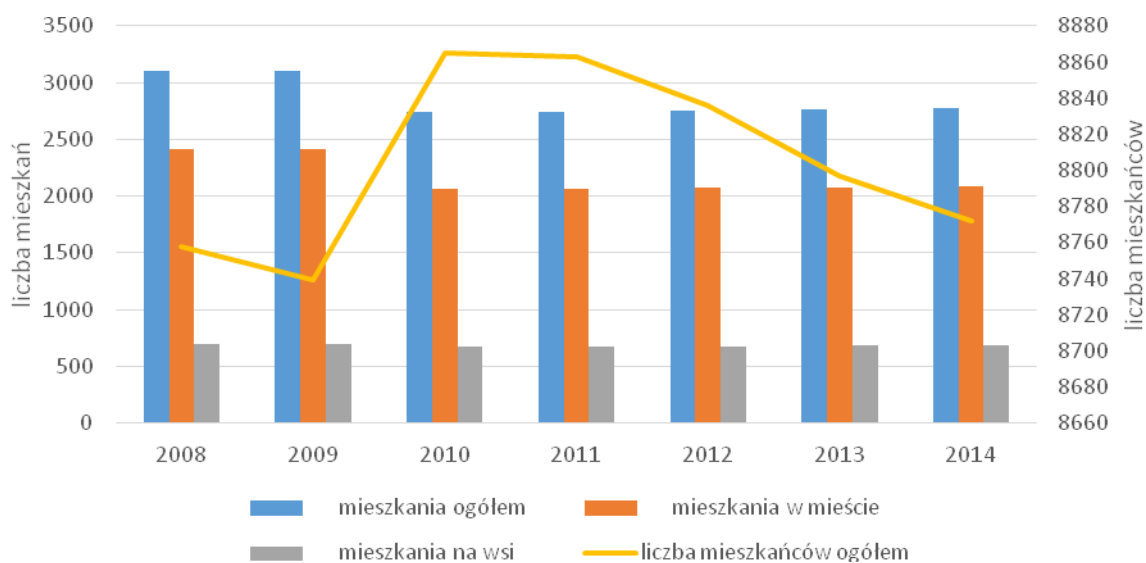
Trzeba również stwierdzić, iż w tym zakresie nie ma rozbieżności pomiędzy częścią miejską a wiejską Gminy. Stagnacja w zakresie budowy nowych mieszkań świadczyć może o niewielkiej atrakcyjności Gminy jako miejsca zamieszkania, co przy jednoczesnym spadku liczby mieszkańców oraz niekorzystnych zjawiskach demograficznych może powodować procesy regresyjne w rozwoju Gminy (wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 90,9%).

Mapa 10. Gęstość zabudowy w Gminie Przemków

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Wykres 5. Liczba mieszkań w Gminie Przemków w latach 2008-2014

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie w 2014 roku kształtowała się na poziomie 76,7 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca wynosiła 24,3m². Należy podkreślić, iż w stosunku do 2010 roku w tym zakresie nastąpił spadek przeciętnej powierzchni o 0,8 m².

W gminie w roku 2014 oddano do użytkowania zaledwie 10 mieszkań o łącznej powierzchni 1638 m², wszystkie były one ulokowane w budynkach indywidualnych i przeznaczone na własny użytek inwestora.

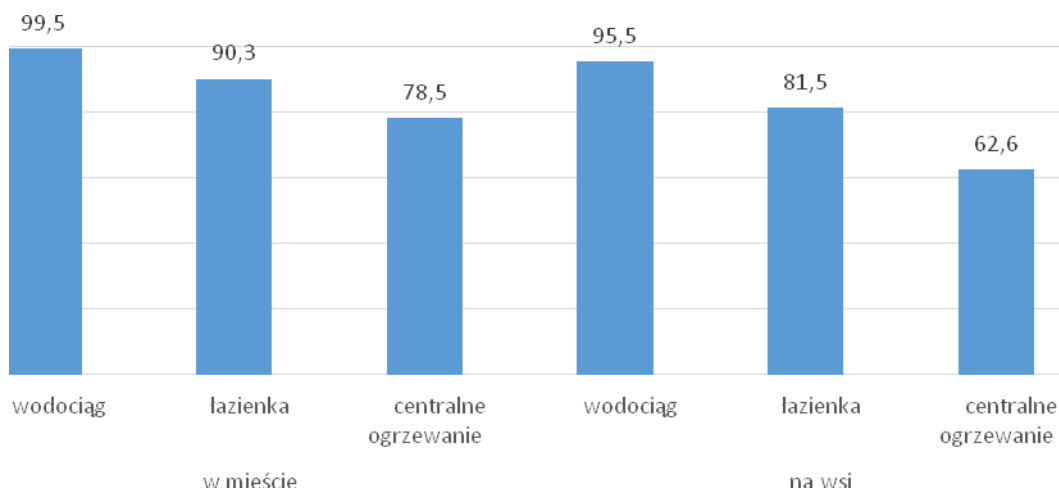
Tabela 31. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Przemków w 2014r.

ZASOBY MIESZKANIOWE	MIESZKANIA	IZBY	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ M2
ogółem	2775	11365	212946
w mieście	2087	8274	148607
na wsi	688	3091	64339

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

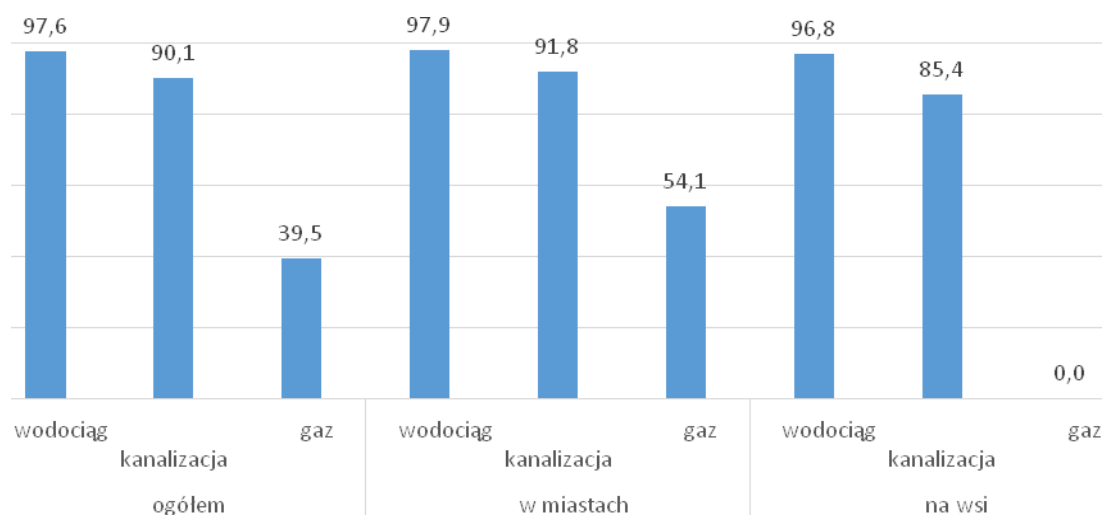
Mieszkania w mieście na terenie Gminy Przemków są lepiej wyposażone w zakresie dostępu do łazienki i centralnego ogrzewania. w mieście tego typu wyposażenie posiada odpowiednio 91,3% i 78,5% podczas gdy średnio na terenach wiejskich 81,5% i 62,6%. W zakresie dostępu do wodociągów różnice są mniejsze i w mieście aż 99,5% ma dostęp do wodociągu natomiast na wsiach 95,5%.

Wykres 6. Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Wykres 7. Korzystający z infrastruktury sieciowej w ogólnej liczbie mieszkańców

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

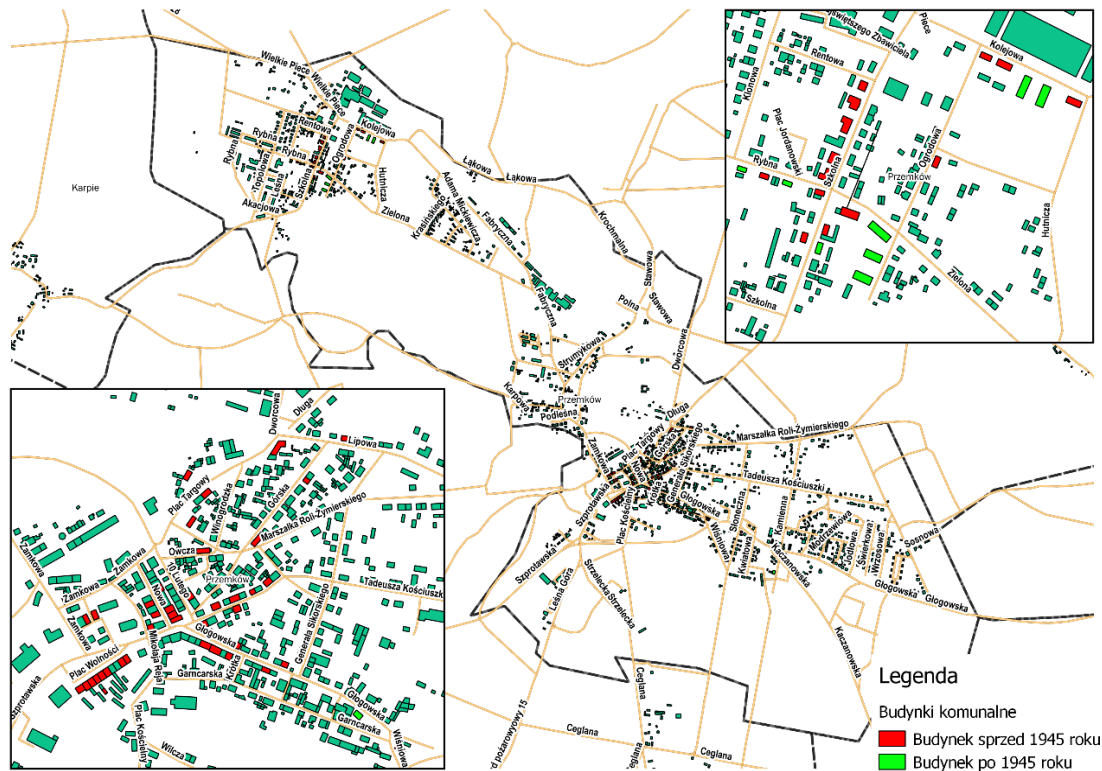
Gmina Przemków na dzień 5 sierpnia 2016 roku była właścicielem 102 budynków, z czego w przypadku 15 obiektów Gmina była całkowitym właścicielem. W tym zasobie, aż 89 obiektów były to obiekty zbudowane przed 1945 rokiem, co stanowiło 87% wszystkich budynków. Taki stan rzeczy przekładać się może na znaczne potrzeby w zakresie koniecznych nakładów inwestycyjnych dot. poprawy efektywności energetycznej i estetyki tych obiektów.

Tabela 32. Budynki komunalne i z udziałem Gminy Przemków

Adres	Pow. ogółem lokali		Pow. komunalnych lokali		Ilość lok. miesz. komun.	Ilość lok. użyt. Komun..	% udział w powierz. ogółem lokali		liczna obiektów wg roku budowy	
	mieszkalne	użytkowe	mieszkalne	użytkowe			gminne	własność.	do 1945	po 1946
10-ego Lutego	225,08	42,76	91,29	0	2	0	41%	59%	1	
Brzozowa	333,51		42,11		1		13%	87%		1
Głogowska	3100,99	297,21	1364,3	89,85	31	2	44%	56%	13	1
Górska	445,71	0	140,91	0	3	0	32%	68%	2	
Jędrzychówek	84,00		84,00		1,00		100%	0%	1	
Kolejowa	2513,31	0	621,46	0	15	0	25%	75%	3	2
Kościuszki	904,38	0	365,02	0	10	0	40%	60%	5	
Lipowa	1610,26	0	683,3	0	14	0	42%	58%	6	
Nowa	1455,22	0	640,69	0	16	0	44%	56%	7	
Ogrodowa	2402,96	0	605,02	0	14	0	25%	75%	1	2
Owczka	420,57	0	100,56	0	2	0	24%	76%	2	
Piotrowice	1556,84	137,39	1556,84	137,39	28	0	100%	0%	1	1
Plac targowy	884,43	0	306,03	74,63	7	1	35%	65%	4	
Plac Wolności	2464,62	358,71	1036,45	22	23	1	42%	58%	13	
Ratuszowa	803,25	0	352,1	0	8	0	44%	56%	4	
Rybna	1135,04	0	827,76	0	20	0	73%	27%	3	2
Sikorskiego	785,85	0	318,86	0	7	0	41%	59%	4	
Szkołna	1988,33	22,25	1389,81	0	30	0	70%	30%	8	1
Wielkie Piece	134,98	0	134,98	0	2	0	100%	0%	1	
Wilcza	241,12		241,12		5		100%	0%	1	
Wilkocin	30,3		30,3		1		100%	0%		1
Wysoka	97,2	42	97,2	42	2	1	100%	0%		1
Zamkowa	597,36	0	317,46	0	8	0	53%	47%	3	
Zielona	1811,54	0	470,27	0	14	0	26%	74%	1	1
Żymierskiego	795,29	0	531,75	0	12	0	67%	33%	5	
Łącznie	26822,14	900,32	12349,59	365,87	276	5	46%	54%	89	13

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 11. Przestrzenny rozkład mieszkań komunalnych w mieście

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

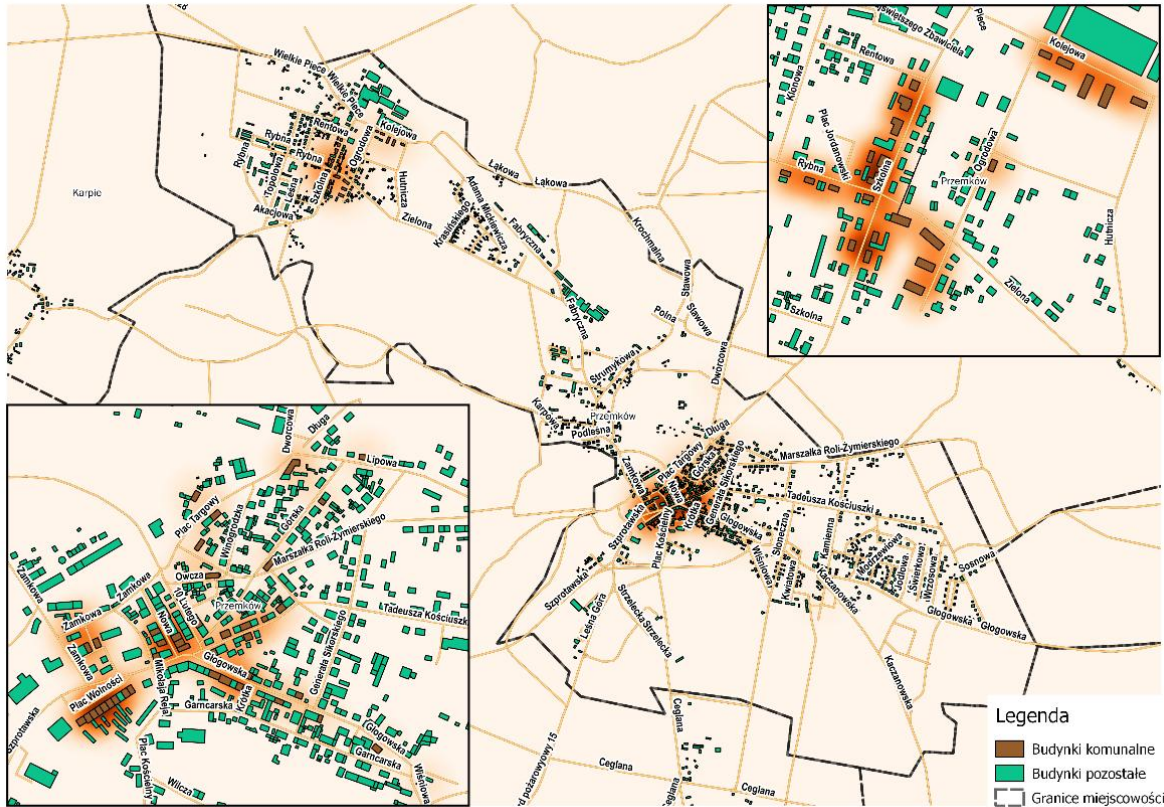
W zasobie tym Gmina dysponowała 71 mieszkaniami w 15 budynkach, w których była 100% właścicielem. Natomiast 213 mieszkań komunalnych zlokalizowanych jest w budynkach wspólnot. Wszystkie mieszkania komunalne wyposażone są w instalację elektryczną. Zdecydowanie gorsze jest wyposażenie w instalację gazową oraz centralne ogrzewanie i WC.

Tabela 33. Zasoby mieszkań komunalnych w Gminie Przemków

	Liczba mieszkań komunalnych	Powierzchnia m ²	Liczba mieszkań wyposażonych w				
			Instalację elektryczną	Instalację gazową	Zimną wodę	C.O.	wc
mieszkania komunalne w budynkach wspólnot	213	9110,75	213	44	213	43	73
mieszkania komunalne w budynkach – 100% własność gmin	71	3773,36	71	9	58	0	22
ogółem	284	12884,11	284	53	271	43	95

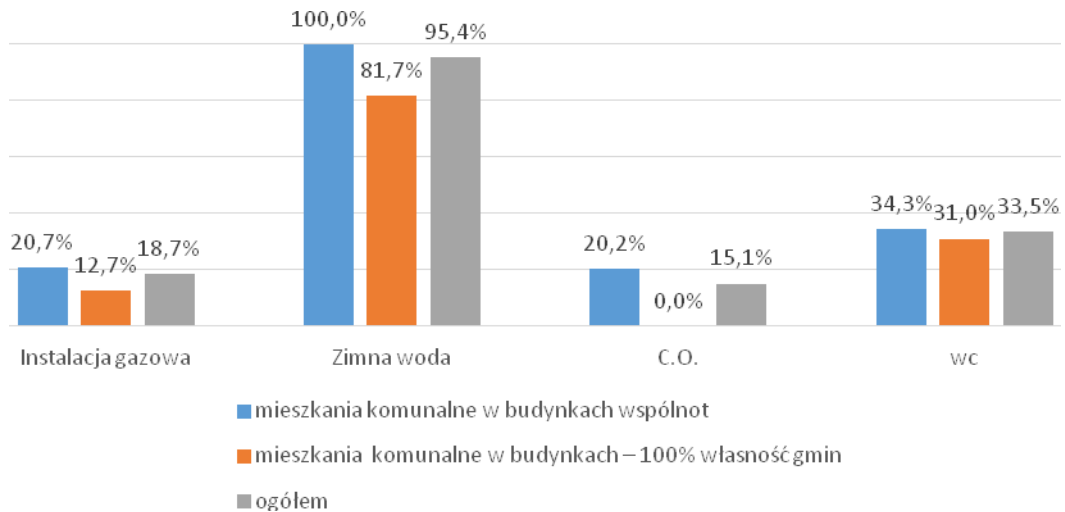
Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 12. Rozmieszczenie budynku w zasobie komunalnym na terenie miasta

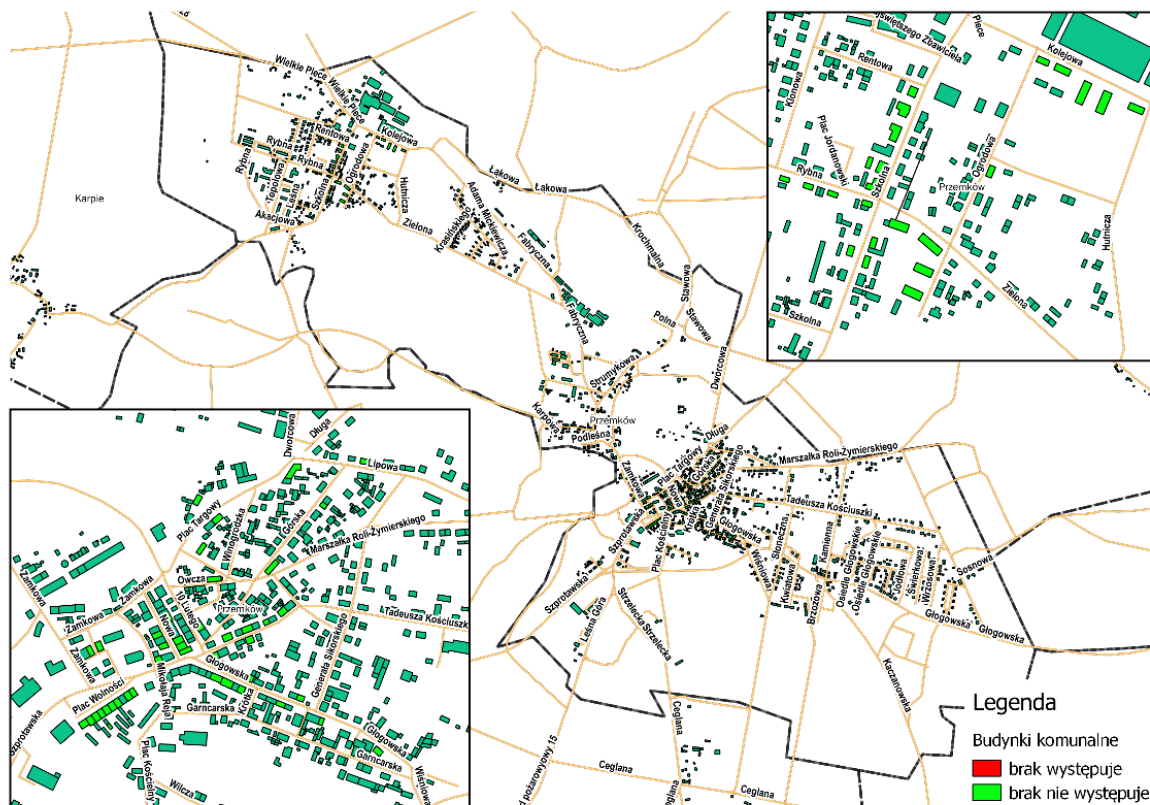
Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Wykres 8. Standard wyposażenia mieszkań komunalnych w Gminie Przemków

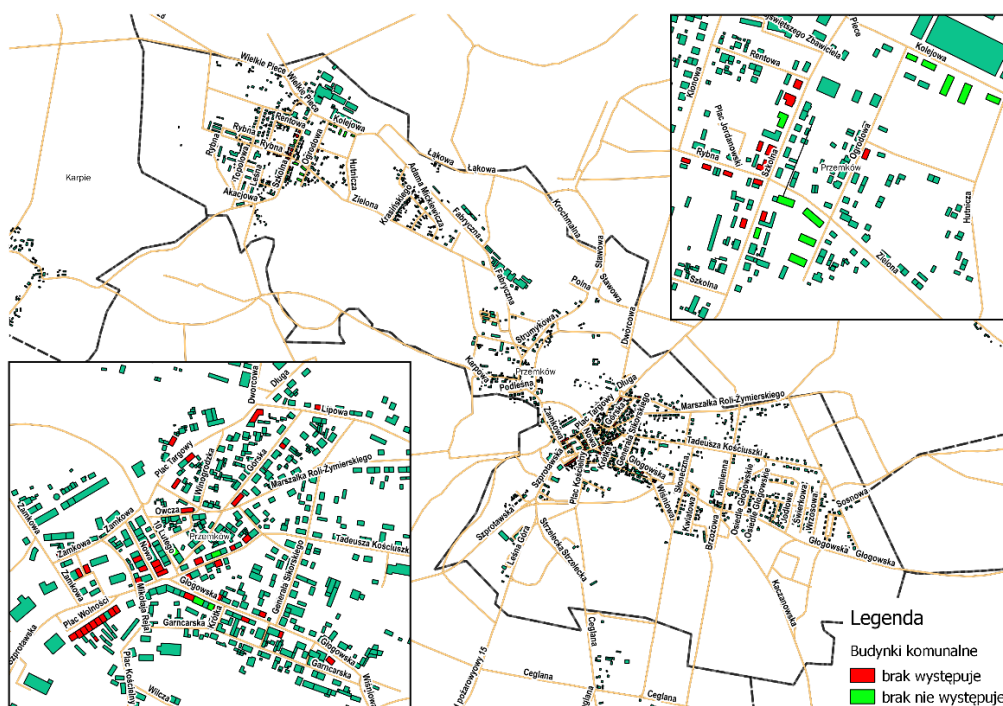
Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 13. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – woda

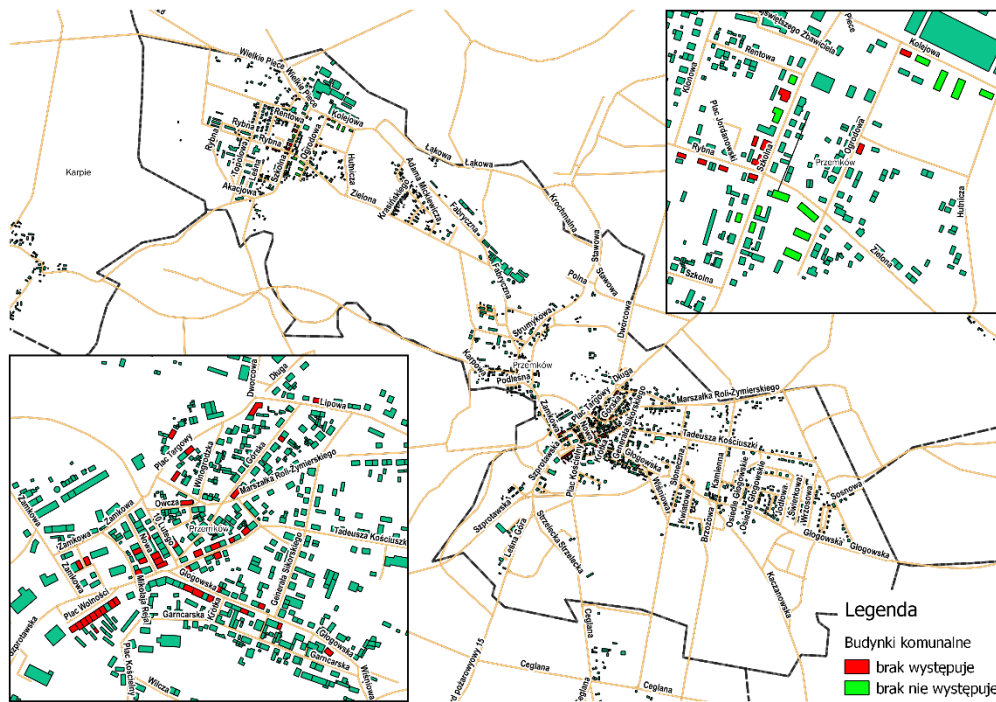
Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 14. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia - WC

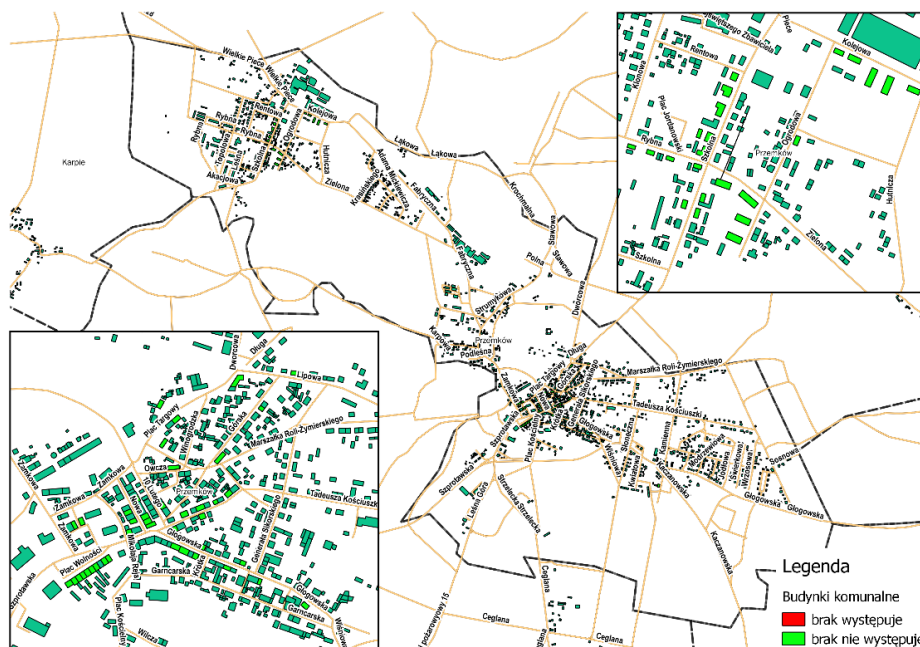
Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 15. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – gaz

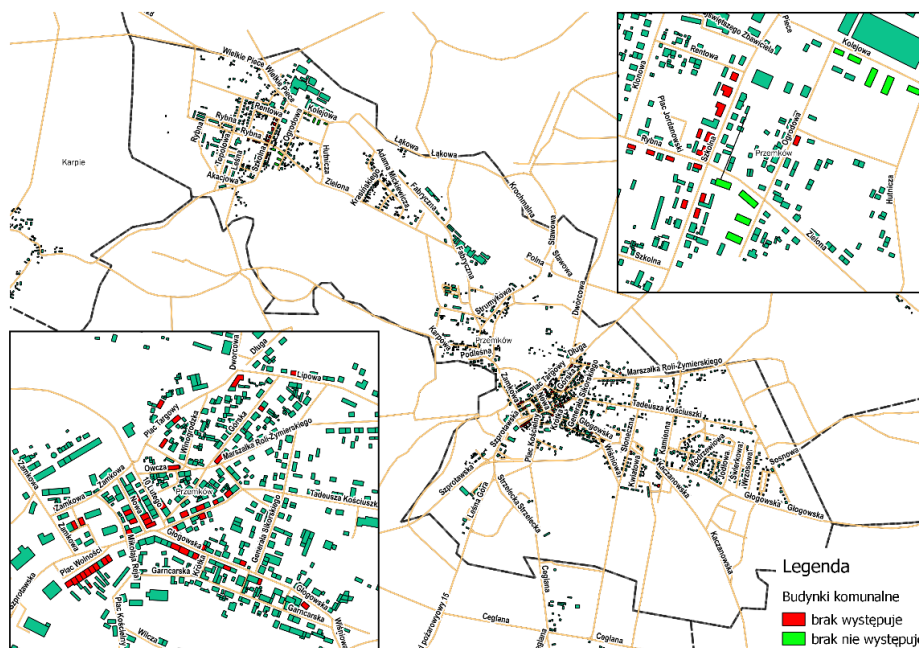
Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 16. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – instalacja elektryczna

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Mapa 17. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – centralnego ogrzewania

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Dokonana w *Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Przemków na lata 2016-2020* ocena stanu technicznego budynków z kontroli okresowej w roku 2015 wskazuje, że 5% budynków, w których są mieszkania komunalne są w stanie zadowalającym. Oznacza to, że celowy jest remont bieżący polegający na drobnych naprawach, uzupełnieniach, konserwacji, impregnacji, natomiast 95% - dostatecznym, co oznacza, że w elementach budynku występują niewielkie uszkodzenia i ubytki nie zagrażające bezpieczeństwu użytkowania, niemniej właściwym jest częściowy remont.

4.1.4.6 Pogłębiona diagnoza oraz oczekiwania mieszkańców w zakresie potrzeb rewitalizacyjnych - wyniki badań ankietowych i prac warsztatowych

W toku prac analitycznych związanych z przygotowaniem badań diagnostycznych przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców. Ankietę udostępniono na stronie internetowej Gminy Przemków oraz Fundacji Kreatywny Śląsk w okresie od 21 lipca do 5 sierpnia 2016 roku. W badaniach łącznie wzięło udział 99 respondentów, przy czym wskazania procentowe dotyczą wszystkich respondentów, którzy odpowiedzieli na dane pytanie, co nie jest tożsame z ogółem badanych.

Uczestniczący w badaniu ankietowym wskazali, iż najważniejsze problemy w sołectwach Gminy oraz w Mieście Przemków w wymiarze **techniczno-infrastrukturalnym** dotyczą, w odniesieniu do wszystkich sołectw i miasta Przemkowa, problemów:

- słabej komunikacji publicznej
najwięcej sołectwo Wysoka 79%, najmniej sołectwo Piotrowice 66%,
- złego stanu dróg i braku miejsc parkingowych
najwięcej miasto Przemków 86%, najmniej sołectwo Piotrowice 30%,
- braku ścieżek rowerowych
najwięcej miasto Przemków 64%, najmniej sołectwo Jędrzychówek 40%,
- braku infrastruktury rekreacyjnej
najwięcej miasto Przemków 62%, najmniej sołectwo Krępa 35%.

Ponadto zostały wskazane braki w infrastrukturze:

- wodno-kanalizacyjnej - najwięcej sołectwo Wysoka i sołectwo Jędrzychówek 32%,
- gazowej - najwięcej sołectwo Wysoka 38%,
- ciepłowniczej - najwięcej sołectwo Wysoka 22%.

Ankietowani zwracali także uwagę, że problem w wymiarze infrastrukturalno-technicznym stanowi również:

- zły stan chodników i dróg gminnych (miasto i huta), sołectwa Wilkocin i Wysoka,
- zły stan budynków w centrum miasta, zniszczone budynki w mieście oraz ruiny dawnej restauracji na wjeździe do miasta, ruiny niedokończonej hali sportowej,
- brak infrastruktury noclegowej (hotelarskiej), słaba infrastruktura gastronomiczna,
- brak miejsc typu kawiarnia, kino, restauracja - na obszarze miasta Przemków i okolicznych wiosek,
- zły stan techniczny obiektów rekreacyjnych i sportowych, brak placów zabaw,
- niedostateczna infrastruktura okołoturystyczna tj. miejsca postojowe dla turystów, brak toalet publicznych,
- w centrum miasta Przemków - bardzo słabe ciśnienie wody,
- zły stan kanalizacji burzowej i rowów melioracyjnych,
- brak tabliczek przystankowych, brak informacji o transporcie publicznym na stronie gminy,
- brak świetlicy wiejskiej w Wysokiej, gdyż stara jest zdewastowana.

Natomiast dostępność do Internetu nie stanowi znaczącego problemu w żadnym z sołectw, ani też w mieście Przemków.

Szczegółowe informacje na temat najważniejszych problemów w sołectwach gminy / w mieście Przemków w wymiarze techniczno – infrastrukturalnym przedstawia poniższy wykres.

Tabela 34. Problemy w mieście i w sołectwach gminy / w mieście Przemków w wymiarze techniczno- infrastrukturalnym

wiele odpowiedzi	Braki w infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej	Braki w infrastrukturze gazowej	Braki w dostępie do internetu	Braki w infrastrukturze ciepłowniczej	Zły stan dróg i brak miejsc parkingowych	Słaba komunikacja publiczna	Brak ścieżek rowerowych	Brak infrastruktury rekreacyjnej	Odp.
Jakubowo Lubińskie	15 (32%)	14 (30%)	4 (9%)	5 (11%)	18 (38%)	33 (70%)	20 (43%)	21 (45%)	47
Jędrzychówek	16 (34%)	14 (30%)	5 (11%)	6 (13%)	16 (34%)	36 (77%)	19 (40%)	19 (40%)	47
Karpie	4 (9%)	15 (33%)	5 (11%)	4 (9%)	17 (37%)	32 (70%)	22 (48%)	18 (39%)	46
Krępa	3 (7%)	11 (26%)	2 (5%)	4 (9%)	16 (37%)	30 (70%)	20 (47%)	15 (35%)	43
Lężce	2 (5%)	12 (29%)	3 (7%)	6 (14%)	16 (38%)	30 (71%)	19 (45%)	15 (36%)	42
Ostaszów	2 (5%)	12 (27%)	4 (9%)	4 (9%)	19 (43%)	31 (70%)	21 (48%)	16 (36%)	44
Piotrowice	5 (11%)	15 (32%)	9 (19%)	6 (13%)	14 (30%)	31 (66%)	20 (43%)	18 (38%)	47
Szklarki	12 (28%)	14 (33%)	6 (14%)	5 (12%)	17 (40%)	30 (70%)	20 (47%)	18 (42%)	43
Wilkocin	12 (26%)	11 (24%)	5 (11%)	4 (9%)	20 (43%)	32 (70%)	19 (41%)	17 (37%)	46
Wysoka	20 (34%)	22 (38%)	8 (14%)	13 (22%)	27 (47%)	46 (79%)	26 (45%)	23 (40%)	58
MIASTO PRZEMKÓW	6 (8%)	16 (21%)	8 (10%)	9 (12%)	66 (86%)	58 (75%)	49 (64%)	48 (62%)	77

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

Druga grupa problemów odnosiła się do wymiaru **architektoniczno-przestrzennego**. Respondenci w tym zakresie przede wszystkim wskazywali na:

- niski poziom estetyki budynków i przestrzeni
najwięcej miasto Przemków 85%, najmniej sołectwo Wilkocin 39%,
- brak terenów rekreacyjnych (zielonych i spacerowych)
najwięcej miasto Przemków oraz sołectwo Karpie 60%, najmniej sołectwo Ostaszów 32%,
- zaniedbane i opuszczone tereny
najwięcej miasto Przemków 75%, najmniej sołectwo Krępa 22%,
- zdewastowane i opuszczone budynki
najwięcej miasto Przemków 66%, najmniej sołectwo Szklarki 12%.

We wszystkich tych wskazaniach największy odsetek problemów został zdiagnozowany w mieście Przemków. Ponadto miasto cechuje się także wysokim odsetkiem wskazań w zakresie złego stanu zabytków (75%) oraz chaotycznego rozkładu zabudowy i brak ładu przestrzennego (30%).

Respondenci wskazywali także, że problem w wymiarze architektoniczno-przestrzennym stanowi również:

- dewastacja przystanków (Wysoka oraz Wilkocin, a także miasto Przemków i os. Huta),
- brak przejść dla pieszych (Piotrowice),
- brak dróg osiedlowych na nowym osiedlu głogowskim,

- brak świetlicy w Wysokiej,
- zbyt mało miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- niedokończona hala sportowa, zaniedbany stadion miejski,
- brak placów zabaw, brak kąpieliska,
- stan infrastruktury wodociągowej.

Szczegółowe informacje na temat najważniejszych problemów w sołectwach gminy / w mieście Przemków w wymiarze architektoniczno-przestrzennym przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Problemy w mieście i sołectwach gminy / w mieście Przemków w wymiarze architektoniczno-przestrzennym

wiele odpowiedzi	Zdewastowanie i opuszczone budynki	Zaniedbane i opuszczone tereny	Niski poziom estetyki budynków i przestrzeni	Chaotyczny rozkład zabudowy i brak ładu przestrzennego	Zły stan zabytków	Brak terenów zielonych i spacerowych	Odp.
Jakubowo Lubińskie	6 (24%)	10 (40%)	10 (40%)	1 (4%)	7 (28%)	10 (40%)	25
Jędrzychówek	7 (37%)	7 (37%)	9 (47%)	2 (11%)	4 (21%)	8 (42%)	19
Karpie	3 (15%)	5 (25%)	12 (60%)	0 (0%)	3 (15%)	12 (60%)	20
Krępa	3 (17%)	4 (22%)	10 (56%)	1 (6%)	4 (22%)	7 (39%)	18
Lęzce	7 (33%)	6 (29%)	10 (48%)	1 (5%)	4 (19%)	7 (33%)	21
Ostaszów	5 (26%)	8 (42%)	11 (58%)	2 (11%)	6 (32%)	6 (32%)	19
Plotrowice	10 (42%)	8 (33%)	16 (67%)	0 (0%)	7 (29%)	10 (42%)	24
Szklarki	2 (12%)	5 (29%)	9 (53%)	0 (0%)	3 (18%)	9 (53%)	17
Wilkocin	7 (30%)	9 (39%)	9 (39%)	0 (0%)	7 (30%)	9 (39%)	23
Wysoka	11 (46%)	6 (25%)	10 (42%)	1 (4%)	6 (25%)	12 (50%)	24
MIASTO PRZEMKÓW	48 (66%)	55 (75%)	62 (85%)	22 (30%)	53 (73%)	44 (60%)	73

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

W zakresie diagnozy jednym z kluczowych pytań było wskazanie konkretnego obiektu/terenu w mieście Przemków lub w jednym z sołectw gminy Przemków, który wymaga podjęcia szczególnie intensywnych działań rewitalizacyjnych wraz z możliwością wskazania, na czym powinny polegać te działania. Respondenci udzielili następujących odpowiedzi:

- rynek w Przemkowie - odnowa elewacji,
- teren wokół urzędu miejskiego,
- rewitalizacja całego centrum miasta i podjęcie decyzji, co zrobić ze szkołą ewangelicką,
- stadion miejski,
- odnowa kina w Przemkowie,
- kąpielisko miejskie - rewitalizacja i całkowita odnowa,
- niedokończona hala sportowa,

- zabytkowy park miejski,
- uporządkowanie placu wokół basenu przeciwpożarowego w centrum Wysokiej,
- stworzenie miejsca spotkań na wolnym powietrzu; zbudowanie wiaty, pomostu na basen,
- budynek w Piotrowicach nr 53,
- budynek świetlicy wiejskiej we wsi Wysoka, który jest zdewastowany; wyremontować z zewnątrz oraz wykończyć w środku, aby stworzyć miejsce do spotkań okolicznościowych społeczności oraz zaplecze gastronomiczne,
- tereny po dawnej hucie - zagospodarowanie terenu, zabytkowe budynki odlewni,
- dworzec PKP,
- budowa dróg osiedlowych na nowym osiedlu.

Ostatnią kwestią w tej części badań ankietowych była odpowiedź na pytanie co konkretnie należy zrobić, aby poprawić warunki życia w gminie Przemków w wymiarze technicznym oraz architektoniczno-urbanistycznym? Co powinno być zrobione natychmiast?:

- stworzyć miejsca do wspólnych spotkań, imprez oraz integracji społeczności; finansowa pomoc, bądź ulgi dla osób chcących otworzyć kluby, dyskoteki, bary, kawiarnie, gastronomie, żeby ludzie mieli gdzie się zrelaksować,
- całkowity remont świetlicy w Wysokiej oraz Wilkocinie,
- oddać do użytku kino, by miejscowi mieli jakąkolwiek formę rozrywki,
- park miejski powinien być uprzątnięty i powinno być to miejsce niedzielnych spotkań rodzinnych,
- usunąć gruzy "Przemkowieńki", można by tam było zrobić np. oczko wodne, ławki, zielony skwer,
- zainstalować urządzenia do ćwiczeń na powietrzu,
- tworzyć ścieżki rowerowe,
- wybudować place zabaw,
- remonty dróg i chodników oraz parkingi ul. Ogrodowa, Zielona,
- poprawić jakość dróg, chodników oraz towarzyszącego im oświetlenia,
- przygotować plan działań na najbliższe lata; opracować program poprawy infrastruktury drogowej i budowy nowych dróg,
- utworzyć aktywny i skuteczny monitoring centrum miasta,
- zagospodarowanie terenu zielonego pomiędzy urzędem miasta i przystankiem PKS,
- należałoby zakonserwować wieżę zabytkowego Kościoła w Wysokiej,
- renowacja zabytkowych budynków,
- pilnie zadbać o doprowadzenie wody do wszystkich budynków znajdujących się na wsiach,

- budowa toalet publicznych,
- poprawa komunikacji między Przemkowem, a sąsiadującymi miastami,
- więcej miejsc pracy.

Drugim, bardzo istotnym źródłem informacji było bezpośrednie spotkanie warsztatowe, które miało miejsce w dniu 4 sierpnia 2016 roku w Przemkowskim Ośrodku Kultury. Udział w spotkaniu wzięli między innymi liderzy społeczności lokalnej (w tym lokalni radni, przedstawiciele mieszkańców, przedsiębiorców, Urzędu Miejskiego i organizacji pozarządowych działających w Gminie). Uczestnicy określili kluczowe potrzeby rewitalizacyjne oraz dokonali dookreślenia diagnozy stanu obecnego.

Wypracowane zostały między innymi główne grupy czynników, które wspierają proces rewitalizacji Gminy. Wśród korzystnych uwarunkowań rozwojowych wskazane zostało między innymi centrum miasta wraz z walorami architektonicznymi, w tym pięknymi kamienicami w okolicach rynku, Placu Wolności, ul. Głogowskiej a także pozostałymi zabytkami np. szkołą ewangelicką. Korzystnym uwarunkowaniem rozwojowym jest także istniejąca infrastruktura szlaków rowerowych, wraz z organizowanymi rajdami rowerowymi oraz infrastruktura techniczna np. istniejąca sieć gazowa.

Z kolei jako główne grupy czynników w wymiarze architektoniczno-urbanistycznym oraz technicznym, które utrudniają proces rewitalizacji Gminy wskazane zostało między innymi:

- zły stan kamienic w centrum miasta,
- brak dbałości o zabytki – m.in. szkoła ewangelicka,
- zniszczone budynki – wymagające wkładu środków finansowych i rewitalizacji,
- ruiny na prywatnych posiadłościach, gruzowisko w centrum miasta,

Znaczącym problemem jest także zły stan dróg i chodników, brak wyznaczonych miejsc parkingowych, oraz fakt, że istnieje kilku właścicieli dróg i chodników na terenie Gminy. Ponadto barierą jest znaczna powierzchnia Gminy i jej położenie geograficzne z daleka od dróg krajowych, w połączeniu z brakami w komunikacji publicznej, w tym słabą komunikacją między miastami. Czynnikiem utrudniającym proces rewitalizacji jest także brak poczucia bezpieczeństwa w mieście, w tym także brak sygnalizacji świetlnej ul. Głogowska.

Natomiast w odpowiedzi na pytanie jakie działania rewitalizacyjne należy podjąć, aby skutecznie wykorzystywać siły i szanse oraz przełamywać bariery i słabości w wymiarze architektoniczno-urbanistycznym oraz technicznym, wskazane zostały następujące główne grupy pomysłów:

- rewitalizacja techniczna i funkcjonalna centrum miasta,

Rysunek 6. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na mało estetyczny wygląd Gminy

Źródło: Diagnoza architektoniczno-urbanistyczna i techniczna Gminy Przemków dla potrzeb opracowania LPR

5 Obszary problemowe

5.1 Metodologia delimitacji obszarów problemowych

Delimitacji przestrzennej obszarów wymagających wsparcia w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dokonano na podstawie wieloczynnikowej analizy ilościowej i jakościowej opartej na:

1. Identyfikacji występujących na terenie Gminy problemów w sferze społecznej, ekonomiczno-gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, zawartej w diagnozie obecnej sytuacji Gminy Przemków.
2. Wynikach konsultacji społecznych z udziałem wszystkich grup interesariuszy rewitalizacji, tj. podczas spotkania poświęconego rewitalizacji Gminy i podczas warsztatów oraz poprzez

anonimowe badania ankietowe przeprowadzone w trakcie spotkań bezpośrednich oraz na stronie internetowej Gminy.

3. Wytycznych krajowych i europejskich w zakresie przeprowadzania procesu rewitalizacji oraz wyznaczania obszarów problemowych, a w tym m.in. kryteriów określonych w art. 47 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 08.12.2006 r., tj.:
 - a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
 - b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
 - c) niekorzystne trendy demograficzne,
 - d) niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania kształcenia,
 - e) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
 - f) szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska,
 - g) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
 - h) wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców,
 - i) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego,
 - j) niski poziom wydajności energetycznej budynków.
4. Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa z dnia 13.08.2008 r. i określonych w nim kryteriów wyznaczania obszarów kwalifikujących się do otrzymania tego rodzaju wsparcia:
 - a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
 - b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
 - c) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
 - d) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
 - e) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

5.2 Zasięg przestrzenny i charakterystyka obszarów problemowych

Synteza wyników uzyskanych z przeprowadzonych diagnoz obecnej sytuacji społecznej, ekonomiczno-gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej Gminy Przemków, dobra znajomość lokalnych uwarunkowań przez członków Zespołu ds. LPR, a także oczekiwania i potrzeby lokalnej społeczności, doprowadziły do wyodrębnienia obszarów kryzysowych na terenie Gminy, cechujących

się największą kumulacją negatywnych zjawisk i problemów, a jednocześnie o zbliżonym sposobie zagospodarowania oraz podobnym charakterze i pełnionych funkcjach.

Na podstawie przeprowadzonych diagnoz w czterech sferach: społecznej, ekonomiczno-gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, wyodrębniono obszar zdegradowany. Zaznaczono tereny, które wskazywane były jako zdegradowane (obciążone trudnościami) w różnych sferach, i w całości wskazano obszary zidentyfikowane jako obciążone problemami w sferze społecznej, ponieważ rewitalizacja ma mieć wymiar przed wszystkim społeczny i przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych.

Tak więc obszar zdegradowany obejmuje:

- centrum miasta Przemków, centralną, najstarszą część miasta, identyfikowaną w diagnozie społecznej jako ulice Głogowska, Kościuszki, Nowa i Plac Wolności, które zostały rozszerzone o przyległą przestrzeń funkcjonalną, tworząc spójną urbanistyczno-architektonicznie całość i społeczną tkankę miasta. Przy uwzględnieniu tych czynników obszar zdegradowany obejmuje ulice: Głogowska, Nowa, 10-lutego, Garncarska, Reja, Zamkowa, Królewska, Owcza, Plac Targowy, Winogrodzka, Nieznana, Górską, Ratuszowa, Plac Wolności, Plac Kościelny, Wilcza, Krótka, Lipowa, Sikorskiego, Marszałka Roli Żymierskiego, Kościuszki, Strzelecka (stadion) i Leśna Góra.

- osiedle Huta w mieście Przemków, zawierające ulice: Rybna, Szkolna, Zielona, Ogrodowa, Kolejowa, Wielkie Piece i Topolowa;

- sołectwa: Wysoka, Jędrzychówek, Piotrowice.

Na podstawie przeprowadzonych diagnoz obejmujących cztery sfery funkcjonowania gminy, oraz po uwzględnieniu opinii mieszkańców, wskazany został obszar rewitalizacji, cechujący się największą kumulacją negatywnych zjawisk i problemów, jak również znacznym potencjałem rozwojowym. Obok kryterium wysokiego stopnia degradacji przy wyodrębnieniu obszaru rewitalizacji ważnym czynnikiem była identyfikacja szansy realizacji zaplanowanych działań naprawczych, zarówno działań inwestycyjnych, ale także powiązanych z nimi działań nieinwestycyjnych na rzecz rozwoju lokalnej społeczności, których realizacja łącznie przełoży się na realną możliwość tworzenia warunków pozytywnych zmian.

Wskazany obszar rewitalizacji i podjęcie planowanych działań stanowią kluczowe elementy dla poprawy jakości życia mieszkańców poprzez podjęcie skoncentrowanej interwencji w obszarze najbardziej wymagającym tych działań. Obszar rewitalizacji obejmuje:

centrum miasta Przemków, obejmujące ulice: Głogowska (nr 1-19, 35-50), Nowa, 10-lutego, Garncarska, Reja, Zamkowa (nr 2-6d), Królewska, Owcza, Plac Targowy, Winogrodzka, Nieznana, Górską, Ratuszowa, Plac Wolności, Plac Kościelny, Wilcza, Krótka, Sikorskiego, Lipowa, Kościuszki (od nr 1-6 i 16-32), Marszałka Roli-Żymierskiego (nr 1-12, 34-44), Strzelecka (stadion) i Leśna Góra.

W poniższej tabeli znajdują się dwa wskaźniki obligatoryjne dla obszaru – udział procentowy ludności oraz powierzchni obszaru. Oba nie przekraczają limitów (maksymalnie 20% powierzchni oraz 30% ludności).

Tabela 36. Procent powierzchni i procent ludności obszaru wybranego do rewitalizacji

POWIERZCHNIA GMINY: 107,45 km ²	LICZBA LUDNOŚCI W GMINIE*: 8478
Powierzchnia obszaru zdegradowanego: 23,93 km ²	Ludność obszaru zdegradowanego: 4769
Udział procentowy: 22,37% powierzchni gminy	Udział procentowy: 56,25%
Powierzchnia obszaru rewitalizacji: 0,730 km ²	Ludność obszaru rewitalizacji: 1747
Udział procentowy: 0,68% powierzchni gminy	Udział procentowy: 20,60 %

* liczba ludności na dzień 30.11.2016

Źródło: Opracowanie własne

5.3 Opis sytuacji na obszarach problemowych

Na podstawie wspomnianych wyżej wymogów i wytycznych rewitalizacji, sytuację na obszarach uznanych za zdegradowane można opisać w czterech głównych aspektach – sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

5.3.1 Sfera społeczna

Problemy społeczne, zidentyfikowane na obszarze Gminy to duże bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, niski poziom kapitału społecznego, niewystarczający dostęp do niezbędnej infrastruktury – szczególnie społecznej, zdrowotnej oraz opiekuńczo-wychowawczej, w tym dla osób niepełnosprawnych, niskie poczucie bezpieczeństwa. Działania rewitalizacyjne powinny w szczególności objąć następujące grupy społeczne: osoby bezrobotne, kobiety (szczególnie bezrobotne), młodzież, osoby nadużywające alkoholu, osoby w wieku 25 do 50 lat. Ważne w sferze społecznej jest zagospodarowanie przestrzeni publicznej w sposób umożliwiający podejmowanie aktywności społecznych, wzmacniających poczucie tożsamości lokalnej i integrujących lokalną społeczność. Ponadto, uwzględniając potrzeby zagospodarowania czasu wolnego młodzieży należy położyć nacisk na rozwijanie aktywności sportowej.

5.3.2 Sfera gospodarcza

Na podstawie diagnozy zostały wskazane miejscowości koncentrujące w sobie negatywne zjawiska w sferze ekonomiczno-gospodarczej, niemniej zidentyfikowane zjawiska odnoszą się do całej gminy (lub oddziałują na całą gminę) i są to przede wszystkim:

- niewielka liczba podmiotów gospodarczych,
- słabe warunki dla rozwoju przedsiębiorczości,
- brak inwestorów,
- mała aktywność mieszkańców.

Taka specyfika oznacza, że planowane do realizacji działania powinny być ukierunkowane na wzmocnienie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, oraz wzmocnienie przedsiębiorczości.

5.3.3 *Sfera środowiskowa*

W sferze środowiskowej zidentyfikowano różne zagrożenia, które w dużej mierze odnosiły się do całej gminy. Obszary podwyższonego ryzyka obejmują:

- Obszar Przemków (szczególnie centrum miasta) – lokalizacja obszaru o obniżonych standardach jakości powietrza.
- Gmina Przemków – lokalizacja obszarów o obniżonych standardach jakości wód.
- Gmina Przemków – lokalizacja obszarów o niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców, zagrażającej zachowaniem dobrej jakości krajobrazu i różnorodności biologicznej.
- Gmina Przemków – lokalizacja obszarów zagrożonych powstawaniem dzikich wysypisk śmieci i zanieczyszczeniem środowiska zwłaszcza w lasach i wód.
- Obręb Przemków – lokalizacja obszaru, który poprzez niewłaściwe zagospodarowanie kąpieliska i parku stwarza zagrożenie utraty różnorodności biologicznej w pobliskich cennych ekosystemach w Borach Dolnośląskich i rezerwatach.

Mając na uwadze zidentyfikowane zagrożenia środowiskowe należy podejmować działania zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem i wykorzystaniem walorów środowiska naturalnego.

5.3.4 *Sfera przestrzenno-funkcjonalna*

W sferze przestrzennej zidentyfikowano przede wszystkim obszar miejski, jako wymagający rewitalizacji (w badaniu ankietowym także sołectwo Wysoka), a jako największe problemy w tej sferze są:

- zły stan budynków w mieście (zabytkowe centrum miasta),
- stan dróg i słaba komunikacja publiczna,
- zły stan obiektów komunalnych i zabytkowych,
- brak infrastruktury rekreacyjnej i sportowej,
- brak dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w niektórych gospodarstwach domowych.

Wszechstronne, wielowymiarowe potrzeby infrastrukturalne wymagają podjęcia działań systematycznych i konsekwentnie realizujących zakładane cele. Ważne jest w kontekście rewitalizacji,

aby podejmowane działania inwestycyjne zakładały szeroką partycypację społeczną, w tym aktywny udział (i wpływ) mieszkańców na rodzaj i zakres podejmowanych działań. Jednocześnie ważne jest wzmocnienie miastotwórczych czynników budujących tożsamość, w tym zachowanie historycznego charakteru centrum miasta, oraz poprawa jakości infrastruktury stanowiącej zaplecze rekreacyjno-sportowe dla mieszkańców.

5.3.5 Potencjał obszaru rewitalizacji

Obszar gminy Przemków, zidentyfikowany jako obszar zdegradowany i podlegający rewitalizacji charakteryzuje się nagromadzeniem czynników negatywnych, jednocześnie wskazany obszar ma kluczowe znaczenie dla rozwoju całej gminy.

Centrum miasta ma niezwykle istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Jest to centrum administracyjno-kulturalne oraz handlowe miasta, w którym skupione są instytucje o znaczeniu dla rozwoju społecznego tj. Przemkowski Ośrodek Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemkowie, Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach Punkt w Przemkowie, Urząd Miejski w Przemkowie, OSP, Kościół pw. WNMP w Przemkowie, Cerkiew prawosławna pw. Św. Michała Archanioła, Poczta, Bank Spółdzielczy, BZ WBK, apteki, placówki handlowe i usługowe. Jest to miejsce organizacji Ogólnopolskiego Biegu po Miód z udziałem osób niepełnosprawnych odbywającego się w ramach Dolnośląskiego Święta Miodu i Wina w Przemkowie - największej imprezy odbywającej się w Przemkowie cyklicznie od 1999 r., promującej lokalnych pszczelarzy a także dorobek artystyczny ludzi związanych z Przemkowem (malarstwo, rękodzieło). Impreza skupia mieszkańców Przemkowa, okolicznych miejscowości, a także turystów z odległych okolic Polski, dlatego centrum miasta jest tak ważne dla kreowania pozytywnego wizerunku miasta i zachęcenia turystów do odwiedzania gminy również poza datą organizacji imprezy. Na terenie centrum zlokalizowana jest także "Ścieżka historyczno-przyrodnicza po Przemkowie" po wybranych zabytkach Przemkowa prezentująca 14 obiektów architektury oraz park miejski. Głównym zadaniem szlaku turystycznego uwzględniającego kontekst historyczny, przyrodniczy i krajobrazowy jest wypromowanie wielokulturowej historii miasta.

5.3.6 Oczekiwania mieszkańców

W ramach społecznej partycypacji przeprowadzono badania ankietowe oraz spotkania warsztatowe z mieszkańcami, a ich celem było uzyskanie opinii mieszkańców o potrzebach rewitalizacyjnych. Ankieta pokazała szeroką skalę degradacji miasta i potrzeby inwestycyjne praktycznie we wszystkich sferach życia publicznego: komunikacji publicznej, złego stanu dróg, braku ścieżek rowerowych i infrastruktury rekreacyjnej, a także infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej, gazowej i ciepłowniczej. Mieszkańcy podkreślali niski poziom estetyki budynków, ich dewastację – szczególnie w odniesieniu

do centrum Przemkowa, oraz brak miejsc rekreacji, w tym zaniedbany (a bardzo potrzebny) stadion miejski. Mieszkańcy wskazali szereg działań, których oczekują w ramach rewitalizacji, a które można pogrupować w następujących obszarach:

- rewitalizacja techniczna i funkcjonalna centrum miasta,
- reorganizacja ruchu w centrum miasta i utworzenie deptaka w połączeniu z modernizacją infrastruktury drogowej,
- rewitalizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych, w tym przede wszystkim stadionu, kąpieliska oraz dokończenie budowy hali sportowej, tworzenie ścieżek rowerowych i ścieżek zdrowia.

5.3.7 Dokumentacja fotograficzna obszaru rewitalizacji

Poniżej zaprezentowano zestaw fotografii dokumentujących wybrane fragmenty miasta, zidentyfikowane powyżej na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdjęcie 1. Ul. 10-lutego

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 2. Kamienice przy Placu Wolności

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 3 Widok na ul. Owczą

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 4. Skwer Plac Targowy

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 5. Skwer przy ul. Kościuszki

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 6. Stadion miejski

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 7. Ul. Królewska

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 8. Ul. Reja

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 9. Ul. Winogrodzka

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 10. Ul. Sikorskiego

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Zdjęcie 11. Ul. Zamkowa

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

Źródło: Materiały Urzędu Miejskiego w Przemkowie

6 Wyznaczenie wizji oraz celów rewitalizacji

Wizja i cele rewitalizacji zależne są od realizacji przedsięwzięć na terenach przewidzianych do rewitalizacji na obszarze Gminy Przemków do 2023 roku.

6.1 Wizja obszarów zdegradowanych po rewitalizacji

Obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Przemków po przeprowadzeniu procesów i wdrożeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest obszarem, który został uzdrowiony i ożywiony społecznie, gospodarczo, jak i przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i walorów środowiskowych.

Na jego terenie została odnowiona zabudowa wyposażona w infrastrukturę oraz poprawiła się jakość życia. Odnowiono budynki wymagające remontu, odrestaurowano zabytki i zagospodarowano nieużywane obiekty. Wyremontowano stadion miejski, dzięki czemu w Gminie odbywają się imprezy sportowe, które integrują mieszkańców i popularyzują wśród nich zdrowy tryb życia. Stworzono też tereny zielone, dzięki czemu Gmina stała się miejscem estetycznym i atrakcyjnym. Przyciąga to do Gminy turystów i inwestorów.

Gmina stała się przyjaznym miejscem dla prowadzenia działalności gospodarczej, dzięki czemu powstają nowe firmy, a co za tym idzie miejsca pracy dla mieszkańców. Powstają nowe punkty usługowe, rozwija się przy tym oferta turystyczna.

Poprawia się jakość życia na terenie Gminy. Mieszkania komunalne są wyposażone w ogrzewanie centralne, kanalizację i gaz, skanalizowano też gospodarstwa na terenach wiejskich. Komunikacja miejska działa bez zarzutu, odnowione gminne drogi i chodniki nie stanowią niebezpieczeństwa. Mieszkańcy mają łatwy dostęp do placówek zdrowotnych oraz opiekuńczo-wychowawczych, jak żłobki i przedszkola. Gmina jest też miejscem czystym, nie powstają żadne wysypiska śmieci, a dzięki usprawnieniu systemu oczyszczania ścieków poprawiła się jakość wód.

Ożywia się przyjazna i zróżnicowana przestrzeń publiczna, pojawiają się nowe punkty usługowe, miejsca odpoczynku, aktywnego spędzania czasu i spotkań - zaspokajające potrzeby użytkowników i tworzące nowe miejsca pracy. Odnowiono miejsca rekreacji i uporządkowano park miejski, odtworzono też kąpielisko. Mieszkańcy spotykają się w przyjaznej i estetycznej przestrzeni, spędzają wspólnie czas, co przekłada się na wzrost wzajemnego zaufania i poczucie bezpieczeństwa.

Zniwelowano wykluczenie społeczne i ubóstwo, zwiększyło się zatrudnienie wśród mieszkańców, a tym samym spadł poziom bezrobocia i liczba beneficjentów opieki społecznej. Nastąpiła również poprawa aktywności społecznej i gospodarczej osób zamieszkujących niniejsze obszary oraz wzrost inicjatyw lokalnych.

6.2 Cel główny rewitalizacji

Poprawa warunków rozwoju, spójności i ożywienie obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym i gospodarczym oraz kreowanie ich pozytywnego wizerunku.

6.3 Cele szczegółowe / pośrednie:

- Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia;
- Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych;
- Poprawa komunikacji w Gminie przez remont dróg i chodników, wprowadzenie oznakowania drogowego;
- Poprawa jakości przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej;
- Ochrona środowiska naturalnego w Gminie przez likwidację dzikich wysypisk śmieci;

- Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości;
- Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat i poprawę zatrudnienia;
- Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów oraz utworzenie zielonych przestrzeni publicznych;
- Kreowanie pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizowanych.

6.4 Wskaźniki osiągnięcia celów (produktu i rezultatu)

Wskaźniki produktu - wskaźniki obrazujące bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia, mierzony konkretnymi wielkościami. Liczone są one w jednostkach fizycznych lub pieniężnych. Wskaźniki rezultatu to wskaźniki odpowiadające bezpośrednim efektom następującym po realizacji projektu. Muszą logicznie wynikać ze wskaźników produktu (powiązanie rezultatu z produktem) oraz celu i zakresu projektu. Dostarczają one informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową (bazową). Mogą przybrać formę wskaźników fizycznych lub finansowych. Wskaźniki rezultatu mierzone są bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektu bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie. Wskaźniki osiągnięcia celów są elementem kart projektów.

7 Projekty

Po wyznaczeniu celów procesu rewitalizacji w powyższym rozdziale, przystępuje się do identyfikacji sposobów ich rozwiązania.

Podstawową jednostką dla rozwiązania problemu i osiągnięcia danego celu jest projekt. Projekt to działanie realnie zaplanowane, celujące w dokładnie zdiagnozowany problem, popierane przez interesariuszy obszaru zdegradowanego, charakteryzujące się jasno określonym, realnym i mierzalnym celem, o określonym terminie realizacji, zapewnionych źródłach finansowania i wyznaczonych do realizacji podmiotach.

7.1 Zestawienie projektów

Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji będą osiągnięte za pomocą projektów **inwestycyjnych**, **nieinwestycyjnych** i **uzupełniających**. Każdy z projektów opisany jest w karcie projektu,

uwzględniającej jego tytuł, miejsce realizacji, wnioskodawcę, partnerów, zakres rzeczowy i opis projektu, wskaźnik produktu i rezultatu, szacowany kosztorys, źródła finansowania oraz harmonogram realizacji.

7.1.1 Projekty inwestycyjne

KARTA PROJEKTU NR 1			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Przebudowa kina Gwardia w celu ponownego uruchomienia i rozszerzenia działalności z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, Plac Targowy 4 , dz. nr 362/1
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków, Przemkowski Ośrodek Kultury
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Remont obiektu kina obejmujący: <ul style="list-style-type: none"> • remont i wyposażenie sali kinowej w celu ponownego uruchomienia z dostosowaniem do pełnienia funkcji sali konferencyjnej i koncertowej, pełnienia funkcji teatru • remont toalet, pomieszczeń technicznych, • modernizacja instalacji co, zainstalowanie energooszczędnego oświetlenia. Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany obiekt, odnowiona sala kinowo-teatralna Wskaźniki rezultatu: 2. liczba osób korzystających z obiektu, któremu przywrócono i nadano nowe funkcje (l.osób/rok)
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		1 000 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	01.2019
		Termin zakończenia	12.2019

KARTA PROJEKTU NR 2			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Remont Przemkowskiego Ośrodka Kultury
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Głogowska 17, dz. nr 748/1
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków, Przemkowski Ośrodek Kultury

4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Przebudowa i remont pomieszczeń w obiekcie obejmująca: - remont pomieszczenia byłej kawiarni w celu utworzenia sali warsztatowo-edukacyjnej (sala prób orkiestry, lokalnych zespołów), - wydzielenie toalet i wymiana instalacji sanitarnej, - remont klatki schodowej Obiekt jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. liczba wyremontowanych sal warsztatowych 2. liczba nowo powstałych miejsc dla korzystających z obiektu Wskaźniki rezultatu: 2. Liczba osób korzystających z wyremontowanego obiektu (1. osób/rok)
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		300 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	06.2017
		Termin zakończenia	05.2018

KARTA PROJEKTU NR 3		
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przebudowa i adaptacja zdegradowanego budynku przy ul. Generała Sikorskiego 1 na wielofunkcyjny ośrodek działań społecznych na rzecz rozwoju integracji wielopokoleniowej i wielokulturowej, turystyki oraz aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Generała Sikorskiego 1, dz. nr 694/4
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków, lokalne stowarzyszenia
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Przebudowa obiektu obejmująca termomodernizację dachu, ścian, posadzek, wymiana stolarki otworowej, remont pomieszczeń z wymianą instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej, wydzielenie toalet; wydzielenie pomieszczeń pełniących funkcje społeczne i administracyjne dla organizacji pozarządowych, a także na potrzeby utworzenia punktu informacji turystycznej. Przebudowa instalacji co wraz z kotłownią na gazową, wykonanie instalacji solarnej dla c.w.u., energooszczędnego oświetlenia. Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. przebudowany i zrewitalizowany obiekt umożliwiający podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, efektywny energetycznie, dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych Wskaźniki rezultatu: 1. liczba organizacji działających w budynku 2. liczba osób korzystających z obiektu 3. liczba placówek wsparcia dla osób niepełnosprawnych 4. liczba osób niepełnosprawnych korzystających z obiektu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	2 000 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	01.2019
		Termin zakończenia	06.2020

KARTA PROJEKTU NR 4			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Rewitalizacja zabytkowego centrum Przemkowa	
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, część ul. Głogowskiej, ul. Plac Wolności	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	W ramach zadania powstanie projekt organizacji ruchu wyłączający lub ograniczający ruch w centrum miasta na części ul. Głogowskiej i Plac Wolności (z możliwością utworzenia deptaku), utworzone zostaną miejsca parkingowe, zainstalowane zostanie energooszczędne oświetlenie, zagospodarowane zostaną tereny zielone, miejsce po byłym przystanku autobusowym, zainstalowane nowe ławki i kosze na śmieci, ujednolicenie oznakowania, zagospodarowana zostanie przestrzeń publiczna w centrum miasta odtwarzająca jego historyczny charakter. Obiekt (przestrzeń publiczna) będzie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowana przestrzeń publiczna Wskaźniki rezultatu: 1. liczba powstałych miejsc parkingowych 2. liczba zamontowanych opraw świetlnych	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	1 500 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany	Termin rozpoczęcia	11.2017

	harmonogram projektu	Termin zakończenia	10.2018
--	----------------------	--------------------	---------

KARTA PROJEKTU NR 5			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Przebudowa stadionu miejskiego w Przemkowie wraz z rozbudową infrastruktury socjalnej
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Strzelecka 2, dz. nr 789
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		W ramach zadania przebudowane zostaną trybuny dla publiczności zapewniające bezpieczeństwo zawodników i osób uczestniczących w imprezach organizowanych na stadionie, przebudowany zostanie budynek, który pełnić będzie funkcje zaplecza socjalno-sanitarnego dla zawodników, sędziów i obsługi wraz z salą treningową i konferencyjną. Przebudowane zostanie ogrodzenie stadionu zapewniające bezpieczeństwo osób korzystających z obiektu, wydzielone parkingi oraz zainstalowane energooszczędne oświetlenie oraz instalacja solarna na potrzeby cw. Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany obiekt sportowy 2. liczba imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym Wskaźniki rezultatu: 1. liczba osób korzystających z obiektu (l.osób/rok)
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		2 000 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	01.2019
		Termin zakończenia	01.2020

KARTA PROJEKTU NR 6			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Modernizacja placu rekreacyjno-zabawowego przy ul. Marszałka Roli-Żymierskiego
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Marszałka Roli-Żymierskiego, dz. nr 644 i 645
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków,
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zadanie obejmuje modernizację istniejącego placu zabaw – uzupełnienie i wymianę starych urządzeń zabawowych oraz innych o charakterze rekreacyjno-sportowym i małej architektury – ławki, altana, kosze na śmieci; wymiana ławek przy boisku, wymiana podłoża na boisku na podłoże ze sztucznej trawy, nasadzenia, ogrodzenie terenu.

		Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany teren rekreacyjno-zabawowy Wskaźniki rezultatu: 1. liczba osób korzystających z obiektu (1.osób/rok)	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	300 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	03.2019
		Termin zakończenia	10.2019

KARTA PROJEKTU NR 7			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 701, 706/2 wraz z wymianą infrastruktury wodno-kanalizacyjno-burzowej	
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Głogowska, ul. Plac Wolności dz. nr 701, 844/1, 843/1, 706/2	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Przebudowa obejmuje odcinek drogi gminnej o długości ok. 800 m prowadzący od ul. Głogowskiej 19 do skrzyżowania przy ul. Plac Wolności z drogą powiatową. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 800 m Wskaźniki rezultatu: 1. monitorowane natężenie ruchu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	800 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 8		
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 643
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Sikorskiego, dz. nr 643
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Przebudowa obejmuje odcinek drogi gminnej o długości ok. 400 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. chodniki z

		odwodnieniem, modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 400 m Wskaźniki rezultatu: 1. monitorowane natężenie ruchu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	600 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 9			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 703, 705	
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Ratuszowa, dz. nr 703, 705	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Przebudowa obejmuje drogę gminną o długości ok. 100 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. chodniki z odwodnieniem, modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 100 m Wskaźniki rezultatu: 1. monitorowane natężenie ruchu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	150 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 10		
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 524
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Zamkowa, dz. nr 524
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków

4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Przebudowa obejmuje drogę gminnej o długości ok. 180 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. chodniki z odwodnieniem, modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 180 m Wskaźniki rezultatu: 1. liczba osób korzystających z drogi (1.osób/rok)
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		270 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 11			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Przebudowa drogi gminnej (ciągu pieszego) w Przemkowie, dz. nr 521
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Królewska, dz. nr 521
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Przebudowa obejmuje drogę gminną o długości ok. 80 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. z odwodnieniem, modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 80 m Wskaźniki rezultatu: 1. liczba osób korzystających z drogi
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		80 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 12			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 532
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Reja, dz. nr 532
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Przebudowa obejmuje odcinek drogi gminnej o długości ok. 100 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. chodniki z

		odwodnieniem, modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 100 m Wskaźniki rezultatu: 1. monitorowane natężenie ruchu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	150 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 13			
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 542	
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Nowa, dz. nr 542	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Przebudowa obejmuje drogę gminną o długości ok. 110 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. chodniki z odwodnieniem, modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 110 m Wskaźniki rezultatu: 1. monitorowane natężenie ruchu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	165 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 14		
1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 556
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. 10 Lutego, dz. nr 556
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków

4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Przebudowa obejmuje odcinek drogi gminnej o długości ok. 110 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. chodniki z odwodnieniem, modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Uzupełnienie i ujednolicenie oznakowania pionowego i poziomego.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. przebudowana droga gmina o dł. ok. 110 m Wskaźniki rezultatu: 1. monitorowane natężenie ruchu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	165 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów)	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 15

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Renowacja budynku przy ul. Plac Wolności 2 i 2a	
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 2/2a, dz. nr 709	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Zadanie obejmuje renowację budynku przy ul. Plac Wolności 2 i 2a w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. zatrzymanie dalszej degradacji budynku	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	200 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 16

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Renowacja budynków przy ul. Plac Wolności 3
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 3, dz. nr 710
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków

4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zadanie obejmuje renowację budynków przy ul. Plac Wolności 3 w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. zatrzymanie dalszej degradacji budynku
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		200 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 17

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Renowacja budynku przy ul. Plac Wolności 4
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 4, dz. nr 711
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zadanie obejmuje renowację budynku przy ul. Plac Wolności 4 w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. zatrzymanie dalszej degradacji budynku
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		200 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 18

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Renowacja budynku przy ul. Plac Wolności 5 i 5a
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 5 i 5a, dz. nr 712
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zadanie obejmuje renowację budynku przy ul. Plac Wolności 5 i 5a w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie

			termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. zatrzymanie dalszej degradacji budynku
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		200 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 19

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Renowacja budynku przy ul. Plac Wolności 6 i 6a
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 6 i i 6a, dz. nr 713/1
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zadanie obejmuje renowację budynku przy ul. Plac Wolności 6 i 6a w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:		Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. wizualne
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego		200 000,00 zł
7.	Źródła finansowania		Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 20

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego		Renowacja budynku przy ul. Plac Wolności 7
2.	Miejsce realizacji		59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 7, dz. nr 714
3.	Wnioskodawca/Partnerzy		Gmina Przemków
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zadanie obejmuje renowację budynku przy ul. Plac Wolności 7 w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.

5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. wizualne	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	200 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 21

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Renowacja budynku przy ul. Plac Wolności 10	
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 10, dz. nr 717	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Zadanie obejmuje renowację budynku przy ul. Plac Wolności 10 w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. wizualne	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	200 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

KARTA PROJEKTU NR 22

1	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Renowacja budynku przy ul. Plac Wolności 11	
2.	Miejsce realizacji	59-170 Przemków, ul. Plac Wolności 11, dz. nr 718	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Zadanie obejmuje renowację budynku przy ul. Plac Wolności 11 w Przemkowie. W ramach zadania wykonana zostanie termomodernizacja dachu i ścian budynku wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz elewacja.	

5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: 1. zrewitalizowany budynek Wskaźniki rezultatu: 1. wizualne	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	200 000,00 zł	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, RPO WD (w ramach działania 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów), właściciele lokali mieszkalnych	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	10.2018
		Termin zakończenia	08.2019

7.1.2 Projekty nieinwestycyjne

KARTA PROJEKTU NR 1			
1	Tytuł przedsięwzięcia	Organizacja wielopokoleniowej olimpiady interdyscyplinarnej dla mieszkańców Przemkowa	
2.	Miejsce realizacji	Stadion miejski w Przemkowie, ul. Strzelecka 2	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków, Stowarzyszenie Wspierania Działań Społecznych Inicjatywa	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	W ramach projektu cyklicznie organizowana będzie impreza dla społeczności lokalnej od dzieci do seniorów o charakterze sportowo-rekreacyjnym integrująca wszystkie grupy wiekowe i angażująca lokalny potencjał organizacji pozarządowych	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: ▪ Liczba zorganizowanych imprez Wskaźniki rezultatu: ▪ Liczba uczestników imprezy	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	Brak danych	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, EFS	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	09.2017
		Termin zakończenia	Cyklicznie, we wrześniu

KARTA PROJEKTU NR 2		
1	Tytuł przedsięwzięcia	Uliczny teatr – poznaj historię Przemkowa
2.	Miejsce realizacji	Centrum Przemkowa
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków, Przemkowski Ośrodek Kultury, szkoły

4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	W ramach projektu uczestnicy – chętni mieszkańcy Przemkowa opowiedzą w formie napisanej przez siebie sztuki i przedstawią najciekawsze fragmenty historii Przemkowa w celu przekazania jej najmłodszemu pokoleniu oraz osobom napływowym	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowana impreza uliczna Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób biorących udział w imprezie 	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	Brak danych	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, EFS	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	2017
		Termin zakończenia	2022

KARTA PROJEKTU NR 3			
1.	Tytuł przedsięwzięcia	Organizacja cyklicznych imprez integrujących mieszkańców	
2.	Miejsce realizacji	Centrum Przemkowa	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków, Przemkowski Ośrodek Kultury, szkoły	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	W ramach projektu cyklicznie organizowany będzie Jarmark Wielkanocny i Jarmark Bożonarodzeniowy. Mieszkańcy Przemkowa (różnych grup wiekowych) będą mieli możliwość sprzedaży i zakupu rękodzieła oraz wyrobów lokalnych wytwarzanych przez mieszkańców. Projekt obejmuje organizację spotkań wigilijnych dla ludzi starszych i samotnych oraz sylwestra na rynku dla wszystkich mieszkańców gminy.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowana impreza uliczna Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób biorących udział w imprezie 	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	Brak danych	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, EFS	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	2017
		Termin zakończenia	2022

KARTA PROJEKTU NR 4		
1.	Tytuł przedsięwzięcia	Organizacja wycieczek przyrodniczych
2.	Miejsce realizacji	Gmina Przemków
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków, Stowarzyszenie Wspierania Działań Społecznych Inicjatywa

4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	W ramach projektu cyklicznie organizowane będą wycieczki i rajdy piesze oraz rowerowe mające na celu poznanie walorów przyrodniczych i krajoznawczych gminy Przemków oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorganizowana impreza plenerowa Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób biorących udział w imprezie 	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	Brak danych	
7.	Źródła finansowania	Budżet Gminy, EFS	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	2018
		Termin zakończenia	2022

KARTA PROJEKTU NR 5			
1	Tytuł przedsięwzięcia	Utworzenie centrum wspierania aktywności społecznej – „Bank Pomysłów dla Przemkowa”	
2.	Miejsce realizacji	Gmina Przemków	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków, Stowarzyszenie Wspierania Działań Społecznych Inicjatywa	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	W ramach projektu mieszkańcy Przemkowa będą zgłaszać swoje umiejętności, zdolności, które będą mogły być wykorzystane na rzecz innych osób; nastąpi integracja lokalnej społeczności, zagospodarowanie czasu osób pozbawionych możliwości korzystania z różnych form działalności kulturalno-edukacyjnej	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba zgłoszonych pomysłów ▪ Liczba zorganizowanych warsztatów Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób korzystających z Banku Pomysłów 	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	Brak danych	
7.	Źródła finansowania	Gmina Przemków, EFS	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	2018
		Termin zakończenia	2022

KARTA PROJEKTU NR 6		
1	Tytuł przedsięwzięcia	Utworzenie świetlicy środowiskowej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem

2.	Miejsce realizacji	Gmina Przemków, ul. Gen. Sikorskiego 1	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Utworzona świetlica środowiskowa pełnić będzie funkcję centrum organizacji aktywnych form spędzania wolnego czasu osobom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym a także grup wsparcia.	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba zorganizowanych warsztatów Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób korzystających z zajęć w świetlicy 	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	Brak danych	
7.	Źródła finansowania	Gmina Przemków, EFS	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	2018
		Termin zakończenia	2022

KARTA PROJEKTU NR 7			
1	Tytuł przedsięwzięcia	Stworzenie systemu preferencji ekonomicznych dla rozwoju sfery usługowej wykorzystującej potencjał przyrodniczo-kulturowy Gminy Przemków	
2.	Miejsce realizacji	Gmina Przemków	
3.	Wnioskodawca/Partnerzy	Gmina Przemków	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	W ramach projektu powstanie system wsparcia dla przedsiębiorców chcących uruchomić działalność gospodarczą o charakterze turystycznym wykorzystującym zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy a także system preferencji podatkowych dla w/w rodzaju działalności	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu:	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ System preferencji ekonomicznych Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba utworzonych podmiotów gospodarczych 	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego	Brak danych	
7.	Źródła finansowania	Gmina Przemków, EFS	
8.	Przewidywany harmonogram projektu	Termin rozpoczęcia	2018
		Termin zakończenia	2022

7.1.3 Projekty uzupełniające

Ogólny wykaz projektów uzupełniających:

- Pobudzenie aktywności społecznej i przedsiębiorczości mieszkańców:

- Utworzenie stoisk targowych na Rynku, przeznaczonych do sprzedaży produktów regionalnych, bezpośrednio od producentów;
- Stworzenie systemu dotacyjnego związanego z tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej.
- Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości i aktywności społecznej.
- Wspieranie młodzieżowych inicjatyw społecznych i uruchomienie mini grantów dla aktywnych.
- Organizacja prac interwencyjnych i robót publicznych dla osób bezrobotnych, w szczególności długotrwale bezrobotnych.
- Powołanie Forum Przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Rynku i w jego najbliższej okolicy.
- Realizacja programów przekwalifikowania dla osób długotrwale bezrobotnych w porozumieniu z pracodawcami.
- Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych oraz organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.
- Imprezy integrujące mieszkańców, np. kolacja wigilijna, śniadanie wielkanocne.

- Zagospodarowanie terenów na cele turystyczne i rekreacyjne:

- Stworzenie systemu preferencji ekonomicznych do rozwoju przemysłu turystycznego wykorzystującego lokalne zasoby dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
- Realizacja programów społecznych dotyczących włączania osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych marginalizacją w wykreowanie funkcji turystycznej na obszarze Gminy.
- Utworzenie systemu wsparcia dla organizacji pozarządowych, których działalność koncentruje się na zachowaniu, ochronie, rozwoju i promowaniu lokalnych tradycji i zasobów kulturowych.
- Organizacja aktywnych form spędzania czasu wolnego w tym imprez i spotkań integracyjnych, wycieczek, warsztatów i spotkań międzypokoleniowych.

- Prowadzenie działań profilaktycznych, przeciwdziałanie uzależnieniom:

- Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- Utworzenie Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Przemkowie
- Statutowe działania MOPS: pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, wychowawcze, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe i energetyczne itp.

7.2 Oddziaływanie i kompleksowość projektów

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im projekty, zostały zdiagnozowane i określone w oparciu o szczegółową diagnozę stanu istniejącego, zidentyfikowane problemy i potrzeby społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne, przestrzenne oraz środowiskowe.

Kompleksowość projektów dotyczy ich realizacji w aspekcie infrastrukturalnym i społecznym (powiązanie działań inwestycyjnych z działaniami “miękkimi”). Realizacja kompleksowych działań umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów oraz celów. Oddziaływanie projektu należy definiować jako długofalowe konsekwencje zrealizowanego projektu dla Beneficjenta, a także pośrednie konsekwencje dla innych adresatów. Oddziaływania odnoszą się do takich skutków danego projektu, które wykraczają poza natychmiastowe efekty dla Beneficjenta i pojawiają się po pewnym okresie od zakończenia jego realizacji, np. wpływ projektu na sytuację społeczno-gospodarczą w pewnym okresie od zakończenia jego realizacji, wzrost poziomu bezpieczeństwa, zwiększony przepływ osób, wzrost aktywności społeczno-ekonomicznej. Zakładane przedsięwzięcia będą oddziaływać na sferę: przestrzenną, infrastrukturalną, środowiskową oraz gospodarczo-społeczną.

PROJEKT INWESTYCYJNY	POWIĄZANY PROJEKT SPOŁECZNY
Remont Przemkowskiego Ośrodka Kultury	Utworzenie centrum wspierania aktywności społecznej – „Bank Pomysłów dla Przemkowa”
Przebudowa i adaptacja zdegradowanego budynku przy ul. Generała Sikorskiego 1 na wielofunkcyjny ośrodek działań społecznych na rzecz rozwoju integracji wielopokoleniowej i wielokulturowej, turystyki oraz aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	Utworzenie centrum wspierania aktywności społecznej – „Bank Pomysłów dla Przemkowa” Utworzenie świetlicy środowiskowej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem
Rewitalizacja zabytkowego centrum Przemkowa	Uliczny teatr – poznaj historię Przemkowa Organizacja cyklicznych imprez integrujących mieszkańców Organizacja wycieczek przyrodniczych
Przebudowa stadionu miejskiego w Przemkowie wraz z rozbudową infrastruktury socjalnej	Organizacja wielopokoleniowej olimpiady interdyscyplinarnej dla mieszkańców Przemkowa
Przebudowa drogi gminnej w Przemkowie, dz. nr 701, 706/2 wraz z wymianą infrastruktury wodno-kanalizacyjno-burzowej	Uliczny teatr – poznaj historię Przemkowa Organizacja cyklicznych imprez integrujących mieszkańców
Modernizacja placu rekreacyjno-zabawowego przy ul. Żymierskiego	Organizacja wycieczek przyrodniczych

8 Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych

Komplementarność obok szczegółowej diagnozy oraz możliwie szerokiej partycypacji społecznej stanowi bardzo ważny aspekt Programu Rewitalizacji, który jest podkreślany przez Ministerstwo Rozwoju oraz Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Według Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 opracowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju wymogiem koniecznym przy opracowaniu programów rewitalizacji jest konieczność zapewnienia komplementarności w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

8.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Przemków na lata 2016-2023 została zapewniona dzięki skupieniu projektów wybranych do realizacji na jednym wyznaczonym i zdelimitowanym obszarze rewitalizacji. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany w Mieście został wyznaczony po przeprowadzeniu dogłębnej analizy wskaźnikowej przy zasięgnięciu opinii przedstawicieli zainteresowanych środowisk oraz samych mieszkańców. Obszar wyznaczony w pierwszej kolejności jako teren zdegradowany po przeprowadzeniu szczegółowej diagnozy został wskazany jako obszar przewidziany do rewitalizacji po uwzględnieniu opinii, które zostały zgłoszone podczas spotkań warsztatowych i konsultacji.

Wszystkie podstawowe projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Są odpowiedzią na główne problemy dla tego terenu. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli mieszkańcy obszaru, całego Miasta jak i regionu. Ich realizacja będzie zapobiegać przenoszeniu się różnych problemów na dalsze obszary Miasta.

8.2 Komplementarność problemowa

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Przemków na lata 2016-2023 zapewniona została także komplementarność problemowa. Wybrane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Zadania infrastrukturalne, związane z renowacją bądź przebudową zniszczonych budynków użyteczności publicznej jak też

obiektów sportowo-rekreacyjnych zakładają prowadzenie tam działań o charakterze społecznym (integracyjnym, aktywizującym mieszkańców). Równocześnie zadania zostały przewidziane w taki sposób aby równocześnie przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Działania rewitalizacyjne związane z remontem lub modernizacją infrastruktury technicznej służą zarówno poprawie jakości życia mieszkańców, jak również zwiększeniu ładunku przestrzennego.

8.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Za realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków na lata 2016-2023 odpowiada Zespół ds. Rewitalizacji. Zostanie on zawiązany na podstawie odpowiedniego zarządzenia Burmistrza Przemkowa.

Koordinatorem prac Zespołu będzie Burmistrz Przemkowa. Procedury i zakres działań Zespołu będzie określony w odpowiednim zarządzeniu. Skład zespołu zostanie powołany w drodze głosowania i zgodnie z zasadą partycypacji będzie się składał z przedstawicieli różnych grup interesariuszy (po 2 osoby z każdej grupy). Realizacja LPR będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Wszyscy interesariusze będą włączeni w proces realizacji programu i do okresowej oceny.

8.4 Komplementarność międzyokresowa

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Przemków na lata 2016-2023 zwraca także uwagę na zachowanie ciągłości programowej. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją ciągłość i kontynuację w obecnym dokumencie. W części infrastrukturalnej przedmiotowe opracowanie stanowi kontynuację Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Przemków na lata 2009-2015 (przyjętego Uchwałą Nr XXIII/119/12 Rady Miejskiej w Przemkowie z dnia 12 kwietnia 2012 r). Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich działań rewitalizacyjnych pozwolą na jeszcze bardziej efektywne wykorzystanie środków i możliwości w obecnej perspektywie finansowej.

8.5 Komplementarność źródeł finansowania

Projekty, które zostały zapisane w Lokalnym Program Rewitalizacji Gminy Przemków na lata 2016-2023 mają zapewnione finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą. Kluczowe znaczenie z punktu widzenia skutecznej realizacji założeń rewitalizacyjnych są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Kluczowe inwestycje będą realizowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Ponadto projekty zapisane w dokumencie dają także możliwość włączenia

środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji. Projekty przewidziane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Przemków na lata 2016-2023 będą korzystały z różnych form wsparcia zewnętrznego również w ramach Krajowych Programów Operacyjnych, a także grantów i dotacji.

9 Zarządzanie Lokalnym Programem Rewitalizacji

9.1 Szczegółowy sposób zarządzania

9.1.1 Operator rewitalizacji, jego kompetencje, zadania i odpowiedzialność

Operatorem rewitalizacji, czyli jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie Gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji, jest Urząd Miejski w Przemkowie. Nadzór z ramienia samorządu będzie prowadził Burmistrz Przemkowa.

Głównym inicjatorem i koordynatorem procesów rewitalizacji, ze względu na zakres zadań własnych Gminy, który obejmuje m.in.: sprawy ładu przestrzennego, gminnego budownictwa mieszkaniowego, pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji, kultury, ochrony środowiska, czy infrastruktury.

Dodatkowo operator jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpływania na sytuację na obszarze zdegradowanym, w tym zwłaszcza prawo głosu we wszystkich sprawach tego obszaru dotyczących. Jednocześnie koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń Burmistrza.

W celu prawidłowego wdrożenia założeń LPR konieczna jest realizacja konkretnych przedsięwzięć. Aby usprawnić realizację zawartych w dokumencie działań i osiągnięcia zakładanych celów, budżet Gminy powinien zostać podporządkowany celom. Natomiast organizacja wykonania działań powierzona poszczególnym jednostkom samorządu według ich kompetencji, m.in. odpowiednim komórkom w Urzędzie Miejskim lub samorządowym jednostkom organizacyjnym. Zadania o charakterze bardziej złożonym, wymagające współpracy z podmiotami zewnętrznymi, a także o charakterze ponadlokalnym, będą realizowane w formie partnerstwa podmiotów publicznych różnych szczebli.

Realizacja działań rewitalizacyjnych jest wyzwaniem, nie tylko dla władz samorządowych, lecz również dla wszystkich pozostałych podmiotów funkcjonujących w Gminie, m.in.: organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych oraz samych mieszkańców. Gmina jest również integralną częścią większej przestrzeni terytorialnej (powiatu, regionu, kraju, Unii Europejskiej), dlatego też komplementarnych działań oraz źródeł finansowania realizacji Strategii, należy poszukiwać także na szczeblach wyższych (np. fundusze Unii Europejskiej).

Główne zadania operatora to:

- koordynowanie procesów rewitalizacji na terenie Gminy,
- długoletnie prognozowanie budżetu Gminy, w tym: opracowanie i aktualizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej, z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, wprowadzenie procesu hierarchizacji przedsięwzięć,
- przygotowanie oraz realizacja projektów, w tym zadań inwestycyjnych oraz tzw. projektów „miękkich” (przygotowanie założeń, dokumentacji, pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania),
- współpraca z interesariuszami i partnerami Programu, w tym: z organizacjami pozarządowymi,
- monitoring realizacji projektów i ich zakładanych efektów (produktów, rezultatów),
- aktualizacja Strategii Rozwoju, w tym: współpraca i prowadzenie konsultacji społecznych z podmiotami lokalnymi w zakresie planowanych zmian,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Rada Miejska w Przemkowie jako organ przyjmujący Lokalny Program Rewitalizacji w formie uchwały, nadzoruje jego realizację oraz osiągnięte efekty.

Realizacja założeń Programu leży w gestii operatora, czyli władz samorządowych. Podobnie jednak jak w fazie diagnozy i programowania, uspołecznienie procesów związanych z jej realizacją jest kluczowym czynnikiem, który przyczyniał się będzie do sukcesu.

9.1.2 *Sposób współpracy z partnerami*

Partnerami w procesie rewitalizacji są podmioty prywatne, zarówno nastawione na zysk, jak i *non-profit*. Mogą one podejmować przedsięwzięcia, których elementem jest poprawa stanu lokali, budynków oraz ich otoczenia (m.in. roboty termomodernizacyjne), wyposażenie w infrastrukturę techniczną, remonty, jak również działania w zakresie: aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców, przeciwdziałanie patologiom społecznym, promocja kultury, sportu i rekreacji, m.in. realizowane przez organizacje pozarządowe.

Realizacja założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji jest skuteczna dzięki szerokiej partycypacji społecznej. Współpraca z wieloma partnerami nakłada na operatora rewitalizacji szereg obowiązków. Podstawowym jest informowanie partnerów o wszystkich istotnych dla nich aspektach procesu rewitalizacji. Następnym krokiem jest konsultacja planowanych działań i wspólne wdrażanie, tj. opracowanie koncepcji, akceptowanie rozwiązań i realizowanie projektów rewitalizacji.

Uczestnictwo w procesie rewitalizacji ze strony partnerów jest w pełni dobrowolne – co gwarantuje realizację projektów w sposób zaangażowany.

Władza samorządowa, zgodnie z definicją rewitalizacji, jest podmiotem odpowiedzialnym za cały proces. z uwagi na swoje zadania i możliwości oraz zdobyte już doświadczenia, jest inicjatorem całego procesu, starając się zaangażować w niego lokalnych partnerów.

9.1.3 Okresowa i nadzwyczajna aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji

Proces rewitalizacji, jako rozciągnięty w czasie, podlegać będzie wpływowi czynników zewnętrznych oraz konsumować będzie efekty działań podjętych na wcześniejszych etapach jego wdrażania.

Jeśli nastąpią przesłanki do aktualizacji, wówczas będzie ona dokonywana co najmniej raz w roku. Natomiast w przypadku nagłych zmian w otoczeniu wpływających na zapisy Programu konieczna będzie natychmiastowa zmiana dokumentu.

Dla przejrzystości LPR dla wszystkich zaangażowanych partnerów oraz instytucji zmiany w uchwale Rady Gminy zostaną zasygnalizowane w odpowiednim załączniku do uchwały zmieniającej w postaci rejestru zmian. Zmiany mogą również dotyczyć uwzględnienia nowych projektów oraz dodatkowych partnerów chcących dołączyć do Programu na późniejszym etapie.

9.1.4 Monitoring produktów i rezultatów Lokalnego Programu Rewitalizacji

Monitoring to proces polegający na okresowej kontroli i ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w LPR oraz wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój Gminy.

Monitorowanie wdrażania zapisów dokumentu jest podstawowym warunkiem realizacji określonych w nim celów oraz stanowiącym o jego sukcesie. Monitoring ma również służyć kontroli postępu realizacji założonych działań, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami. Z upływem czasu istotnym zadaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji Gminy, regionu i kraju.

Jednocześnie monitoring umożliwi uruchomienie w odpowiednim czasie procedur awaryjnych przewidzianych w rozdziale dotyczącym minimalizowania ryzyk i zmniejszaniu negatywnych zjawisk w otoczeniu.

Punktem wyjścia dla procesu ewaluacji będzie ocena dokonywana na podstawie diagnozy sytuacji istniejącej w ramach konkretnych celów i wyników realizacji projektów Zakłada się również, że istotnym elementem będzie przeprowadzanie analizy ex-ante, czyli przed przystąpieniem do realizacji konkretnych przedsięwzięć realizowanych w ramach rewitalizacji. Kolejne etapy ewaluacji

będą obejmować ocenę mid-term, a także ex post (ocena po zakończeniu okresu dla którego jest przewidziany Program) – w ramach raportu monitoringowego.

Organem właściwym do monitorowania postępów LPR jest Rada Gminy, która również jest władna do podejmowania uchwał w sprawie zmian Lokalnego Programu Rewitalizacji w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy lub zachodzące zmiany. W przypadku nie osiągnięcia przez LPR zakładanych wskaźników i/lub nie realizowaniu zakresu rzeczowego i finansowego, raport z realizacji będzie wyjaśniać powody opóźnień i niepowodzeń. Zidentyfikowanym w raporcie problemom wdrożeniowym będą odpowiadać stosowne działania zaradcze.

Okresowy raport monitoringowy będzie zawierał: postęp w realizacji rzeczowej i finansowej projektów, postęp w osiągnięciu wskaźników, zagrożenia, które wystąpiły w sprawozdawanym okresie, podjęte środki zaradcze.

Monitoring wdrażania LPR, poprzez realizację poszczególnych przedsięwzięć i projektów, będzie przeprowadzany w dwóch zakresach: rzeczowym i finansowym. Pierwszy będzie obrazem postępu w osiągnięciu celów oraz będzie stanowił kontrolę realizacji założeń. Drugi natomiast ocenił będzie racjonalność i wysokość wydatków finansowych na realizację poszczególnych działań (nakład / rezultat).

Monitorowanie realizacji założeń zawartych w niniejszym dokumencie umożliwi dokonanie okresowych analiz i ocen skutków wdrażanych działań rewitalizacyjnych, w oparciu o szereg wskaźników pochodzących z publicznego systemu informacji statystycznej (GUS) lub wewnętrznego systemu sprawozdawczości Gminy.

9.1.5 Przejrzystość i odpowiedzialność publiczna za wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji

Dla skuteczności procesu rewitalizacji nieodzowna jest partycypacja i akceptacja społeczna. Podstawowym warunkiem jej osiągnięcia jest informowanie społeczeństwa o prowadzonych pracach.

Do stosowanych form przekazu można zaliczyć:

- tablica ogłoszeń i informacja w punkcie obsługi klienta w Urzędzie Miejskim w Przemkowie
- strona internetowa Gminy: www.przemkow.pl
- biuletyn informacji publicznej: <http://umprzemkow.bip.gov.pl/>
- biuletyn gminny „Wieści Przemkowskie”.

W ramach realizacji procesu rewitalizacji będzie zachowana zasada przejrzystości i odpowiedzialności publicznej.

10 Źródła finansowania działań Lokalnego Programu Rewitalizacji

Do głównych, potencjalnych źródeł finansowania działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji można zaliczyć przede wszystkim:

- źródła publiczne - krajowe:
 - budżet Gminy (środki własne)
 - programy rządowe i fundusze celowe, m.in. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - programy i fundusze wojewódzkie, m.in. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- źródła publiczne - zagraniczne:
 - fundusze europejskie, w tym: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, m.in. w ramach: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020,
 - inne fundusze zagraniczne.
- Środki prywatne:
 - z rynku finansowego: kredyty i pożyczki, leasing, emisja obligacji komunalnych, gwarancje bankowe,
 - środki własne inwestorów prywatnych,
 - środki organizacji pozarządowych,
 - Środki własne mieszkańców

SPIS TABEL

Tabela 1. Rewitalizacja w krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych.....	11
Tabela 2. Dokumenty strategiczne i planistyczne na poziomie Gminy	17
Tabela 3. Liczba ludności Gminy Przemków w latach 2010-2015.....	22
Tabela 4. Liczba mieszkańców Gminy Przemków w podziale na ulice	23
Tabela 5. Zmiany w strukturze demograficznej Gminy Przemków dla lat 2010 oraz 2015	26
Tabela 6. Analiza porównawcza struktury ludności – rok 2010 i 2015	27
Tabela 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	28
Tabela 8. Zestawienie świadczeniobiorców w latach 2010-2015	30
Tabela 9. Podział beneficjentów pomocy społecznej według miejscowości	31
Tabela 10. Powody ubiegania się o pomoc w latach 2010 - 2015	32
Tabela 11. Przyczyny ubiegania się o pomoc społeczną w podziale na poszczególne miejscowości	34
Tabela 12. Rozłożenie beneficjentów pomocy społecznej według ulic.....	35
Tabela 13. liczba rodzin beneficjentów pomocy społecznej na terenie osiedla Huta według ulic.....	36
Tabela 14. Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	41
Tabela 15. Struktura osób bezrobotnych w Gminie Przemków na koniec 2015 roku	41
Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych w mieście Przemków na koniec 2015 roku.....	42
Tabela 17. Dynamika bezrobocia w różnych miejscowościach gminy Przemków	44
Tabela 18. Skala występowania na terenie Gminy negatywnych zjawisk społecznych - badanie ankietowe	45
Tabela 19. Skala problemów - badanie ankietowe.....	46
Tabela 20. Grupy społecznych, których szczególnie dotyczą negatywne zjawiska społeczne – badanie ankietowe	47
Tabela 21. Skala negatywnych zjawisk w poszczególnych grupach - badanie ankietowe	48
Tabela 22. Miejscowości, gdzie występuje szczególne nasilenie negatywnych zjawisk społecznych - badanie ankietowe	48
Tabela 23. Podmioty gospodarcze w gminie Przemków - stan na rok 2016	52
Tabela 24. Podmioty gospodarcze z podziałem na sektory przeważające w Gminie Przemków – stan na rok 2014	52
Tabela 25. Jednolite części wód powierzchniowych	60
Tabela 26. Pomniki przyrody w gminie Przemków	67
Tabela 27. Użytkowanie gruntów	70
Tabela 28. Lokalizacja głównych usług publicznych na terenie Miasta i Gminy Przemków .	72
Tabela 29. Obiekty wpisane do rejestru zabytków na terenie Przemkowa.....	77
Tabela 30. Charakterystyka sołectw Gminy Przemków	82
Tabela 31. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Przemków w 2014r.	84
Tabela 32. Budynki komunalne i z udziałem Gminy Przemków.....	86
Tabela 33. Zasoby mieszkań komunalnych w Gminie Przemków	87
Tabela 34. Problemy w mieście i w sołectwach gminy / w mieście Przemków w wymiarze techniczno- infrastrukturalnym	93
Tabela 35. Problemy w mieście i sołectwach gminy / w mieście Przemków w wymiarze architektoniczno-przestrzennym	94
Tabela 36. Procent powierzchni i procent ludności obszaru wybranego do rewitalizacji	101

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Partycypacja społeczna i zasada partnerstwa	6
Rysunek 2. Partycypacja - piramida.....	6
Rysunek 3. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na istnienie dużej liczby osób korzystających ze wsparcia opieki społecznej w Gminie Przemków	51
Rysunek 4. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na niski kapitał społeczny w Gminie Przemków	51
Rysunek 5. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na istnienie trudnej sytuacji na rynku pracy w Gminie Przemków	56
Rysunek 6. Powiązania czynników wpływających w największym stopniu na mało estetyczny wygląd Gminy	98

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności Gminy Przemków 2010-2015	21
Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Przemków według płci.....	40
Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych na terenie miasta Przemków według płci	40
Wykres 4. Główne kierunki rewitalizacji i rozwoju Gminy wedle oczekiwań mieszkańców .	53
Wykres 5. Liczba mieszkań w Gminie Przemków w latach 2008-2014.....	84
Wykres 6. Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań	85
Wykres 7. Korzystający z infrastruktury sieciowej w ogólnej liczbie mieszkańców	85
Wykres 8. Standard wyposażenia mieszkań komunalnych w Gminie Przemków.....	88

SPIS MAP

Mapa 1. Gmina Przemków na terenie powiatu polkowickiego	20
Mapa 2. Mapa przebiegu granicy rezerwatu przyrody "Stawy Przemkowskie"	62
Mapa 3. Mapa rezerwatu „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”	63
Mapa 4. Mapa Przemkowskiego Parku Krajobrazowego	64
Mapa 5. Zabudowa części miejskiej Gminy Przemków	70
Mapa 6. Układ komunikacyjny na terenie gminy Przemków	76
Mapa 7. Zabytki w Gminie Przemków	79
Mapa 8. Zabytki w mieście Przemków	80
Mapa 9. Zabytki w poszczególnych sołectwach Gminy Przemków	81
Mapa 10. Gęstość zabudowy w Gminie Przemków.....	83
Mapa 11. Przestrzenny rozkład mieszkań komunalnych w mieście	87
Mapa 12. Rozmieszczenie budynku w zasobie komunalnym na terenie miasta.....	88
Mapa 13. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – woda.....	89
Mapa 14. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia - WC	89
Mapa 15. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – gaz.....	90
Mapa 16. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – instalacja elektryczna.....	90
Mapa 17. Rozkład przestrzenny budynków komunalnych w zakresie dostępu do podstawowego wyposażenia – centralnego ogrzewania	91
Mapa 18. Proponowany obszar rewitalizacji ze względu na problemy urbanistyczno-architektoniczne i techniczne miasta Przemków w ujęciu syntetycznym.....	97

SPIS ZDJEĆ

Zdjęcie 1. Ul. 10-lutego.....	104
Zdjęcie 2. Kamienice przy Placu Wolności	105
Zdjęcie 3 Widok na ul. Owczą	105
Zdjęcie 4. Skwer Plac Targowy	106
Zdjęcie 5. Skwer przy ul. Kościuszki.....	106
Zdjęcie 6. Stadion miejski.....	106
Zdjęcie 7. Ul. Królewska.....	107
Zdjęcie 8. Ul. Reja.....	107
Zdjęcie 9. Ul. Winogrodzka	108
Zdjęcie 10. Ul. Sikorskiego.....	108
Zdjęcie 11. Ul. Zamkowa	109
Zdjęcie 12. Pomieszczenia POK	110

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1. Mapa Gminy Przemków	
Załącznik 2 Mapa obszaru zdegradowanego os. Huta	
Załącznik 3 Mapa obszaru rewitalizacji.....	